



ประจำปี
รายงานผลการดำเนินงาน 2556

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลสุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

คำนำ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีหน้าที่ทำการศึกษา ทดลองวิจัย ด้านดิน พืช สัตว์ ประมง ป่าไม้ อุตสาหกรรม และการสาธารณสุข เพื่อแสวงหา แนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่พรุซึ่งประกอบด้วย ดินอินทรีย์และดินเปรี้ยว ให้สามารถใช้ประโยชน์ เพื่อการปลูกพืชได้ ซึ่งได้ดำเนินงานสนอง พระราชดำริแบบบูรณาการมาอย่างต่อเนื่อง และมีการรวบรวมผลงานศึกษา ทดลอง วิจัย ด้านต่างๆ จำนวน 291 เรื่อง ทั้งเรื่องที่ประสบ ผลสำเร็จและอยู่ระหว่างการดำเนินงาน พร้อมทั้ง นำความรู้และเทคโนโลยีจากงานศึกษา ทดลอง วิจัย เหล่านี้ไปถ่ายทอดสู่พี่น้องเกษตรกร และประชาชนทั่วไปหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น การจัดฝึกอบรมให้เกษตรกรในพื้นที่ต่างๆ ทั้ง การจัดงานหรือกิจกรรมเฉพาะกิจ เชิญชวนให้ ผู้คนมาเที่ยวศึกษา ชมงานและร่วมกิจกรรม รวมทั้งกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่างๆ การจัดนิทรรศการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทั้งในและนอกสถานที่ แต่ทั้งนี้ก็ไม่สามารถที่จะ ถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ทั้งหมดให้พี่น้องเกษตรกรได้ ในปี 2556 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้คัดเลือกผลงานด้านต่างๆ ที่โดดเด่น จำนวน 17 เรื่อง มาจัดทำเป็นคู่มือประกอบการเรียนรู้ เพื่อการประกอบอาชีพ โดยได้รับการสนับสนุน งบประมาณในการจัดทำจากสำนักงาน คณะกรรมการเพื่อประสานงานโครงการ



อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ไปแจกจ่ายให้เกษตรกรและผู้สนใจหรือผู้ที่ว่างงาน นำไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เพื่อช่วยลดภาระรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ที่สำคัญ เกษตรกรได้ประกอบอาชีพเกษตรอย่างยั่งยืน รู้จักดำเนินชีวิต แบบพอเพียง

การดำเนินงานในปี 2556 ผ่านมานั้น หน่วยงานร่วม ดำเนินงานต่างให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้การดำเนินงาน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ พี่น้องเกษตรกร ต่างได้รับการ ส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดความรู้ เฉพาะด้านพร้อมรับปัจจัยการผลิตเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ จากการจัดฝึกอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ อีกทั้ง การมอบเมล็ดพันธุ์พืช ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี พระราชทานผ่านมูลนิธิชัยพัฒนาให้แก่พี่น้อง เกษตรกรและโรงเรียนที่มีโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ได้รับผลกระทบและ ประสบอุทกภัย ส่งผลให้พื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหาย



หนังสือรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี พ.ศ. 2556 ฉบับนี้ ได้รวบรวมความก้าวหน้าผลการดำเนินงานด้านต่างๆ และกิจกรรมอื่นๆ ที่จัดให้มีขึ้นในรอบปี เพื่อรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการชุดต่างๆ ได้รับทราบผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเผยแพร่ให้ทราบทั่วกัน หรืออาจนำข้อมูลบางส่วนไปใช้ประโยชน์อ้างอิงเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลต่อไป ขอขอบคุณทุกท่านทุกหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือในการทำงานด้วยดีตลอดมา เพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน นั่นคือ เกษตรกรมีความอยู่ดี กินดี มีรายได้และอาชีพที่ได้อย่างยั่งยืน ตามพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และขอขอบคุณหัวหน้าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนข้อมูลความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน จึงทำให้

การจัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี 2556 ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นางสายหยุด เพ็ชรสุข

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษากาชาพัฒนาพิภูลทอง

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ



สารบัญ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

- 8 พระราชดำริให้จัดตั้ง
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง
- 9 ความเป็นมา
- 10 ที่ตั้ง/วัตถุประสงค์



ส่วนที่ 2

การบริหารแผน
ไปสู่การปฏิบัติ

- 14 การบริหารโครงการ
- 19 หน่วยงานร่วมดำเนินการ
- 20 พื้นดำเนินการ



ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินงาน

- 23 พื้นที่ขยายผลการพัฒนา
- 32 ผลสำเร็จที่โดดเด่น
(17 บัญชีหลัก)
- 42 ตัวอย่างแห่งความสำเร็จ
- 48 แผนและผลการดำเนินงาน



ส่วนที่ 4

กิจกรรม

- 75 การจัดงาน “ชมศูนย์ศึกษา
พัฒนาความรู้ ดูนวัตกรรม”
- 85 แข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 87 การจัดงานนวัตกรรมในโอกาสต่างๆ



ส่วนที่ 5

การรับเสด็จ

- 93 พระราชดำริ
- 94 พระราชกรณียกิจ
ประจำปี 2556
- 97 ปุ่ม 2524-2555



ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

- พระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ฯ
- ความเป็นมา
- ที่ตั้ง วัตถุประสงค์



“...เรื่องคำว่าศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น คำนี้ทำให้
เข้าใจว่าเป็นการศึกษาการพัฒนาที่เป็นเรื่องของพระราชดำริ ซึ่งไม่ใช่อย่างนั้น
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมายความว่า ทั้งอันนี้เป็นศูนย์ศึกษา
ทั้งอันนี้เป็นพระราชดำริ แล้วที่ดำเนินงานก็ดำเนินงานตามที่มีพระราชดำริ...”



พระราชดำริให้จัดตั้ง

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

“...ศูนย์ศึกษาฯ นี้ เป็นคล้ายๆ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ ที่มีชีวิต ที่ใครๆ จะมาดูว่าทำอะไรกัน...”

“...ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เป็นศูนย์ที่รวบรวมกำลังทั้งหมดของเจ้าหน้าที่ทุกกรมกองทั้งในด้านเกษตรหรือในด้านสังคม ทั้งในด้านงานการส่งเสริมการศึกษามาอยู่ด้วยกัน ก็หมายความว่าประชาชนซึ่งจะต้องการทั้งหลายก็สามารถที่จะมาดู ส่วนเจ้าหน้าที่จะให้ความอนุเคราะห์แก่ประชาชนก็มาอยู่ร่วมกันในที่เดียวกันซึ่งเป็นสองด้าน ก็หมายความว่าสำคัญปลายทางคือ ประชาชนจะได้รับประโยชน์...”

“...วัตถุประสงค์ของการตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา ก็คือ การพัฒนาที่ทำกินของราษฎรให้มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น โดยการพัฒนาที่ดิน พัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนฟื้นฟูป่า และใช้หลักวิชาการเกษตรในการวางแผนการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ โดยใช้เงินจากการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาเป็นทุนในการพัฒนา ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาจะเป็นฟาร์มตัวอย่างที่

เกษตรกรทั่วไปและเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาสามารถมาเยี่ยมชมการสาธิตเกี่ยวกับการเกษตรกรรม เพื่อเป็นการศึกษาหาความรู้ นอกจากนั้น ยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนาพื้นที่รอบๆ บริเวณโครงการให้มีความเจริญขึ้น เมื่อราษฎรเริ่มมีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น ก็อาจพิจารณาจัดตั้งโรงเรียนข้าวสำหรับหมู่บ้านแต่ละกลุ่ม ตลอดจนจัดตั้งธนาคารข้าวของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อฝึกให้รู้จักพึ่งตนเองได้ในที่สุด...”

“...ศูนย์ศึกษาการพัฒนานั้นแม้จะมีการปลูกข้าว ก็อาจปลูกข้าวในลักษณะต่างกันหรือดูว่าในภูมิภาคอย่างนี้เราจะปลูกอย่างไร อาจไม่ถูกหลักวิชาก็ได้ แต่ว่าชาวบ้านเขาทำอย่างนั้น เขาได้ทดลองบ้าง หรือว่าถ้าปลูกข้าวไม่เกิดประโยชน์ ก็ลองแก้ไขโดยใช้วิชาอื่นบ้าง จะเป็นชลประทานก็ได้ หรือด้านพัฒนาที่ดิน หรือด้านวิชาการเกษตรมาประยุกต์ เพื่อที่จะให้ได้ผลมากขึ้น รวมทั้งต่อจากปลูกแล้ว ทำอย่างไร เก็บเกี่ยวอย่างไร หรือซื้อขายอย่างไร คือความหมายว่าให้สามารถที่จะแก้ปัญหาทั้งต้นทางทั้งปลายทาง...”

“...เป็นสถานที่แห่งหนึ่งที่คนทุกระดับสามารถที่จะมาดู จะว่าเป็นโรงเรียนก็ไม่ใช่ แต่ว่าเป็นที่มาดูมาศึกษาก็ได้ คือเป็นที่ศนศึกษา พานักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยก็ตาม หรือไม่ใช่ นักเรียน เป็นข้าราชการทุกชั้น ตั้งแต่ชั้นผู้น้อย มาจนถึงชั้นผู้ใหญ่ทุกระดับทุกอย่าง คือหมายความว่าทุกหน้าที่สามารถมาดูในแห่งเดียวกัน วิธีการที่จะพัฒนาในสาขาต่างๆ ของวิชาการ อันนี้เท่ากับเป็นเหมือนที่พิพิธภัณฑ์ที่จะมาดูอะไร มีวิชาการใดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นอกจากนั้นไปดูศูนย์ศึกษาก็ไปหย่อนใจก็ได้เพราะว่าทำงานเครียด ก็ไปเที่ยวศูนย์ศึกษาเหมือนไปเที่ยวสวนสาธารณะก็ได้ได้ความรู้ด้วย นี่แหละเป็นหลักของศูนย์ศึกษาการพัฒนา...”



ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม - 3 ตุลาคม พ.ศ. 2524 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัดนราธิวาส พระองค์ทรงรับทราบถึงความทุกข์ยากของราษฎรในเรื่องที่ดินทำกิน เนื่องจากพื้นที่ ส่วนใหญ่ของจังหวัดนราธิวาส เป็นที่ลุ่มต่ำมีน้ำขังตลอดปี เกษตรกรไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้ แม้เมื่อระบายน้ำออกไปก็ยังคงยากที่ทำการเกษตรให้ได้ผล เนื่องจากดินแปรสภาพเป็นกรดจัด พื้นที่หลายแห่งถูกทิ้งร้าง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้มีพระราชดำริและพระราชกระแสรับสั่งต่อเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้มีการปรับปรุงพัฒนาโดยให้มีหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการศึกษาและพัฒนาพื้นที่พรุร่วมกันแบบผสมผสาน พร้อมทั้งนำผลสำเร็จของโครงการไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาพื้นที่ดินพรุต่อไป ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้จัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 6 เดือนมกราคม พ.ศ.2525 โดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นผู้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางดำเนินงาน และจัดทำแผนแม่บทใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานพัฒนาต่อไป



ที่ตั้ง/วัตถุประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร.) มีมติให้จัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้น เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2525 ตั้งอยู่ระหว่างบ้านพิกุลทอง และบ้านโคกสยา เลขที่ 95 หมู่ที่ 6 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ถนนสายนราธิวาส-ตากใบ ห่างจากเมืองนราธิวาส 7 กิโลเมตร และห่างจากพระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ 2 กิโลเมตร

วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์กลางการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริในการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวอย่างยั่งยืนของประเทศ

วัตถุประสงค์

1. สนองพระราชดำริที่พระราชทานให้ไว้ใน การดำเนินงานศึกษา และพัฒนาให้ครบถ้วน และถูกต้อง โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาในเชิงคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น
2. แก้ไขปัญหาความยากจน และผลกระทบที่เกิดจากสภาวะเศรษฐกิจถดถอยของประชาชนในกลุ่มเป้าหมายให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถ และโอกาสในการพึ่งตนเองไปพร้อมกับการยกระดับรายได้ และคุณภาพชีวิต



3. ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานขยายผล ด้วยมาตรการต่างๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการขยายผล ในรูปแบบการท่องเที่ยวในเชิงศึกษา พัฒนา และการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง และประชาสังคม

4. ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการดำเนินงานโดยยึดหลักการโครงการพระราชดำริ และการปฏิบัติตนตามรอยพระยุคลบาทเป็นแนวทางการดำเนินงานโดยการใช้แผนเป็นเครื่องมือชี้้นำ การดำเนินงาน





ส่วนที่ 2

การบริหารห่วง โซ่การปฏิบัติ

- การบริหารโครงการ
- หน่วยงานร่วมดำเนินการ
- พื้นที่ดำเนินการ



1. การบริหารโครงการ

1.1 ราชานามผู้อำนวยความสะดวก ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- | | |
|--|---|
| 1. นายมานพ ตัณฑเตมีย์
2525 - 2526 | 5. นายมน โพงษ์สามารถ
มี.ค. - ต.ค. 2546 |
| 2. นายชัยชาญ ชโลธร
2526 - 2532 | 6. นายบุญณรงค์ ธานีรัตน์
ต.ค. 2546 - ธ.ค. 2552 |
| 3. นายชัยวัฒน์ สิทธิบุศย์
2532 - 2543 | 7. นายปรีชา โพธิ์ปาน
ธ.ค. 2552 - พ.ย. 2555 |
| 4. นายอภิชาติ จงสกุล
2543 - 2546 | 8. นางสาวหยุด เพ็ชรสุข
พ.ย. 2555 - ปัจจุบัน |

1.2 การอำนวยความสะดวก

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และคณะปฏิบัติการในพื้นที่ ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีลักษณะการทำงานแบบบูรณาการ ใช้มุมมองการแก้ไขปัญหาจากหลายๆ ด้านมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยมีคณะกรรมการชุดต่างๆ ประกอบด้วย

1.2.1 คณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป็นองค์กรสูงสุดของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ปัจจุบันแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 2/2551 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2551 มี นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานและมีเลขาธิการ กปร. เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทางบริหารโครงการ อำนวยการควบคุมกำกับดูแล และติดตามการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ

1.2.2 คณะอนุกรรมการวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปัจจุบันแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 3/2551 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551 มีองคมนตรี เป็นประธาน และมีผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านต่างๆ เป็นอนุกรรมการและมีผู้อำนวยการสำนักงาน กปร. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่กำหนดกรอบนโยบาย ควบคุม กำกับดูแล และประสานในการดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และวิจัย ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ

1.2.3 คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามประเมินผลโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปัจจุบันแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 3/2551 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551 มีเลขาธิการ กปร. เป็นประธาน และมีที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ติดตามผลการดำเนินงาน และพิจารณากลับกรองรายละเอียดโครงการและงบประมาณประจำปีตามที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เสนอขอรับการสนับสนุน

1.2.4 คณะอนุกรรมการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปัจจุบันแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 6/2554 ลงวันที่ 25 มกราคม 2554 มีผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสเป็นประธาน และผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแลประสานการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทฯ จัดทำแผนปฏิบัติงาน และงบประมาณประจำปี และให้คำปรึกษาแนะนำ แก่หน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมปฏิบัติงานในโครงการฯ สำหรับการปฏิบัติงานได้มอบหมายให้ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน เป็นผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

1.2.5 คณะทำงานด้านอำนวยการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปัจจุบันแต่งตั้งตามคำสั่งอนุกรรมการดำเนินงานโครงการศึกษาศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 1/2552 ลงวันที่ 8

มีนาคม 2552 โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนา
พิบูลทองฯ เป็นประธาน และ หัวหน้างานวิชาการและ
ประสานงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทองฯ เป็น
คณะทำงานและเลขานุการ มีหน้าที่ในการกำหนด
แผนงานโครงการ และเป้าหมายการดำเนินงานเกี่ยวกับ
การพัฒนาพื้นที่พรุ ประสานงานและอำนวยความสะดวก
สะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ พร้อมทั้งติดตาม
การดำเนินงาน ประเมินผล และประชาสัมพันธ์โครงการฯ

1.2.6 คณะทำงานด้านวิชาการ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทองอันเนื่องมา จากพระราชดำริ

ปัจจุบันแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการ
ดำเนินงานโครงการศึกษาศึกษาการพัฒนาพิบูลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 1/2552 ลงวันที่ 8
มีนาคม 2552 โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนา
พิบูลทองฯ เป็นประธาน และหัวหน้างานวิชาการและ
ประสานงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทองฯ เป็นคณะ
ทำงานและเลขานุการ มีหน้าที่กำหนดแผนงานศึกษา
ทดลองวิจัย ให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริ ควบคุม
กำกับดูแลการดำเนินงาน ศึกษาทดลองวิจัยให้เป็นไป
ตามกรอบการดำเนินงาน พร้อมทั้งรวบรวมและเผยแพร่
ผลงานศึกษาทดลองวิจัยที่สำเร็จเป็นรูปธรรม

1.2.7 คณะทำงานด้านส่งเสริมและ ขยายผลโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปัจจุบันแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการ
ดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 2/2552 ลงวันที่ 15
กรกฎาคม 2552 มีรองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส
(ด้านเศรษฐกิจ) เป็นประธาน และผู้อำนวยการศูนย์
ศึกษาการพัฒนาพิบูลทองฯ เป็นคณะทำงานและ
เลขานุการ มีหน้าที่ในการกำหนดแผนงานโครงการ และ
เป้าหมายการดำเนินงานส่งเสริมและขยายผลในพื้นที่
ขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทองฯ และพื้นที่
จังหวัดนราธิวาส ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

ในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตาม
แนวพระราชดำริ

1.2.8 คณะปฏิบัติการในพื้นที่ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทองอันเนื่องมา จากพระราชดำริ

ปัจจุบันแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการ
ดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 3/2552 ลงวันที่ 15
กรกฎาคม 2552 เพื่อให้การปฏิบัติงานในพื้นที่ขยายผล
ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทองฯ เป็นไปอย่าง
ถูกต้องและเหมาะสมตามแนวพระราชดำริ จึงได้แต่งตั้ง
คณะปฏิบัติการในพื้นที่ต่างๆ จำนวน 5 คณะ ดังนี้

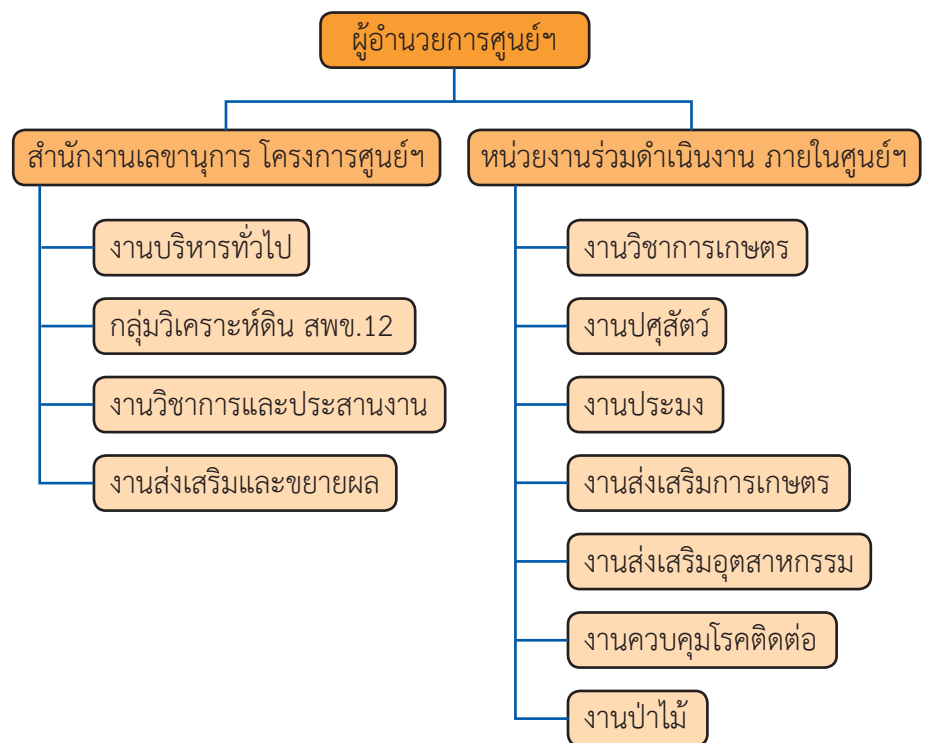
- 1) คณะปฏิบัติการในพื้นที่
หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ 13 หมู่บ้าน
- 2) คณะปฏิบัติการในพื้นที่
ศูนย์สาขาที่ 1 โครงการสวนยางเขาดันหยง
- 3) คณะปฏิบัติการในพื้นที่
ศูนย์สาขาที่ 2 โครงการพัฒนาหมู่บ้านปีนมุด
- 4) คณะปฏิบัติการในพื้นที่
ศูนย์สาขาที่ 3 โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ
- 5) คณะปฏิบัติการในพื้นที่ศูนย์
สาขาที่ 4 โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน
บ้านยูโย





1.3 การบริหารงานในโครงการ

การบริหารงานภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เป็นการดำเนินงานในรูปแบบของการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ เข้ามาร่วมพัฒนา และแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ที่ได้พระราชทานให้ไว้ในโอกาสต่างๆ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สามารถสนองแนวพระราชดำริได้ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องกำหนดรูปแบบการบริหารงานภายในศูนย์ฯ ดังนี้





พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชกระแสเกี่ยวกับการดำเนินงานความว่า...

“...ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เป็นศูนย์ที่รวบรวมกำลังทั้งหมด
ของเจ้าหน้าที่ทุกกรมกอง ทั้งในด้านเกษตร หรือในด้านสังคม
ทั้งในด้านหางาน การส่งเสริมการศึกษามาอยู่ด้วยกันก็หมายความว่าประชาชน
ซึ่งจะต้องการทั้งหลายก็สามารถที่จะมาดู ส่วนเจ้าหน้าที่จะให้ความอนุเคราะห์แก่ประชาชน
ก็มาอยู่พร้อมกันในที่เดียวกัน ซึ่งเป็นสองด้าน ก็หมายความว่า
สำคัญปลายทาง คือ ประชาชนจะได้รับประโยชน์...”

วันที่ 11 กันยายน 2526



2. หน่วยงานร่วมดำเนินการ

การดำเนินงานของศูนย์ฯ เน้นการประสานงาน การประสานแผน และการจัดการระหว่างกรม กอง และส่วนราชการต่างๆ มีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน หลากหลายสาขาวิชาในลักษณะผสมผสานโดยมีหน่วยงานร่วมดำเนินการ ดังนี้

1. กรมพัฒนาที่ดิน
2. กรมวิชาการเกษตร
3. กรมปศุสัตว์
4. กรมประมง
5. กรมส่งเสริมการเกษตร
6. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดนราธิวาส
7. กรมชลประทาน
8. กรมส่งเสริมสหกรณ์
9. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส
10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส
11. สำนักบริหารงานการศึกษา นอกโรงเรียน
12. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
13. กรมควบคุมโรค
14. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส
15. กรมการพัฒนาชุมชน
16. สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดนราธิวาส
17. กรมที่ดิน
18. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
19. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนราธิวาส
20. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
21. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนราธิวาส
22. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งประเทศไทย
23. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
24. กองทัพอากาศที่ 4
25. หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
26. กรมแผนที่ทหาร
27. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ
28. จังหวัดนราธิวาส
29. กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
30. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนราธิวาส
31. กรมการข้าว
32. มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
33. วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส
34. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
35. กรมหม่อนไหม

3. พื้นที่ดำเนินการ

3.1 พื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ มีเนื้อที่ 1,740 ไร่ แบ่งออกเป็น

3.1.1 พื้นที่ดอน เนื้อที่ 202 ไร่ เป็นที่ตั้งอาคารสำนักงานเลขานุการโครงการฯ โรงงานสกัดและแปรรูปน้ำมันปาล์ม งานป่าไม้ งานปศุสัตว์ งานวิชาการเกษตร งานควบคุมปราบปรามโรคติดต่อ และการสาธารณสุข งานส่งเสริมอุตสาหกรรม งานส่งเสริมการเกษตร ห้องประชุม อาคารฝึกอบรม และที่พักสวนสราจิตการเกษตรฯ พืชสวนครัวประดับ

3.1.2 พื้นที่ลุ่ม เนื้อที่ 308 ไร่ เป็นแปลงศึกษา ทดลอง วิจัยหาแนวทางการปรับปรุงดินพุดอกอาทิ โครงการแก้มลิงดิน โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ การปลูกพืชอาหารสัตว์ การปลูกปาล์มน้ำมันในดินอินทรีย์ การเลี้ยงปลาในพื้นที่ดินเปรี้ยว สวน 50 ปี ครองราชย์ สวน 72 พรรษา สวนไม้มงคล แปลงสาธิตการปลูกข้าวพื้นเมืองพันธุ์ต่างๆ และแปลงทดสอบอื่นๆ



3.1.3 พื้นที่อ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน เนื้อที่ 1,030 ไร่ ตั้งอยู่ตอนใต้ของศูนย์ฯ สามารถจุน้ำได้ 2 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตรของศูนย์ฯ และพื้นที่การเกษตรใกล้เคียง และได้รับรวบรวมอนุรักษ์พันธุ์กรรมบัวต่างๆ อาทิ บัวผันหรือบัวสุธาสิโนบล บัวจงกลณี บัวหลวงพุม และจัดเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ



3.1.4 พื้นที่สวนยางเขาสำนัก เนื้อที่ 200 ไร่ เป็นที่ดอนเชิงเขาปลูกยางพารา และผลิตยางแบบครบวงจร ปลูกพืชแซมในสวนยางพารา ได้แก่ สละเนืวง กระจ่าง หวายใหญ่ ลองกอง ขนุน หมากและไม้ดอกจำพวก ดาหลา หน้าวัว ชิงแดง เฮลิโกเนีย ส่วนพื้นที่ว่างระหว่างสวนยางพาราที่ตาย ในส่วนที่เป็นที่ลุ่มติดกับอ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน ได้ปลูกปาล์มน้ำมัน ประมาณ 15 ไร่

3.2 พื้นที่พรุ

เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขัง ดินส่วนใหญ่เป็นดินอินทรีย์ (Organic soil) ซึ่งเกิดจากการสลายตัวผู้พังของซากพืชที่เน่าเปื่อยทับถมเป็นชั้นหนา ถัดจากชั้นดินอินทรีย์ลงไปชั้นดินเลน หรือตะกอนดินทะเลที่มีสารไฟโรทสะสมอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งหากถูกกับอากาศจะปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา เป็นสาเหตุที่ทำให้ดินเปรี้ยว ซึ่งพบมากบริเวณขอบพรุที่ถูกน้ำระบายออกไป

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่พรุ เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2550 และ ต่อมาได้มีพระราชกระแส ในเรื่องการแก้ไขขอบเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2554 ความว่า “...เนื่องจากพื้นที่พรุถูกทำลายบางส่วน เห็นควรให้ทุกหน่วยงานประสานกันเพื่อจัดทำแบ่งเขตการใช้ที่ดิน (zoning) ตามที่ได้จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดขอบเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุ ไว้แล้ว...” และ

“...จากทางเฮลิคอปเตอร์ มองเห็นป่าพรุโต๊ะแดง ถูกทำลายไปมาก ให้ไปดูและหาทางแก้ไข...” ต่อมา คณะทำงานกำหนดขอบเขตพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาส ได้ร่วมกันพิจารณากำหนดเขตพื้นที่พรุตามสภาพ การใช้พื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส โดยวิธีการต่างๆ ตามลำดับเพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน เมื่อเดือน กันยายน พ.ศ.2555 โดยแบ่งเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่ พรุจังหวัดนราธิวาส ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

3.2.1 เขตพัฒนา หมายถึง เขตที่ปัจจุบันมี โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการ ต่างๆของรัฐ เข้าไปพัฒนาพื้นที่เพื่อทำการเกษตรแล้ว มีเนื้อที่ 101,673 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่พรุบาเจาะ 38,543 ไร่ และพื้นที่พรุโต๊ะแดงและพรุบริเวณใกล้เคียง 63,130 ไร่



3.2.2 เขตอนุรักษ์ หมายถึง เขตที่ในปัจจุบัน ป่าพรุสมบูรณ์หรือป่าดั้งเดิม ถูกทำลายเกือบหมดสิ้น หรือถูกบุกรุกเพื่อนำมาใช้ทำการเกษตรแต่ไม่ได้ผล และปล่อยทิ้งร้าง ซึ่งเขตนี้จัดเป็นเขตพื้นที่พุ่มสภาพป่าพรุ มีเนื้อที่ 28,945 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่พรุบาเจาะ 9,595 ไร่ พื้นที่พรุโต๊ะแดงและพรุบริเวณใกล้เคียง 19,350 ไร่



3.2.3 เขตสงวน หมายถึง เขตที่ยังคงสภาพป่าพรุ สมบูรณ์ คือ พื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงทั้งหมด ซึ่งกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้กำหนดให้เป็น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า มีเนื้อที่ 125,625 ไร่



3.2.4 พื้นที่ใช้ประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ศูนย์ราชการ สถานศึกษา ที่อยู่อาศัย และค้าขายทหาร มีเนื้อที่ 5,617 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่พรุบาเจาะ 3,967 ไร่ พื้นที่ พรุโต๊ะแดงและพรุบริเวณใกล้เคียง 1,650 ไร่



ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินงาน

- พื้นที่ขยายผลการพัฒนา
- ผลสำเร็จที่โดดเด่น (17 บัญชีหลัก)
- ตัวอย่างแห่งความสำเร็จ
- แผนและผลการดำเนินงาน

1. พื้นที่ขยายผลการพัฒนา

1.1 พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริให้ขยายพื้นที่ของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และให้ศูนย์ฯ เป็นพี่เลี้ยงคอยให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรรอบศูนย์ฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์และอบรมให้เกษตรกรมีความรู้ในการพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของแต่ละหมู่บ้านพร้อมทั้งส่งเสริมให้ราษฎรประกอบอาชีพการเกษตรและพัฒนาอาชีพและสามารถพึ่งตนเองได้ ปัจจุบัน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดูแลรับผิดชอบพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์จำนวน 13 หมู่บ้าน พื้นที่ 32,312 ไร่ (ที่มาข้อมูลการแบ่งเขตการปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ / สำนักงานเทศบาลตำบลกะลุวอเหนือ ณ เดือนเมษายน 2556) อยู่ในเขตพื้นที่ 2 ตำบล คือ ตำบลกะลุวอ และตำบลกะลุวอเหนือ ประกอบด้วย

1.1.1 บ้านยาปี หมู่ที่ 1 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ 2,984 ไร่ ประชากร 355 ครัวเรือน จำนวน 1,674 คน ดำเนินการขุดคูยกร่อง พื้นที่จำนวน 130 ไร่ เกษตรกร 30 ราย ส่งเสริมการปลูกพืชผักพืชไร่และผลิตปลอดภัยจากสารพิษ สนับสนุนทะเลลายปาล์มน้ำมันพร้อมสาธิตและส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักให้กับเกษตรกรกลุ่มปลูกผัก จำนวน 5 ต้น สาธิตระบบการให้น้ำในบ่อซีเมนต์ที่ปลูกมะนาว ส่งเสริมและสนับสนุนพื้นที่ทำนาปลูกข้าวจำนวน 186 ไร่ ข้าวพันธุ์ชัยนาทและพันธุ์จันทร์เตชะ สนับสนุนไถพื้นเมือง และจัดฝึกอบรมการจักสานผลิตภัณฑ์กอก รวมเกษตรกร 120 ราย



1.1.2 บ้านบางมะนาว หมู่ที่ 1 ตำบลกะลุวอเหนือมีพื้นที่ 600 ไร่ มีประชากร 455 ครัวเรือน จำนวน 1,938 คน ส่วนใหญ่ราษฎรประกอบอาชีพประมง ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์และรับจ้างทั่วไป ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การปลูกพืชผัก พืชไร่ปลอดภัยจากสารพิษ สาธิตการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์ เลี้ยงสัตว์ปีก สาธิตและส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน พร้อมทั้งการไถปรับปรุงพื้นที่เพื่อการเพาะปลูก



1.1.3 บ้านค้าย หมู่ที่ 2 ตำบลกะลุวอเหนือ มีพื้นที่ 2,110 ไร่ มีประชากร 918 ครัวเรือน จำนวน 3,390 คน ดำเนินการขุดคูยกร่องพื้นที่จำนวน 10 ไร่ พร้อมส่งเสริมการปลูกพืชผักพืชไร่ ไม้ผล สู่เกษตรกรเจ้าของพื้นที่แปลงพืชผัก ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงเป็ดเทศ รวมเกษตรกร 317 ราย

1.1.4 บ้านเปล หมู่ที่ 3 ตำบลกะลุวอเหนือ มีพื้นที่ 3,413 ไร่ มีประชากร 243 ครัวเรือน จำนวน 814 คน ดำเนินการขุดคูยกร่อง สนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน พื้นที่ 554 ไร่ เกษตรกร 84 ราย เก็บตัวอย่างดิน วิเคราะห์พร้อมให้คำแนะนำ ส่งเสริมและสนับสนุน การปลูกพืชผักพืชไร่และผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง สาธิตและส่งเสริมการทำน้ำหมัก ชีวภาพ จำนวน 50 ลิตร สาธิตการทำปุ๋ยหมักที่ศูนย์ เด็กกำพร้า จำนวน 1 ตัน ปรับพื้นที่พร้อมส่งเสริม การปลูกข้าว พันธุ์ชัยนาท พื้นที่จำนวน 200 ไร่ ก่อสร้าง และซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง พบปะและถ่ายทอดความรู้ แก่เกษตรกรกลุ่มปลูกพืชผัก รวมเกษตรกร 104 ราย



1.1.5 บ้านเขาดันหยง หมู่ที่ 4 ตำบล กะลุวอเหนือมีพื้นที่ 1,883 ไร่ มีประชากร 381 ครัวเรือน จำนวน 1,320 คน ดำเนินการขุดคูยกร่อง สนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน พื้นที่จำนวน 50 ไร่ ไถพื้นที่ เตรียมแปลงปลูกผัก ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผักพืชไร่ และผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษพร้อมถ่ายทอดความรู้ ด้านการปลูกพืชผักเก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์พร้อมให้ คำแนะนำ สาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวดินเค็ม ให้ การสนับสนุนทะเลาะปาล์มน้ำมันพร้อมสาธิตและ ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักให้กับเกษตรกรกลุ่มปลูกผัก รวมเกษตรกร 29 ราย



1.1.6 บ้านใหม่ หมู่ที่ 5 ตำบล กะลุวอเหนือมีพื้นที่ประมาณ 2,433 ไร่ มีประชากร 255 ครัวเรือน จำนวน 1,116 คน ดำเนินการไถพื้นที่ เตรียมแปลงปลูกผัก ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชไร่ และผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ พร้อมถ่ายทอด ความรู้ด้านการปลูกพืชผักสาธิตและส่งเสริมการทำ ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ ปลูกหญ้าแฝกพร้อม ติดตามความก้าวหน้า สนับสนุนการเลี้ยงไก่พื้นเมือง การเลี้ยงเป็ดเทศ รวมเกษตรกร 23 ราย



1.1.7 บ้านพิกุลทอง หมู่ที่ 6 ตำบลกะลุวอเหนือมีพื้นที่ 3,195 ไร่ มีประชากร 345 ครัวเรือน จำนวน 1,145 คน ดำเนินการขุดคูยกร่อง สนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน พื้นที่จำนวน 392 ไร่ เกษตรกร 72 ราย เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์พร้อมให้ คำแนะนำ ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผักพืชไร่ และ ผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษพร้อมถ่ายทอดความรู้ ด้านการปลูกพืชผักพืชไร่ ปรับปรุงพื้นที่ส่งเสริม การปลูกข้าว พื้นที่จำนวน 224 ไร่ ข้าวพันธุ์ลูกนา

และพันธุ์จันท์เต๊ะ สนับสนุนทะเลลายปาล์มน้ำมัน พร้อมสาธิตและส่งเสริมการทำปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพให้กับเกษตรกรกลุ่มปลูกผัก ถ่ายทอดความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ให้การ สนับสนุนและส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองและเป็ดเทศ ส่งเสริมและสาธิตการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) พร้อม โลกกลมและติดตั้งระบบน้ำ รวมเกษตรกร 84 ราย



1.1.8 บ้านโคกสยา หมู่ที่ 8 ตำบล กะลวอเหนือ มีพื้นที่ 3,514 ไร่ มีประชากร 249 คราวเรือน จำนวน 1,233 คน ดำเนินการขุดคูยกร่อง สนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน พื้นที่จำนวน 20 ไร่ ไร่ ไกลพื้นที่ เตรียมแปลงปลูกผัก ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผัก พืชไร่พร้อมถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกพืชผักพืชไร่ ให้การสนับสนุนทะเลลายปาล์มน้ำมันพร้อมสาธิตและ ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพให้กับ เกษตรกรกลุ่มปลูกผัก สนับสนุนปุ๋ยซีไค่ ถ่ายทอด ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา สนับสนุนและส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองและเป็ดเทศ รวมเกษตรกร 58 ราย



1.1.9 บ้านโพธิ์ทอง หมู่ที่ 9 ตำบล กะลวอเหนือมีพื้นที่ 3,397 ไร่ มีประชากร 139 คราวเรือน จำนวน 329 คน ดำเนินการขุดคูยกร่อง สนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน พื้นที่จำนวน 135 ไร่ เกษตรกร 26 ราย ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผักพืชไร่ พร้อมถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกพืชผักพืชไร่ ให้การ สนับสนุนทะเลลายปาล์มน้ำมันพร้อมสาธิตและส่งเสริม การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพให้กับเกษตรกรกลุ่ม ปลูกผัก ถ่ายทอดความรู้การปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) เพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน รวมเกษตรกร 56 ราย



1.1.10 บ้านคีรี หมู่ที่ 10 ตำบลกะลวอเหนือ มีพื้นที่ 2,221 ไร่ มีประชากร 116 คราวเรือน จำนวน 582 คน ดำเนินการขุดคูยกร่อง พื้นที่ 227 ไร่ เกษตรกร 51 ราย เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์พร้อมให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผักพืชไร่พร้อมถ่ายทอด ความรู้ด้านการปลูกพืชผักพืชไร่ ปรับปรุงพื้นที่ส่งเสริม การทำปลูกข้าวพันธุ์ลูกนาถ ชัยนาท และพันธุ์จันท์เต๊ะ พื้นที่จำนวน 400 ไร่ เกษตรกร 64 ราย ให้การสนับสนุน ทะเลลายปาล์มน้ำมันพร้อมสาธิตและส่งเสริมการทำปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพให้กับเกษตรกรกลุ่มปลูกผัก สนับสนุน และส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง รวมเกษตรกร 61 ราย



1.1.11 บ้านตือลาขอपालัส หมู่ที่ 11 ตำบลกะลุวอเหนือ มีพื้นที่ 810 ไร่ มีประชากร 151 ครัวเรือน จำนวน 832 คน ดำเนินการไถพื้นที่เตรียมแปลงปลูกผัก ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผักพืชไร่ พร้อมถ่ายทอดความรู้การปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อการปลูกพืชผักพืชไร่ และให้การสนับสนุนไถพื้นที่เมืองรวมเกษตรกร 24 ราย



1.1.12 บ้านบุกิตอ่าวมะนาว หมู่ที่ 12 ตำบลกะลุวอเหนือ มีพื้นที่ 705 ไร่ มีประชากร 254 ครัวเรือน จำนวน 1,072 คน ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผักพืชไร่ พร้อมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อการปลูกพืชผักพืชไร่



1.1.13 บ้านสะปอม หมู่ที่ 13 ตำบลกะลุวอเหนือมีพื้นที่ ประมาณ 1,530 ไร่ มีประชากร 193 ครัวเรือน จำนวน 739 คน ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผักพร้อมถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกพืชผัก และการปรับปรุงบำรุงดิน



1.2 พันธุ์กล้วยไม้ มี 4 แห่ง ดังนี้

1.2.1 ศูนย์สาขาที่ 1 โครงการสวนยาง พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ ตั้งอยู่ในเขตพระราชฐาน พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ หมู่ที่ 4 บ้านเขาดันหยง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พื้นที่ 15.8 ไร่ ดำเนินการดูแลรักษาสวนยางพาราและพืชที่ปลูกแซมในสวนยาง ได้แก่ ย่านลิเภา ระกำ จิงแดง รวมไปถึงการดูแลรักษาสวนลองกอง ซึ่งปลูกสลับกับสะตอ และย้ายต้นดาหลาไปปลูกในพื้นที่ใหม่ ปลูกต้นมะลิในแปลงใหม่



1.2.2 ศูนย์สาขาที่ 2 โครงการพัฒนาหมู่บ้านปีแฉมุดอ หมู่ที่ 10 บ้านปีแฉมุดอ ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ จำนวน 135 ไร่ ขุดยกร่องปลูกไม้ผลผสมผสาน เช่น หนาก สละ เงาะโรงเรียน ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลาในบ่อดินโดยงานประมงแจกจ่าย

พันธุ์ปลาและสนับสนุนอาหารปลา ปลุกยางพารา และดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยว พร้อมให้คำแนะนำในการดูแลรักษาสวนไม้ผล



1.2.3 ศูนย์สาขาที่ 3 โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ หมู่ที่ 4 บ้านโคกไทร ตำบลโฆษิต อำเภอดงไจ้ จังหวัดนราธิวาส พื้นที่ 1,500 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่และปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด ส่งเสริมให้สมาชิกในหมู่บ้านปลูกข้าว พืชผัก ไม้ผลแบบผสมผสาน เลี้ยงปลา และเลี้ยงสัตว์ โดยมีแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์เป็นแปลงรวมของสมาชิก จำนวน 1 แปลง ขุดคูยกร่องสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน พื้นที่จำนวน 283 ไร่ เกษตรกร 37 ราย เก็บตัวอย่างดินเพื่อการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ดำเนินกิจกรรมสาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้ สาธิตการปลูกพืชปุ๋ยสด พร้อมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน สำหรับการปลูกพืชผักพืชไร่ การแปรรูปหญ้าแฝก ปัจจุบันมีสมาชิกในหมู่บ้าน จำนวน 37 ครอบครัว



1.2.4 ศูนย์สาขาที่ 4 โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน ยูโย โคกกระท่อม หมู่ที่ 6 บ้านบางขุนทอง หมู่ที่ 1 บ้านโคกงู หมู่ที่ 3 บ้านโคกชุมบก หมู่ที่ 5 ตำบลบางขุนทอง บ้านโคกอิฐ-โคกใน และบ้านโคกไผ่ หมู่ที่ 2 ตำบลพร่อน อำเภอดงไจ้ จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่จำนวน 30,065 ไร่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว เพื่อส่งเสริมการทำนาปลูกข้าว ขุดยกร่องเพื่อปลูกพืชผัก และไม้ผล แบบผสมผสาน การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การปลูกปาล์มน้ำมัน การเลี้ยงปลา ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และสาธิตการปลูกพืชปุ๋ยสดก่อนฤดูทำนา การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ รายละเอียดการดำเนินการในพื้นที่ดังนี้

1) โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน ตำบลพร่อน อำเภอดงไจ้ จังหวัดนราธิวาส เป็นพื้นที่ดินเปรี้ยวประมาณ 1,072 ไร่ ซึ่งเกษตรกรไม่สามารถปลูกพืชได้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สนับสนุนการขุดยกร่อง และวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน ส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันและทำการเกษตรแบบผสมผสาน พื้นที่จำนวน 322 ไร่ เกษตรกร 64 ราย ปรับพื้นที่เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผัก ไม้ผล ข้าวหอมกระดังงา สังข์หยด ชัยนาท จันท์เต๊ะ คูหา และพันธุ์สัตรีบุ๋กกันตัง พื้นที่จำนวน 230 ไร่ เกษตรกร 18 ราย





2) โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนครราชสีมา เป็นพื้นที่ดินเปรี้ยว ประมาณ 3,500 ไร่ เกษตรกรไม่สามารถปลูกพืชได้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการ

สนับสนุนการขุดยกร่องและวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน พร้อมส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันและทำการเกษตรแบบผสมผสานรวมพื้นที่จำนวน 1,128 ไร่ เกษตรกร 118 ราย พัฒนาพื้นที่ปรับปรุงบำรุงดินพร้อมส่งเสริมการปลูกข้าว พื้นที่จำนวน 500 ไร่ เกษตรกร 22 ราย แต่ปัจจุบันมีเกษตรกรทำนา แค่ 2 ไร่ เท่านั้น เนื่องจากประสบปัญหาสภาพพื้นที่มีวัชพืชขึ้นหนาแน่นยากต่อการกำจัดขาดแรงงาน มีแมลงศัตรูข้าว ทำให้ได้รับผลผลิตข้าวน้อยมากและไม่ได้เลย จำต้องเลิกปลูกข้าว

3) โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกกระท่อม ตำบลพร่อน อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนครราชสีมา เป็นพื้นที่ดินเปรี้ยวเกษตรกรไม่สามารถปลูกพืชได้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สนับสนุนการขุดยกร่องและวัสดุปรับปรุงบำรุงดินส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันและทำการเกษตรแบบผสมผสาน รวมพื้นที่จำนวน 410 ไร่ เกษตรกร 68 ราย และส่งเสริมการปลูกข้าวในพื้นที่บ้านโคกกระท่อม ปลูกข้าวพันธุ์หอมกระดังงา สังข์หยด ลูกนา และพันธุ์สีอูรีบูกันดั่ง จำนวน 342 ไร่ เกษตรกร 50 ราย บ้านโคกไผ่ ปลูกข้าวพันธุ์หอมกระดังงา จันทร์เต๊ะ สังข์หยด และพันธุ์คูหา พื้นที่ 327 ไร่ เกษตรกร 20 ราย



4) บ้านโคกสูง บ้านโคกชุมบก บ้านบางขุนทอง บ้านวัดใหม่ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สนับสนุนการขุดยกร่องและวัสดุปรับปรุงดิน ส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ผลแบบผสมผสาน ในพื้นที่บ้านโคกสูง จำนวน 352 ไร่ เกษตรกร 24 ราย พื้นที่บ้านโคกชุมบก จำนวน 871 ไร่ เกษตรกร 103 ราย พื้นที่บ้านบางขุนทอง จำนวน 210 ไร่ เกษตรกร 44 ราย ส่งเสริมการปลูกข้าวในพื้นที่บ้านโคกสูง ปลูกข้าวพันธุ์ลูกขาว สังข์หยด และพันธุ์สีอูรีบูกันดั่ง พื้นที่จำนวน 520 ไร่ เกษตรกร 25 ราย บ้านโคกชุมบกปลูกข้าวพันธุ์หอมกระดังงาและคูหา พื้นที่จำนวน 173 ไร่ เกษตรกร 17 ราย บ้านวัดใหม่ ปลูกข้าวพันธุ์หอมกระดังงา หมอรอด จันทร์เต๊ะ สังข์หยด และพันธุ์คูหา พื้นที่จำนวน 260 ไร่ เกษตรกร 36 ราย ขุดบ่อดิน พร้อมสนับสนุนการเลี้ยงปลาและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงปลากินพืช



1.3 พื้นที่โครงการที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ

1.3.1 โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแฉฉะ ตำบลบางเก่า และตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ทั้งหมด 11,000 ไร่ พื้นที่เป็นดินอินทรีย์ ดินเปรี้ยวและดินทราย ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน ทั้งหินปูนฝุ่นและปูนขาว ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวและสาธิตการปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ 500 ไร่ เกษตรกร 49 ราย ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชผักหลังฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตพร้อมทั้งให้ความรู้

ด้านการปลูกพืชผักพืชไร่ อีกทั้งส่งเสริมกลุ่มสตรี ให้รู้จักการกระจัดมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเสริมรายได้ในครัวเรือน



1.3.2 โครงการพัฒนาพื้นที่บ้าน

ปลักปลา และบ้านบวง ตำบลโฆสิต อำเภอดงไทรงาม จังหวัดนราธิวาส พื้นที่ทั้งหมด 615.22 ไร่ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมขัง การระบายน้ำไม่ดี เป็นพื้นที่นาร้าง ดินเปรี้ยวจัดไม่สามารถทำการเกษตรได้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่โดยขุดคูยกร่อง ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันและปลูกพืชผักไม้ผลแบบผสมผสานในพื้นที่บ้านบวง จำนวน 97 ไร่ เกษตรกร 71 ราย ปลูกข้าวพันธุ์ลูกขาว สังข์หยด และพันธุ์สีโรบินกันตัง พื้นที่จำนวน 61 ไร่ เกษตรกร 27 ราย ส่วนพื้นที่บ้านปลักปลา ได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่เพื่อส่งเสริมการปลูกข้าวพื้นที่จำนวน 600 ไร่ เกษตรกร 86 ราย ตั้งแต่ปีพ.ศ.2546 เป็นต้นมา ต่อมาเกษตรกรต้องหยุดทำนา เนื่องจากได้รับผลผลิตน้อยลงเรื่อยๆ เพราะสภาพพื้นที่เป็นราบลุ่มมากและไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เกษตรกรหรือแรงงานในพื้นที่ต้องออกไปรับจ้างทำนาพื้นที่อื่น ส่วนพื้นที่ที่มีส่วนราชการอื่นให้การสนับสนุนการขุดยกร่องและส่งเสริมการปลูกไม้ผลเป็นส่วนใหญ่

1.3.3 โครงการฟื้นฟูและพัฒนาการ

เกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา ในเขตอำเภอดงไทรงาม อำเภोजะเอยร์ และอำเภอมือทอง เพื่อพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบริเวณ 2 ฝั่งแม่น้ำบางนรา และลำน้ำ

สาขา โดยพัฒนาพื้นที่ให้เกษตรกรปลูกข้าวนาปรัง และขุดยกร่องปลูกพืชผัก ไม้ผลแบบผสมผสาน ดำเนินการพัฒนาพื้นที่บ้านตอหลัง บ้านทรายขาว อำเภอดงไทรงาม จำนวน 3,029 ไร่ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน ทั้งหินปูนฝุ่นและปูนขาว ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าว และสาธิตการปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อบำรุงดิน สรุปรายการดำเนินงานในพื้นที่อำเภอดงไทรงาม รวมพื้นที่ขุดยกร่องเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันและทำการเกษตรแบบผสมผสาน พื้นที่บ้านตอหลัง-ทรายขาวพื้นที่จำนวน 952.84 ไร่ เกษตรกร 123 ราย พัฒนาปรับปรุงพื้นที่พร้อมส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์หอมกระดังงา และพันธุ์สังข์หยด จำนวน 545.5 ไร่ เกษตรกร 224 ราย การดำเนินงานในพื้นที่อำเภोजะเอยร์ พัฒนาปรับปรุงพื้นที่เพื่อส่งเสริมการปลูกข้าวในพื้นที่บ้านโคก จำนวน 300 ไร่ เกษตรกร 27 ราย และบ้านจิวะ จำนวน 250 ไร่ เกษตรกร 25 ราย ซึ่งทั้ง 2 หมู่บ้านปลูกข้าวพันธุ์ สีโรบินกันตัง และพันธุ์เล็บนก ส่วนการดำเนินงานในพื้นที่บ้านกำแพง อำเภอมือทอง พัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ลูกดำในพื้นที่จำนวน 163 ไร่ เกษตรกร 60 ราย สนับสนุนการขุดยกร่องเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันและทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่จำนวน 393 ไร่ เกษตรกร 81 ราย



1.3.4 โครงการพัฒนาพื้นที่บ้าน

โคกสะตอ หมู่ที่ 7 ตำบลสุโหงปาดี อำเภอสุนทรบุรี จังหวัดนราธิวาส พื้นที่ทั้งหมด 465 ไร่ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมขัง การระบายน้ำไม่ดี เป็นพื้นที่นาร้าง

และป่าเสม็ดเสื่อมโทรม เกษตรกรไม่สามารถทำการเกษตรได้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์จันทร์เต๊ะ บุงาลีบุ และพันธุ์สีอริบูกันตัง พื้นที่จำนวน 150 ไร่ เกษตรกร 10 ราย สนับสนุนการขุดคูยกร่องพร้อมสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดินส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน และทำการเกษตรแบบผสมผสานพื้นที่จำนวน 115 ไร่ และปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผักสวนครัว พืชไร่และไม้ผลแบบผสมผสานในพื้นที่รอบบ้าน



1.3.5 โครงการพัฒนาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อช่วยเหลือเด็กนักเรียนให้มีความรู้ด้านวิชาสามัญ และวิชาชีพด้านการเกษตรต่างๆ เพื่อจัดทำโครงการเกษตรอาหารกลางวัน สนับสนุนการผลิตอาหารในโรงเรียน และให้ขยายกิจกรรมการเกษตรไปสู่เยาวชนในหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

1.3.6 โครงการปรับปรุงภาวะโภชนาการของเด็กอายุ 0 - 72 เดือน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้ดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านโภชนาการ และพัฒนาเด็กที่มีอายุ 0 - 72 เดือน ให้มีสุขภาพที่ดีขึ้น ดำเนินการเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กในหมู่บ้านต่างๆ ของจังหวัดนราธิวาส

1.3.7 โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เด็กอายุระหว่าง 2.5 - 5 ปี เข้ารับการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องและมีพัฒนาการที่เหมาะสม ช่วยให้เด็กมีความพร้อมที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาต่อไป ดำเนินการในอำเภอต่างๆ ของจังหวัดนราธิวาส และจังหวัดปัตตานี รวมทั้งหมดจำนวน 17 ศูนย์



1.3.8 โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ เป็นโครงการที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งจ้างแรงงานฝึกอาชีพ เป็นแหล่งผลิตอาหาร และช่วยเหลือผู้ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ซึ่งฟาร์มตัวอย่างฯ ในจังหวัดนราธิวาส ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดูแลรับผิดชอบมี 7 ฟาร์ม



1.3.9 โรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จังหวัดนราธิวาส มีจำนวน 28 โรงเรียน ดังนี้

- 1) โรงเรียนบ้านโคกสยา หมู่ที่ 8 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
- 2) โรงเรียนบ้านหัวเขา หมู่ที่ 6 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
- 3) โรงเรียนบ้านเขาตันหยงมิตรภาพที่ 153 หมู่ที่ 4 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
- 4) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 10 (บ้านใหม่) หมู่ที่ 5 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
- 5) โรงเรียนบ้านโคกศิลา หมู่ที่ 6 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง
- 6) โรงเรียนบ้านค่าย หมู่ที่ 2 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
- 7) โรงเรียนบ้านทำเนียบ หมู่ที่ 6 ตำบลลำภู อำเภอเมือง
- 8) โรงเรียนวัดพระพุทธ หมู่ที่ 3 ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ
- 9) โรงเรียนบ้านบางมะนาว หมู่ที่ 1 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
- 10) โรงเรียนบ้านสะปอม หมู่ที่ 8 ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ
- 11) โรงเรียนบ้านเปล หมู่ที่ 3 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
- 12) โรงเรียนนิรันดรวิทยา หมู่ที่ 9 ตำบลบางปอ อำเภอเมือง
- 13) โรงเรียนจรรยาอิสลาม หมู่ที่ 3 ตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบ
- 14) โรงเรียนบ้านศาลาใหม่ หมู่ที่ 3 ตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบ
- 15) โรงเรียนคีรีราษฎร์รังสฤษฎี หมู่ที่ 4 ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร
- 16) โรงเรียนบ้านปาหนัน หมู่ที่ 4 ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร

- 17) โรงเรียนบ้านป่าไผ่ หมู่ที่ 2 ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร
- 18) โรงเรียนอัสเตตาฟิเกาะห์อิสลามียะห์ หมู่ที่ 1 ตำบลซากอ อำเภอศรีสาคร
- 19) โรงเรียนอับตีดาวิทยา หมู่ที่ 3 ตำบลลาโละ อำเภอเรือเสาะ
- 20) โรงเรียนตันตันหยง หมู่ที่ 7 ตำบลเรือเสาะ อำเภอเรือเสาะ
- 21) โรงเรียนบ้านธรรมเจริญ หมู่ที่ 6 ตำบลโคกสะตอ อำเภอเรือเสาะ
- 22) โรงเรียนตชด.การทำอากาศยาน แห่งประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติฯ หมู่ที่ 8 ตำบลโคกสะตอ อำเภอเรือเสาะ
- 23) โรงเรียนตชด.บ้านลีลานนท์ หมู่ที่ 6 ตำบลสุคีริน อำเภอสุคีริน
- 24) โรงเรียนตชด.บ้านไอร์ปือแต หมู่ที่ 4 ตำบลช้างเผือก อำเภอระแงะ
- 25) โรงเรียนตชด.บ้านละโอ หมู่ที่ 2 ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร
- 26) โรงเรียนตชด.บ้านตืองอ หมู่ที่ 3 ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร
- 27) โรงเรียนบ้านไอร์โซ หมู่ที่ 5 ตำบลช้างเผือก อำเภอระแงะ
- 28) โรงเรียนดารุลฮิกมะห์ หมู่ที่ 1 ตำบลกาลิซา อำเภอระแงะ

โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯได้ให้การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักและต้นกล้าพืชผัก เช่น กะเพรา โหระพา มะเขือ ผักหวาน ชะอม ตำลึง ขมิ้น มะละกอ กุยฉ่าย ข่า ตะไคร้ ต้นขจร เป็นต้น นอกจากนี้มีการสาธิตและการแนะนำการปลูกพืชผักสำหรับไม่มีพื้นที่ปลูกโดยการนำภาชนะเหลือใช้มาประยุกต์ในการปลูกพืชผัก เช่น เปลือกมะพร้าว ตะแกรงพดลม ยางล้อรถ ลังโพม กล่องใส่แผ่นซีดี ต้นกล้วย ทั้งนี้เพื่อนำมาประดับตามพื้นที่ต่างๆเพื่อความสวยงาม และที่สำคัญไม่แนะนำให้ใช้สารเคมีทุกชนิด นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักอีกด้วย

2. ผลสำเร็จที่โดดเด่น (17 บัญชีหลัก)

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้คัดเลือกผลสำเร็จด้านต่างๆ ของศูนย์ฯ ไปเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่พี่น้องเกษตรกร พร้อมจัดทำคู่มือประกอบการเรียนรู้ใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ มีจำนวน 17 เรื่อง ดังนี้

2.1 แนวทางการฟื้นฟูป่าพรุ

ป่าพรุโต๊ะแดง เป็นป่าพรุผืนสุดท้ายของประเทศที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เป็นป่าพรุที่มีค่ามีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ป่าพรุเป็นป่าที่มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปในลักษณะที่เสื่อมโทรมจะเป็นไปได้ง่าย ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้ป่าพรุที่สมบูรณ์เปลี่ยนแปลงเป็นไปในลักษณะที่เสื่อมโทรมนั้นเกิดมาจากระบายน้ำออกจากพื้นที่อันมีผลทำให้ชั้นดินอินทรีย์แห้งและเกิดไฟป่าเผาไหม้ทำลาย

แนวทางการฟื้นฟูป่าพรุ จึงมุ่งเน้นการส่งเสริมและให้ชาวบ้านได้ตระหนักถึงความสำคัญพื้นที่ป่าพรุ ซึ่งแนวทางการฟื้นฟูป่าพรุดำเนินการในส่วนต่างๆ ได้แก่ วางแผนการเพาะชำกล้าไม้เพื่อบริหารจัดการและผลิตกล้าไม้ที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอที่จะนำไปปลูกในพื้นที่ต่างๆ การเลือกพื้นที่สำหรับจัดสร้างแปลงเพาะชำ โดยควรเป็นพื้นที่ราบนอกป่าพรุ หรือเป็นพื้นที่ไม่มีน้ำขัง การสร้างโรงเรือนและแปลงเพาะ มุ่งเน้นพื้นที่ร่มเงาและมีปริมาณแสงลอดผ่านได้ทั่วถึงรวมทั้งการเพาะเมล็ดและการย้ายชำ เมล็ดไม้ป่าพรุส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่ ซึ่งขนาดใหญ่เพาะชำได้ง่ายกว่าขนาดเล็ก ทั้งนี้เมล็ดไม้ที่มีขนาดเล็กควรให้กล้าไม้ที่เพาะนั้นมีความสูงอย่างน้อย 1 นิ้วก่อน และเพื่อความหลากหลายของพันธุกรรมพืช เมล็ดไม้ที่เก็บนั้น ต้องเก็บจากแม่ไม้ที่ดีและเก็บจากแม่ไม้หลายๆ ต้น นำมาผสมกัน ทั้งนี้ เมื่อนำกล้าไม้ไปปลูกในแปลงจะทำให้กล้าไม้จากแม่ไม้ต่างๆ กระจายไปทั่วแปลง

2.2 การปลูกและแปรรูปไม้เสม็ดขาวในพื้นที่พรุ

ไม้เสม็ดขาว เป็นไม้ที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในสภาพแวดล้อมหลากหลายทั้งในสภาพพื้นที่เสื่อมโทรม ดินเป็นกรดจัด ดินเค็ม สภาพน้ำท่วม แม้กระทั่งพื้นที่แห้งแล้ง ทนต่อไอน้ำเค็ม เจริญเติบโตและกระจายพันธุ์ได้ดีมากในพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขังตามขอบพรุ เสม็ดขาวเป็นไม้ที่มีคุณค่า สามารถนำเกือบทุกส่วนของต้นมาใช้ประโยชน์ได้ ส่วนของเนื้อไม้ประชาชนในท้องถิ่นนิยมนำมาใช้ประโยชน์ในงานก่อสร้างและงานหัตถกรรม นำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้แก่ เครื่องเรือน ของเล่น ของใช้ เป็นต้น เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า เพิ่มรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยใช้อุปกรณ์พื้นบ้านง่ายๆ ที่ชาวบ้านสามารถทำได้เอง การเตรียมกล้าไม้เสม็ดขาวสำหรับใช้ปลูก สามารถทำได้ทั้งการเพาะด้วยเมล็ดและถอนกล้าเปลือยรากจากป่าธรรมชาติมาชำในถุงดิน หรือการถอนกล้าแบบเปลือยรากนี้ไปปลูกในพื้นที่โดยตรงก็สามารถทำได้ให้เปอร์เซ็นต์การรอดตายสูง



ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ค่าลงทุน

1. ค่าพันธุ์ เป็นเงิน 2,000 บาท
2. ค่าปลูก เป็นเงิน 1,000 บาท
3. ค่าบำรุงดูแลรักษา เป็นเงิน 2,000 บาท

รวมค่าลงทุนทั้งสิ้น เป็นเงิน 5,000 บาท

รายได้สุทธิ เป็นเงิน 25,000 บาท

2.3 การปลูกและแปรรูปปาล์มสาคุ

ปาล์มสาคุ เป็นพืชในวงศ์ปาล์ม (Palmae) ที่มีความสำคัญมากชนิดหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทยจะเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่พรุ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงดินโดยการใส่หินปูนฝุ่นอัตราครึ่งหนึ่งของความต้องการปูนของดินร่วมกับการใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อให้ปาล์มสาคุเจริญเติบโตดีขึ้น

ต้นปาล์มสาคุสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง ใบปาล์ม นำมาทำจากมุงหลังคา น้ำเลี้ยงจากก้านใบ นำมาทำกาวติดกระดาษ ยอดอ่อนนำมาปรุงเป็นอาหารโดยเฉพาะใช้เลี้ยงแขกในงานประเพณีพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิม เนื้อในของส่วนลำต้น นำมาทำเป็นอาหารสัตว์รวมทั้งนำมาสกัดเอาแป้งมาใช้ประโยชน์ในการบริโภคเพื่อเป็นแหล่งทดแทนคาร์โบไฮเดรตจากข้าวหรือพืชเกษตรอื่น ๆ นอกจากนี้ ต้นปาล์มสาคุ สามารถนำมาปลูกเพื่อช่วยในการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกเป็นแนวกันลม ปลูกให้ร่มเงา และปลูกเพื่อป้องกันการกัดเซาะหรือป้องกันการพังทลายของดิน

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ค่าลงทุน

1. ค่าพันธุ์ เป็นเงิน 2,000 บาท
 2. ค่าปลูก เป็นเงิน 1,000 บาท
 3. ค่าบำรุงดูแลรักษา เป็นเงิน 2,000 บาท
- รวมค่าลงทุน เป็นเงิน 5,000 บาท
รายได้สุทธิ เป็นเงิน 8,000 บาท

* ปาล์มสาคุจะนำมาแปรรูปได้เมื่ออายุปาล์มสาคุ 5 ปีขึ้นไป (ใบปาล์ม)



2.4 แกล้งดิน

จังหวัดนราธิวาสเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ มีพื้นที่บางส่วนกลายเป็นพื้นที่ร้าง เนื่องจากดินมีสภาพเป็นดินเปรี้ยวจัด ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ดังนั้นเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2527 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริให้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดโดยการใส่วัสดุปูนและการใช้น้ำล้างความเป็นกรดของดินและมีการค้นคว้าวิจัยเรื่องนี้ขึ้น ทรงเรียกการศึกษานี้ว่า “โครงการแกล้งดิน” จากผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าการบวกรวมการแกล้งดินสามารถทำให้พื้นที่ดินเปรี้ยวจัดสามารถทำการปลูกพืชและทำการเกษตรชนิดต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ผลสำเร็จจากการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัด ทำให้พื้นที่เดิมที่มีสภาพเป็นดินเปรี้ยวจัดค่า pH 3 - 3.5 ซึ่งไม่สามารถทำการเกษตรได้ เมื่อแก้ไขด้วยการปรับปรุงดินแล้วดินมีค่า pH เพิ่มขึ้นเป็น 5 - 5.5 ซึ่งสามารถเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรได้ ทั้งนี้ต้นทุนในการผลิตต่อพื้นที่ 1 ไร่จะใช้เวลาปรับปรุงดิน 1.6 ต้นต่อไร่ คิดเป็นเงิน 2,400 บาท ซึ่งสามารถรักษาสภาพดินให้พร้อมต่อการเพาะปลูกพืชได้ประมาณ 5 ปี



2.5 การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกข้าวหอมกระดังงา

ข้าวหอมกระดังงา เป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิมของจังหวัดนครราชสีมา มีลักษณะคล้ายกับข้าวสังข์หยดสีน้ำตาลเข้ม เม็ดยาวรี แต่มีความหอมกว่าคล้ายกับข้าวขาวดอกมะลิ 105 โดยจะเพาะปลูกเป็นข้าวนาปีใช้ระยะเวลา 150 วัน นอกจากนี้ยังมีสรรพคุณทางยาช่วยรักษาอาการเหน็บชาได้ดี จึงเป็นที่นิยมปลูกและรับประทานกันมากในปัจจุบันและเป็นที่ต้องการของตลาดปัจจุบันได้ส่งเสริมการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อให้ปลูกข้าวหอมกระดังงาได้ดีพร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพแก่กลุ่มชาวบ้านแปรรูปการผลิตข้าวซ้อมมือหอมกระดังงาเพื่อเพิ่มมูลค่า เป็นการต่อยอดวิถีชีวิตชาวบ้านดั้งเดิมและเป็นการอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดนครราชสีมา

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ค่าลงทุนคงที่

วัสดุปรับปรุงดิน 1.6 ตัน/ไร่ เป็นเงิน 2,400 บาท

ค่าลงทุนผันแปร

1. ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือก 5 กก./ไร่ เป็นเงิน 50 บาท
2. ค่าปุ๋ย เป็นเงิน 371 บาท
3. ค่าเตรียมแปลง ดูแลรักษาและค่าเก็บเกี่ยว เป็นเงิน 2,000 บาท

รวมลงทุน เป็นเงิน 4,921 บาท

ผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ย 550 กก./ไร่

รายได้ (550 × 25) เป็นเงิน 13,750 บาท

รายได้สุทธิ เป็นเงิน 8,829 บาท

แปรรูปข้าวซ้อมมือข้าวหอมกระดังงา

ราคากิโลกรัมละ 50 บาท เป็นเงิน 20,000 บาท

รายได้สุทธิ เป็นเงิน 15,079 บาท



2.6 การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกผักกนผักกนพา

ผักเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างหนึ่ง เป็นพืชที่มีคุณค่าทางอาหารสูงโดยเฉพาะในแง่วิตามินและเกลือแร่ที่จำเป็นต่อโภชนาการ (nutrition) การเลือกบริโภคผักที่มีคุณค่าทางอาหารสูงเป็นประจำร่างกายจะได้รับวิตามินและเกลือแร่เพียงพอ การปลูกผักรับประทานเองในครัวเรือนเป็นทางเลือกที่น่าสนใจทีเดียว ที่ทุกคนในครอบครัวได้มีผักรับประทานเองภายในครัวเรือนทั้งยังเป็นการประหยัดลดรายจ่าย และหากเกษตรกรมีความสนใจจะปลูกเพื่อเป็นอาชีพก็สามารถทำได้ ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดการปลูกผักจำเป็นต้องมีการปรับสภาพพื้นที่และแก้ไขปัญหาดินความเป็นกรดของดินโดยการหว่านหินปูนฝุ่นและทำการปลูกผักตามแต่ชนิดที่ต้องการสามารถเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังได้รับประทานผักปลอดสารพิษอีกด้วย



ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ค่าลงทุนคงที่

1. วัสดุปรับปรุงดิน 3,000 บาท/ไร่

ค่าลงทุนผันแปร ตระกูลแดงและถั่ว

ตระกูลพริก

1. ค่าพันธุ์ 260 บาท 260 บาท
2. ค่าเตรียมดิน 500 บาท 500 บาท
3. ค่าปุ๋ย, ดูแลรักษา 6,058 บาท 6,058 บาท

รวมค่าลงทุน 9,818 บาท 9,818 บาท

ผลผลิตที่ได้ 1,500 กก./ไร่ 450 กก./ไร่

ราคาเฉลี่ย 15 บาท/กก. 80 บาท/กก.

รายได้ 22,500 บาท/ไร่ 36,000 บาท/ไร่

รายได้สุทธิ 12,682 บาท/ไร่ 26,182 บาท/ไร่

2.7 การปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุ

พื้นที่พรุ เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ มีลักษณะดินเป็นดินพรุและดินเปรี้ยวจัดสภาพดินมีความเป็นกรดสูง มีระดับน้ำใต้ดินสูง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แต่เนื่องจากการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่พรุในจังหวัดนราธิวาส เริ่มเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย และได้มีการนำปาล์มน้ำมันมาทดลองปลูกภายในพื้นที่เมื่อปี 2529 โดยปลูกในดินอินทรีย์และดินเปรี้ยวจัด ผลปรากฏว่าปาล์มน้ำมันมีการเจริญเติบโตดีและสามารถให้ผลผลิตคุ้มค่าต่อการลงทุน ในพื้นที่พรุ จำเป็นต้องให้ความสำคัญในการเตรียมพื้นที่และแปลงปลูก รวมถึงการแก้ไขข้อจำกัดของดินบางประการ เช่น พื้นที่ลุ่มตื้น้ำท่วมขังและดินเป็นกรดจัด โดยการใส่หินปูนฝุ่นในอัตราครึ่งหนึ่งของความต้องการปูนสามารถปรับสภาพดินให้เหมาะสมต่อการปลูกพืชได้นานถึง 5 ปี ทั้งนี้ ระยะเวลาปลูกปาล์มน้ำมันที่เหมาะสมคือระหว่างต้น 9 เมตร และระยะระหว่างแถว 9 เมตร ซึ่งในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถปลูกได้ จำนวนทั้งสิ้น 22 ต้น

ตารางแสดงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ต่อพื้นที่ 1 ไร่ (คำนวณที่ราคาปาล์ม กิโลกรัมละ 6.00 บาท)

กิจกรรม	ปีที่														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ค่าลงทุนคงที่															
ค่าชุดยกร่อง	10,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วัสดุปรับปรุงดิน	2,500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าพันธุ์	1,870	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าลงทุนผันแปร															
ค่าปุ๋ย	880	1,116	1,343	1,538	1,796	2,022	2,249	2,483	2,587	2,587	2,587	2,640	2,640	2,650	2,640
ค่าดูแลรักษา	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
ค่าขนส่ง	-	-	-	750	1,000	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250	1,250
รวมค่าลงทุน	17,150	3,136	3,343	4,318	4,796	5,272	5,499	5,733	5,837	5,837	5,837	5,890	5,890	5,890	5,890
รายได้	-	-	-	9,000	12,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
รายได้สุทธิ	17,150	3,116	3,343	4,682	7,205	9,728	9,501	9,267	9,163	9,163	9,163	9,110	9,110	9,110	9,110
รายได้สะสม	-17,150	-20,266	-23,609	-18,917	-11,723	-1,995	7,506	16,773	25,936	35,099	44,266	53,376	66,582	71,592	80,702

2.8 การปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด

มะพร้าวน้ำหอม (Coconut) เป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่ง คนทั่วไปรู้จักและนิยมบริโภคเป็นทั้งอาหารหวานและอาหารคาว เป็นไม้ยืนต้นตระกูลปาล์ม เจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนปนทราย ที่มีการระบายน้ำดี ปริมาณน้ำฝนกระจายสม่ำเสมอแทบทุกเดือน อุณหภูมิควรอยู่ระหว่าง 20 - 27 องศาเซลเซียส มีแสงแดดมาก ดินมีสภาพเป็นกลางหรือกรดเล็กน้อย การปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดต้องปรับสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมโดยการขุดยกร่องเพื่อป้องกันน้ำท่วมขังและปรับปรุงดินโดยการใส่หินปูนฝุ่นอัตรา 1.6 ตันต่อไร่ หวานทั่วแปลงทิ้งไว้ 15 วัน ทำการปลูกให้ระยะปลูกระหว่างต้น 8 เมตร ระหว่างแถว 8 เมตร ในพื้นที่ 1 ไร่ จะสามารถปลูกมะพร้าวน้ำหอมได้ จำนวน 25 ต้น

ตารางแสดงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ การปลูกมะพร้าวน้ำหอม

กิจกรรม	ปีที่								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ค่าลงทุนคงที่									
1. วัสดุปรับปรุงดิน 1.6 ตัน/ไร่	2,400	-	-	-	-	2,400	-	-	-
2. ค่าขุดยกร่อง	10,000	-	-	-	-	-	-	-	-
3. ค่าพันธุ์	750	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าลงทุนผันแปร									
1. ค่าปุ๋ย	225	450	675	2,275	2,500	2,725	2,950	3,175	3,400
2. ค่าดูแลรักษา	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800
รวมค่าลงทุน	16,175	3,250	3,475	5,075	5,300	5,525	5,750	5,975	6,200
ผลผลิต	-	-	-	2,465	2,465	4,470	5,200	3,600	2,500
รายได้	-	-	-	19,720	19,720	35,760	41,600	28,000	20,000
กำไรสุทธิ	-	-	-	14,645	14,420	30,235	35,850	22,025	13,800

*มะพร้าวน้ำหอมเริ่มให้ผลผลิตหลังปีที่ 3 ราคาจำหน่ายมะพร้าว ราคาผลละ 8 บาท

2.9 การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกอ้อยคั้นน้ำ

อ้อยคั้นน้ำพันธุ์สุพรรณบุรี 50 เหมาะสำหรับปลูกทั้งในสภาพพื้นที่ลุ่มและพื้นที่ดอน มีลักษณะดีเด่น คือใบสีเขียวเข้ม ลำมีขนาดใหญ่สีเขียวอมเหลือง ปล้องยาวเป็นรูปทรงกระบอก มีความต้านทานต่อโรค ลำต้นเน่าแดง แตกกอดี สามารถไว้ต่อได้ 2 - 3 ครั้ง ไม่ต้องปลูกใหม่ทุกปี การดูแลรักษาง่าย ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดจำเป็นต้องมีการปรับสภาพพื้นที่โดยการขุดยกร่องเพื่อป้องกันน้ำท่วมขังและปรับปรุงดินโดยการใส่หินปูนฝุ่นในอัตรา 2 ตันต่อไร่ สามารถให้ผลผลิตอ้อยเฉลี่ย 3,300 กิโลกรัมต่อไร่

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ค่าลงทุนคงที่

- วัสดุปรับปรุงดิน 2 ตัน/ไร่
เป็นเงิน 3,000 บาท
(วัสดุปรับปรุงดินคงสภาพได้นานประมาณ 5 ปี)
เป็นเงิน 600 บาท

ค่าลงทุนผันแปร

- ค่าท่อนพันธุ์ (400 กิโลกรัม/ไร่)
เป็นเงิน 2,400 บาท
(ท่อนพันธุ์สามารถไว้ต่อได้ 2 ปี โดยไม่ต้องปลูก)
เป็นเงิน 800 บาท
 - ค่าปุ๋ย เป็นเงิน 2,100 บาท
 - ค่าเตรียมแปลง ดูแลรักษาและค่าเก็บเกี่ยว
เป็นเงิน 1,500 บาท
- รวมลงทุน เป็นเงิน 9,000 บาท
- ผลผลิตที่ได้รับ 3,300 กก./ไร่**
- รายได้ เป็นเงิน 19,800 บาท
- รายได้สุทธิ เป็นเงิน 10,800 บาท



2.10 การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ ดินเปรี้ยวจัด

การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด เป็นการจัดการดินพรุโดยมีการจัดแบ่งพื้นที่ตามสัดส่วนในรูปแบบแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ปรับสัดส่วนให้เหมาะสมสำหรับพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉลี่ยเกษตรกรจะมีที่ดินประมาณ 5 - 10 ไร่ และปรับอัตราส่วนของพื้นที่เป็น 10-20-30-40 แบ่งเป็น ส่วนที่ 1 พื้นที่อยู่อาศัย อัตราส่วน 10% ของพื้นที่ ใช้สร้างที่พักอาศัย โรงเก็บวัสดุ โรงเลี้ยงไก่ โรงเพาะเห็ด และถนนหนทางภายในแปลง ส่วนที่ 2 พื้นที่แหล่งน้ำอัตราส่วน 20% ของพื้นที่ ใช้เป็นแหล่งน้ำกักเก็บน้ำ มี 2 แหล่ง คือ พื้นที่สระน้ำและพื้นที่คูน้ำภายในแปลง ส่วนที่ 3 พื้นที่นาข้าวอัตราส่วน 30% ของพื้นที่ ใช้สำหรับปลูกข้าวนาปีและนาปรัง ส่วนที่ 4 พื้นที่พืชไร่พืชสวน 40% ของพื้นที่ ปรับปรุงพื้นที่โดยขุดยกร่องปลูกพืชไร่พืชสวน เช่น ข้าวโพดหวาน มะพร้าว และผักตามฤดูกาล

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ในปีแรกของการดำเนินการจะมีต้นทุนในการลงทุนคงที่ประมาณ 10,000 บาท/ไร่ หลังจากปีที่ 1 ต้นทุนส่วนใหญ่จะเป็นต้นทุนผันแปร และรายได้เริ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และดินที่มีการปรับปรุงด้วยหินปูนฝุ่นทำให้มีความเหมาะสมต่อการปลูกพืช แต่ถ้าหากพิจารณาจุดคุ้มทุนจะอยู่ที่ปีที่ 6 และหลังจากปีที่ 6 เกษตรกรจะเริ่มมีกำไรจากการดำเนินงานแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ



2.11 การเลี้ยงปลาตกอูยเทศในพื้นที่ดินพรุ

ปลาดุกอูยเทศเป็นปลาที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่ง เนื้อปลามีรสดีเป็นที่นิยมบริโภคกันอย่างแพร่หลาย มีคุณสมบัติเลี้ยงง่ายโตเร็ว มีความทนทานต่อโรคจึงมีอัตราการรอดสูงและใช้เวลาเลี้ยงค่อนข้างสั้น จึงมีผู้สนใจเลี้ยงเป็นอาชีพและเพิ่มพูนรายได้เป็นจำนวนมาก ด้วยพื้นที่ในจังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่เป็นพื้นที่พรุ มีค่าความเป็นกรดต่างของน้ำอยู่ในระดับต่ำถึงต่ำมากซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและปรับสภาพน้ำให้เหมาะสมต่อการเลี้ยงปลาดุกอูยเทศ เพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตปลาดุกอูยเทศได้มากขึ้น

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ต้นทุนในการเลี้ยงปลาดุกอูยเทศ บ่อขนาด 400 ตารางเมตร อัตราปล่อย 20 ตัว/ ตรม.

ค่าลงทุน

1. ค่าพันธุ์ลูกปลา เป็นเงิน	4,000 บาท
2. ค่าอาหารปลา เป็นเงิน	38,000 บาท
3. ค่าปูนขาว เกลือ ยาและอื่นๆ	เป็นเงิน 500 บาท
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นเงิน	700 บาท
รวมค่าลงทุน เป็นเงิน	43,200 บาท
ผลผลิตที่ได้รับ 1,200 กิโลกรัม/บ่อ	
ราคาขายกิโลกรัมละ	60 บาท
รายได้ เป็นเงิน	72,000 บาท
รายได้สุทธิ เป็นเงิน	28,800 บาท



2.12 การปลูกสละแซมในสวนยางพารา

สละเนินวง เป็นพืชที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในสภาพร่มเงาในสวนยางพารา นอกจากนี้ การศึกษาพบว่า การปลูกสละเนินวงในสวนยางพาราไม่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของยางพารา การปลูกสละแซมในสวนยางให้ผลผลิตอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปลูก จะเป็นพืชเสริมรายได้ในสวนยางอีกทั้งสละยังเป็นที่ต้องการของตลาด ดังนั้นจึงสามารถเป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรในการปลูกเพื่อเสริมรายได้ในสวนยางพารา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะราคายางพาราทกต่ำ โดยการปลูกยางพารา ควรปลูกที่ระยะ 2.5×8 เมตร ปลูกสละห่างกัน 5 เมตร จะปลูกได้ประมาณ 38 หลุม/พื้นที่ปลูกยาง 1 ไร่ ซึ่งสละจะเริ่มให้ผลผลิตได้เมื่ออายุประมาณ 3 ปี

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ปีที่	ต้นทุน (บาท/ไร่)	ผลผลิต (กก./ไร่/ปี)	รายได้ (กก./ไร่/ปี)	รายได้สุทธิ (กก./ไร่/ปี)
1 - 3	24,770	-	-	-
4 - 5	6,500	342	27,360	20,860
6 - 20	6,500	760	60,800	54,300

คิดที่ราคาผลผลิตกิโลกรัมละ 80 บาท



2.13 การเพาะเห็ดฟางด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา

จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกยางพาราสูง เมื่อต้นยางมีอายุมากไม่สามารถกรีตได้ จึงจำเป็นต้องโค่นและแปรรูปไม้ยางพารา ส่วนที่เหลือจากการแปรรูปไม้ยางพาราก็จะเป็นขี้เลื่อย ซึ่งเป็นวัสดุเหลือใช้ไม่มีราคาจึงมีการทดลองผสมเชื้อเห็ดกับขี้เลื่อยไม้ยางพารา เพื่อผลิตดอกเห็ด จนได้สูตรสำเร็จ ซึ่งให้ผลผลิตดอกเห็ดสูง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเกษตรกรสามารถใช้พื้นที่ระหว่างแถวยางพาราเป็นพื้นที่เพาะเห็ดฟางและเมื่อวัสดุที่เพาะเห็ดฟางสลายก็จะกลายเป็นปุ๋ยหมักทำให้ต้นยางเจริญเติบโตดีขึ้นกว่าพื้นที่ระหว่างแถวยางที่ไม่ได้เพาะเห็ดฟางทำให้เกษตรกรลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ยเคมีมาใช้ยางพารา และมีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายดอกเห็ดฟาง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

การเพาะเห็ดฟางด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา จะเพาะเป็นกองขนาด 30 x 100 x 30 เซนติเมตร ระยะเวลาการเก็บผลผลิต ประมาณ 30 วัน/ครั้ง พื้นที่สวนยางพารา 1 ไร่ สามารถเพาะเห็ดฟางได้จำนวน 360 กอง

ต้นทุน (บาท/กอง)	ผลผลิต (บาท/กอง)	รายได้ (บาท/กอง)	รายได้สุทธิ (บาท/กอง)	รายได้สุทธิ (บาท/กอง/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่/ปี)
65	1	120	55	660	237,600



2.14 การเพาะเห็ดสกุลนางรมด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา

การเพาะเห็ดสกุลนางรม เป็นการเพาะเห็ดที่ใช้พื้นที่ไม่มากและใช้วัตถุดิบในการผลิตจากวัสดุเหลือใช้จากโรงเลื่อยไม้ยางพารา ซึ่งหาได้ง่าย ราคาถูก อีกทั้งวิธีการเพาะทำได้ไม่ยุ่งยาก เหมาะที่จะแนะนำให้เกษตรกรหรือประชาชนทั่วไปใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อีกทั้งยังเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและได้อาหารที่มีคุณค่าไว้บริโภคภายในครัวเรือน

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

โรงเรือนเปิดดอกเห็ด ขนาด 3×4×2.5 เมตร สามารถบรรจุก้อนเชื้อเห็ดได้ 1,500 ก้อนซึ่งระยะเวลาการเก็บผลผลิต ประมาณ 90 วัน/ครั้ง โดย 1 ปี สามารถเก็บผลผลิตได้ 4 ช่วง และทำให้เกิดผลผลิตเฉลี่ย 300 กรัม/ก้อนเชื้อ ราคาจำหน่ายประมาณ 60 บาท/กิโลกรัม

ค่าลงทุนคงที่

- สร้างโรงเรือน ขนาด 3×4×2.5 เมตร คิดเป็น 20,000 บาท/โรงเรือน

ค่าลงทุนผันแปร

- วัสดุเพาะเห็ดและค่าแรง 5.50 บาท/ถุง คิดเป็น 53,000 บาท/โรงเรือน/ปี

รวมค่าลงทุน คิดเป็น 53,000 บาท/โรงเรือน/ปี

รายได้ คิดเป็น 108,000 บาท/โรงเรือน/ปี

รายได้สุทธิ คิดเป็น 55,000 บาท/โรงเรือน/ปี



2.15 การผลิตอาหารชั้นสำหรับไก่พื้นเมือง

การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นอาชีพเสริมและให้มีรายได้เพิ่มขึ้น จำเป็นต้องมีการปรับปรุงในหลายๆ ด้านไปพร้อมกัน ได้แก่การคัดเลือกพันธุ์ การจัดการดูแล การป้องกันโรค และการให้อาหารซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะผลผลิตตอบแทนแก่ผู้เลี้ยงไก่ ต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่อาหาร ดังนั้นเกษตรกรจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาหารและการผลิตอาหารสัตว์ใช้เองได้อย่างชำนาญ ตลอดจนการได้นำเอาวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นมาเป็นอาหารไก่ ก็จะสามารถลดต้นทุนการผลิต สามารถสร้างอาชีพและรายได้เสริมให้เกษตรกรอย่างยั่งยืน

สูตรอาหารไก่พื้นเมือง น้ำหนัก 100 กิโลกรัม ประกอบด้วยวัตถุดิบต่างๆ ได้แก่

ปลายข้าว ปริมาณ 49.10 กิโลกรัม

รำละเอียด ปริมาณ 20.00 กิโลกรัม

ใบกระถินป่น ปริมาณ 5.00 กิโลกรัม

กากถั่วเหลือง ปริมาณ 12.10 กิโลกรัม

ปลาป่น เปลือกหอยบด ปริมาณ 12.80 กิโลกรัม

ไคแคลเซียม เกลือ ปริมาณ 1.00 กิโลกรัม

ดิแอล-เมทไธโอนิน และพรีมิกซ์

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ต้นทุนในการผลิตอาหารชั้นสำหรับไก่พื้นเมือง

ราคาอาหารชั้นสำหรับไก่ที่ขายตามท้องตลาด จะอยู่ที่ 15 บาท/กิโลกรัม หรือ 470 บาท/กระสอบ แต่หากเกษตรกรสามารถผสมอาหารชั้นได้เอง ราคาจะอยู่ที่ 11 บาท/กิโลกรัม หรือ 330 บาท/กระสอบ สามารถลดต้นทุนไปได้อีก 4 บาท/กิโลกรัมหรือ 140 บาท/กระสอบ



2.16 การใช้หญ้าแฝกพันธุ์สงขลา 3 เพื่อขึ้นรูปผลิตภัณฑ์

หญ้าแฝกเป็นพืชมหัศจรรย์ที่อยู่ในหลวงทรงปลูกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำทุกส่วนของต้นหญ้าแฝกใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย มีการส่งเสริมให้ราษฎรปลูกหญ้าแฝกและได้ใช้ประโยชน์จากใบหญ้าแฝกสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสานผลิตภัณฑ์จำหน่ายเสริมรายได้นอกภาคเกษตร การใช้ใบหญ้าแฝกทำงานหัตถกรรมควบคู่กับการปลูกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างรู้ค่า นี่เป็นส่วนหนึ่งในพระราชดำริให้ราษฎรรู้จักใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์ (กว้างx สูง)	ต้นทุน	ราคาขาย	กำไร	ผลิตได้ (ชิ้น/เดือน)	กำไรสุทธิ
กระปุกเล็ก ขนาด 3x2 นิ้ว	10	25	15	60	900
กล่องทิชชูกลม ขนาด 4.8x4.2 นิ้ว	30	90	60	20	1,200
กระปุกใหญ่ ขนาด 4.5x3.5 นิ้ว	30	80	50	20	1,000
กระดาษใหญ่ ขนาด 10x4 นิ้ว	50	100	50	15	750
กระดาษกลาง ขนาด 7.5x2.6 นิ้ว	30	60	30	20	600
กระดาษเล็ก ขนาด 3.8x2 นิ้ว	10	30	20	60	1,200
ตะกร้าอเนกประสงค์ ขนาด 10x10 นิ้ว	60	320	260	10	2,600

2.17 การกำพืดภัณฑ์สมุนไพรใส่ถุงใบพื้นที่พรุ

พืชสมุนไพร เป็นพืชที่เกิดจากธรรมชาติและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์ในเชิงสุขภาพทั้งการส่งเสริมสุขภาพและการรักษาโรค โดยพืชสมุนไพรมีสารประกอบทางเคมีที่แตกต่างกันตั้งแต่ ชนิด ปริมาณ คุณสมบัติ และการกระจายตัวในพืชชนิดที่ต่างกัน สารเหล่านี้เป็นตัวกำหนดสรรพคุณของพืชสมุนไพร ทั้งนี้ สารในการป้องกันกำจัดแมลงจากพืชสมุนไพร มีฤทธิ์แตกต่างกัน เช่น ไล้แมลง ดึง-ดูดแมลง ช่าแมลง ตัวแก่ และช่าแมลงตัวอ่อน เป็นต้น ซึ่งพืชสมุนไพรที่ใช้ควบคุมแมลงต่างๆ มีมากมาย เช่น กระเพราแดง ขมิ้นชัน ข่า โพล ขี้เหล็ก ตะไคร้หอมน้อยหน่า พริกไทย มะกรูด แมงลัก ยาสูบ ยูคาลิปตัส สะระแหน่ หนอนตายอยาก และโหระพา เป็นต้น

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

รายการ	ต้นทุนการผลิต (บาท)	ราคาขาย (บาท)	กำไรสุทธิ (บาท)
1. ครีมหากันยุงสูตรภาคใต้	14	25	11
2. ยาหม่องสมุนไพรกันยุง	23.10	30	6.9
3. สมุนไพรไล่ยุง	10	15	5
4. สเปรย์ตะไคร้หอมกันยุง	33.33	40	6.66







3. ตัวอย่างแห่งความสำเร็จ

3.1 นายเพียร สอังกอง

เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ (ด้านไร่นาสวนผสม) นายเพียรและครอบครัวย้ายมาอยู่ที่หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ปลายปี 2549 บ้านเลขที่ 158 หมู่ที่ 4 ตำบลโฆษิต อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาสด้วยความตั้งใจที่จะทำการเกษตรเป็นอาชีพ แรกเริ่มนายเพียรและภรรยา ปลูกพืชผัก พริก มะเขือ และผักอื่นๆที่มีอายุสั้น และนำผลผลิตไปจำหน่ายทำให้มีรายได้ในครัวเรือน แต่ค่าใช้จ่ายก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกในครัวเรือน จำต้องกู้ยืมเงิน นายเพียรมีพื้นที่ทำการเกษตร 6 ไร่ ทำการปลูกพืชผัก และไม้ผล โดยเฉพาะ มะนาว



ขายทั่วไป ทำให้มีรายได้ทุกวัน และเริ่มปลูกหญ้าแฝก มาตั้งแต่ปี 2551 โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้ความรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชผัก ไม้ผล แบบผสมผสาน และมีรายได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในปี 2553 มีรายได้วันละกว่า 1,000 บาท ต่อมาขยายพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมข้างบ้าน

เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกข้าว รวมพื้นที่ทำการเกษตร 8 ไร่

ปัจจุบัน มีรายได้จากการปลูกมะนาว เฉลี่ยประมาณ 10,000 - 30,000 บาท/เดือน และพื้นที่ปลูกข้าว 1 ไร่เศษ โดยปลูกข้าวพันธุ์หอมปทุม และข้าวพื้นเมือง บ้างปีก็ปลูกข้าวเหนียวดำ สลับกันไปตามความต้องการบริโภค

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

ในปี 2553 นายเพียร สอิ่งทอง ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภท ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก ในการประกวดการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) กรมพัฒนาที่ดิน และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ร่วมกันจัดขึ้น อย่างต่อเนื่อง ส่วนพื้นที่ทำการเกษตรของนายเพียร ยังคงปลูกหญ้าแฝกเพื่อใช้ประโยชน์ในการคลุมดิน และงาน

ส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกหมู่บ้าน ได้รู้จักนำใบหญ้าแฝกมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อสร้างรายได้เพิ่มในครัวเรือน

ปัจจุบันนี้ นายเพียรและครอบครัว อยู่กับครอบครัวอย่างมีความสุข มีเงินสร้างบ้านให้พ่อแม่ที่อยู่จังหวัดศรีสะเกษ และเหลือเก็บออม ไม่มีหนี้เหมือนก่อน

ส่วนการทำงาน ทุกวันนี้ นายเพียร และ ป้าอึ้ง พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “การทำงานคิดถึงคำพูดของในหลวงเสมอ ที่ในหลวงสอนว่า การปลูกพืชไม่ให้ปลูกพืชแบบเชิงเดี่ยว ให้ปลูกพืชแบบผสม” ทำให้เรามีกินมีใช้และเหลือเก็บถึงทุกวันนี้





3.2 เกษจันทร์ ชาญแท้

เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ (ด้านเกษตรผสมผสาน)

นายจันทร์ ชาญแท้ อายุ 62 ปี ภูมิลำเนาเดิมนราธิวาส การศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดโคกมะม่วง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส สมรสกับ นางเลียง ชาญแท้

อายุ 57 ปี มีบุตร 2 คนเป็นหญิง ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 42 หมู่ที่ 2 ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส เดิมนายจันทร์มีอาชีพทำนา และรับจ้างทั่วไป รายได้พอกินไปวันๆ แต่ไม่ต้องซื้อข้าวกิน และทำนาในที่ดินของตนเอง นอกจากนี้ นายจันทร์ยังมีที่ดินประมาณ 11 ไร่ แต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ คิดจะจ้างไถแต่ก็ไม่มีเงินไม่พอค่าจ้าง แต่อยากปลูกพืชผักไม้ผลในพื้นที่ของตนให้เหมือนกับที่ดูจากวิทยุโทรทัศน์อยู่เป็นประจำ

พื้นที่เดิมของบ้านโคกกระท่อม โคกอิฐ-โคกโน มีสภาพเป็นที่ลุ่ม ดินแปรสภาพเป็นดินเปรี้ยว ไม่สามารถใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกได้ ในปี 2540 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้เข้ามาช่วยปรับพื้นที่และปรับปรุงบำรุงดิน พร้อมทั้งจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการขุดคู-ยกร่อง จัดทำแปลงเกษตรแบบผสมผสาน ขุดสระน้ำ 1 บ่อ ขนาด 20 x 40 เมตร พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุปรับปรุง

ดินเปรี้ยว คือหินปูนฝุ่นและปูนขาว และชลประทานได้ขุดสระน้ำให้ 1 บ่อ ขนาด 15x 30 เมตร

นายจันทร์ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 22 ไร่ เป็นที่นาใกล้บ้าน 6 ไร่ ส่วนอีก 16 ไร่ เป็นพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสาน ใช้แรงงานในพื้นที่ 3 คน แรงงานประจำ 2 คน คือนายจันทร์และภรรยา ส่วนอีก 1 คน เป็นลูกเขย ช่วยงานบ้าง พื้นที่จำนวน 16 ไร่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สนับสนุนการขุดยกร่องพร้อมวัสดุปรับปรุงดิน ปุ๋ยเคมี ส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ผลแบบผสมผสาน การทำปุ๋ยหมัก ให้คำแนะนำด้านการปรับปรุงบำรุงดิน ปลูกพืชผักและไม้ผลแบบผสมผสาน ได้แก่ ช่วงแรกของการขุดยกร่อง ได้ปลูกมะนาว ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม แก้วมังกร กระท้อน เงาะโรงเรียน มะม่วง มังคุด และปลูกพืชผักอายุสั้น เช่น แตงกวา ค่ะน้า กวางตุ้ง แตงโม อ้อย รวมทั้งมันสำปะหลัง สามารถเพิ่มรายได้ในครัวเรือนมากขึ้น ต่อมาปี 2549 พื้นที่ ที่ปลูกแก้วมังกรต้องรื้อทิ้งเนื่องจากให้ผลผลิตน้อยลง แล้วปลูกยางพาราแทน ซึ่งเปิดกรีดเมื่อปี 2555 มีรายได้ประมาณวันละ 300-400 บาท การเพาะเห็ด ซื้อมันเห็ดมาเปิดดอกเพื่อบริโภค และจำหน่าย ส่วนพื้นที่นาข้าว ปลูกข้าวนาดำพันธุ์ข้าวหอมกระดังงา และข้าวพันธุ์คูหา ซึ่งข้าวทั้ง 2 ชนิดให้ผลผลิต เฉลี่ย 400-500 กิโลกรัม/ไร่ ปลูกเพื่อการบริโภคในครัวเรือน และเลี้ยงหมู 9 ตัว มีพ่อแม่พันธุ์ 2 ตัว เมื่อออกลูกแต่ละครั้งก็จำหน่ายให้กับเพื่อนบ้านและเก็บไว้เลี้ยงหมูขุน เลี้ยงวัว 3 ตัว





เมื่อออกลูกก็จำหน่ายเช่นเดียวกัน เลี้ยงไก่ไข่ 30 ตัว เก็บผลผลิตเพื่อจำหน่าย และปี 2554 งานปศุสัตว์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สนับสนุนการทำบ่อแก๊สชีวภาพโดยใช้มูลวัวและสุกร ใช้แก๊สเป็นครังคราวเมื่อยามที่มีเวลาดูแลสวนทั้งวัน และใช้ได้ดีมาก

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สนับสนุนพันธุ์ปลากินพืช เช่น ปลาสวายปลานิล ปลาทะเพียน ปลาบ้า ปลาเย่สก เลี้ยงเพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลือก็จำหน่าย

ในพื้นที่ 16 ไร่ ซึ่งเป็นศูนย์เรียนรู้ รวบรวมได้เฉลี่ย 7000-10,000 บาท/เดือน บางช่วงที่ผลไม่มีราคาแพง รายได้ประมาณ 30,000 - 40,000 บาท/เดือน

ความภาคภูมิใจ

“รู้สึกภาคภูมิใจ ดีใจจนบอกไม่ถูก เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ของผม และท่านก็ทรงพระดำรัสถามเกี่ยวกับครอบครัวของผม การทำกิจกรรมในพื้นที่และเรื่องอื่นๆ”

ตั้งแต่ประกอบอาชีพเกษตรเป็นเจ้าของศูนย์เรียนรู้ ก็มีสื่อมวลชนเข้ามาถ่ายทำสารคดีเรื่อยๆ มีนักศึกษาจากสถาบันต่างๆ ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เข้ามาศึกษา ดูงานและบางครั้งมาทำงานวิจัย และผมได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรบรรยายการทำเกษตรแบบผสมผสานกลุ่มอาชีพต่างๆ

รางวัลที่ได้รับ

รางวัลชนะเลิศ ด้านการทำนาของจังหวัดนราธิวาส รับรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

รางวัลชนะเลิศ เกษตรกรดีเด่นด้านเกษตรผสมผสาน ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เมื่อเดือนกันยายน 2554 โดยนายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นผู้มอบ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

รางวัลชนะเลิศ ด้านไร่นาสวนผสมของจังหวัดนราธิวาส ประจำปี 2554 ได้รับรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

“ทุกวันนี้ ผมและครอบครัวมีความสุขมากจากพื้นที่นาร้างดินเปรี้ยวทำอะไรก็ได้ แต่เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่โดยปลูกพืชผัก ไม้ผลและทำนาจนได้ผล”





3.3 นายสะเปอียง ยีติง

เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ (ด้านเกษตรผสมผสาน) บ้านเลขที่ 118/2 หมู่ 10 บ้านคีรี ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

นายสะเปอียง ยีติง อายุ 59 ปี เกิดเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2497 สมรสกับ นางอามีเนาะ ยีติง อายุ 40 ปี มีบุตร 3 คน ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 118/2 หมู่ 10 บ้านคีรี ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับ ปกศ.สูง จากวิทยาลัยครูยะลา เมื่อปี พ.ศ.2520 และศึกษาต่อจนจบปริญญาตรี จากสถาบันราชภัฏยะลา วิชาเอกสังคมศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2546 เข้ารับราชการครู ตั้งแต่ ปี 2523 และได้เกษียณอายุราชการก่อนกำหนดในปี 2555 จึงหันมาประกอบอาชีพด้านการเกษตรอย่างเต็มตัว เมื่อปี พ.ศ. 2537 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการขุดยกร่องเพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักไม้ผลแบบผสมผสาน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ รวมถึงพื้นที่ของนายสะเปอียง ที่ขุดยกร่องขณะนั้น จำนวน 8 ไร่ และได้รับการสนับสนุนพันธุ์ไม้ผลและวัสดุปรับปรุงดิน และเริ่มปลูกพืชผักและไม้ผลเรื่อยมา และในปี พ.ศ. 2549 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สนับสนุนการขุดยกร่องเพิ่มเติมเป็นจำนวน 5 ไร่ เพื่อส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน ปี

2552 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เล็งเห็นถึงความ สำเร็จ และความมุ่งมั่นขยันขันแข็ง ในกิจกรรม การเกษตร โดยยึดหลักตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้คัดเลือกให้พื้นที่นาย สะเปอียง ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ด้านเกษตรผสมผสานพื้นที่ดำเนินการ มีพื้นที่ทำ การเกษตรถือครองทั้งหมด 43 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ศูนย์ เรียนรู้ จำนวน 16 ไร่ พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 13 ไร่ และพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 14 ไร่

กิจกรรมดำเนินงานภายในศูนย์เรียนรู้ตามแนว พระราชดำริ จำนวน 16 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่กิจกรรม ดังนี้

1. บ้านที่อยู่อาศัย ปลูกไม้ผลผสมผสาน เพาะเห็ด และเลี้ยงสัตว์ พื้นที่จำนวน 2 ไร่ แบ่งกิจกรรมดังนี้

บ้านที่อยู่อาศัย 1 หลัง การปลูกไม้ผล ผสมผสาน ใช้พื้นที่ว่างรอบบ้านปลูกไม้ผลผสมผสาน ได้แก่ ลองกอง จำปาตะไคร้เม็ด ขนุน เงาะโรงเรียน โดย ปลูกสละเป็นพืชหลัก มีระกำหวานเป็นพืชแซม

การเพาะเห็ด งานวิชาการเกษตร ศูนย์ ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สนับสนุนก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้า จำนวน 300-500 ก้อน/ปี พร้อมช่วยดำเนินการสร้าง โรงเรือนเปิดดอก จำนวน 1 โรง และเก็บผลผลิตมา บริโภคในครัวเรือนและแบ่งปันเพื่อนบ้าน ส่วน ก้อนเชื้อ ที่เก็บผลผลิตแล้วนำไปเป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้ต่อไป

การเลี้ยงสัตว์ งานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาพิกุลทองฯ ได้สนับสนุนพันธุ์สัตว์ พร้อมช่วย ดำเนินการสร้างคอกสัตว์ ได้แก่ ไก่พันธุ์ลูกผสม สามสายเลือดจำนวน 39 ตัว แพะ ลูกผสมพันธุ์เองโคลนุเบียน



จำนวน 5 ตัว ปัจจุบันมีแพะที่เลี้ยงทั้งหมด จำนวน 8 ตัว แกะ ได้สนับสนุนแกะ พันธุ์ลูกผสมแซนต้าอินเนส จำนวน 3 ตัว เลี้ยงโค 1 ตัว พันธุ์ลูกผสมอเมริกันบรามัน ซึ่งเป็นโคที่นายสะแปอิงซื้อด้วยเงินตัวเอง

บ่อแก๊สชีวภาพ เริ่มทำในปี พ.ศ.2554 ใช้แก๊สในปีพ.ศ. 2556 โดยใช้มูลโคที่เลี้ยง สำหรับหุงต้มอาหารภายในบ้าน เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

2. การเลี้ยงปลา จำนวน 2 ไร่

งานประมง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สนับสนุนชุดบ่อ และสนับสนุนพันธุ์ปลานิลจิตรลดา ปลาตะเพียน ปลาบ้า จำนวน 1,500 ตัว และสนับสนุนปลาหมอ เพิ่มเติม อีก 3,000 ตัว โดยเลี้ยงปลาในบ่อดิน ดำเนินการสร้างกระชัง จำนวน 2 กระชัง และส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักโดยใช้เศษพืชต่างๆ กองไว้ในบ่อเพื่อให้เกิดแพลงตอนซึ่งเป็นอาหารธรรมชาติให้กับปลาในบ่อ

3. การปลูกป่า และไม้ผลผสมผสาน จำนวน 2.5 ไร่

นายสะแปอิง ยึดใจ มีความสนใจในการปลูกป่า และมีแนวคิดที่จะทำเพื่อเป็นแบบอย่างแก่เกษตรกรรายอื่นๆ จึงเริ่มทดลองปลูกป่า โดยแบ่งพื้นที่จากการปลูกไม้ผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สนับสนุน

พันธุ์ไม้ เพื่อการปลูกป่า ได้แก่ ต้นस्याแดง 30 ต้น ต้นตำเสาหรือกันเกรา 200 ต้น ต้นตะเคียนทราย 30 ต้น ต้นกฤษณา ต้นสะตอ ไม้ที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นไม้กันเกรา คิดเป็นพื้นที่ป่าประมาณ 1 ไร่ และพันธุ์ไม้ป่าชนิดอื่นๆ พันธุ์ไม้ มีการเจริญเติบโตที่สมบูรณ์ ทำให้เกิดสภาพสวนเกษตรแบบผสมผสาน ประกอบด้วยพันธุ์ไม้ป่า และไม้ผลที่สนับสนุนเกื้อกูลกัน กลายเป็นระบบนิเวศที่มีความหลากหลายของพรรณไม้และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ อาศัยอยู่ร่วมกัน

4. การปลูกปาล์มน้ำมัน ปลูกยางพารา ปลูกอ้อยแซมปาล์ม จำนวน 9.5 ไร่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้การสนับสนุนการขุดยกร่อง วัสดุปรับปรุงดินเปรี้ยว พันธุ์ปาล์ม น้ำมัน สาธิตการทำปุ๋ยหมัก การปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดินก่อนการเพาะปลูกพืช พร้อมทั้งให้ความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน และปลูกอ้อยแซมระหว่างต้นปาล์ม เพื่อเพิ่มรายได้ และเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

“บางครั้งเหนื่อย รู้สึกท้อมาก แต่ทุกคนก็เป็นกำลังใจให้ผมจึงต้องสู้ต่อไป”

สู้เพื่อครอบครัว จึงได้มาทุกวันนี้





4. แผนและผลการดำเนินงาน

4.1 แผนงานบริหารจัดการ

เพื่อให้องค์กรมีความต่อเนื่องการดำเนินงานในทุกๆ ด้าน จำต้องปรับปรุง พัฒนาและดูแลรักษา กิจกรรมต่างๆ เพื่อรองรับผู้เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน พร้อมๆกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานในทุกรูปแบบ ทั้งการจัดทำเอกสารเผยแพร่ การจัดงานประจำปี การจัดนิทรรศการ การจัดกิจกรรม ในโอกาสต่างๆ การถ่ายทำสารคดี และการเผยแพร่ทางสื่อ

4.1.1 การบริหารศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการพิจารณาโครงสร้างและจัดอัตรากำลังให้เหมาะสม และสอดคล้องกับกิจกรรมการดำเนินงาน

โดยจัดกลุ่มงานออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการและประสานงาน และด้านขยายผล อีกทั้งการบริหารจัดการของหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมดำเนินการ พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในรูปแบบต่างๆ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นที่ทราบทั่วกัน โดยดำเนินการ ดังนี้

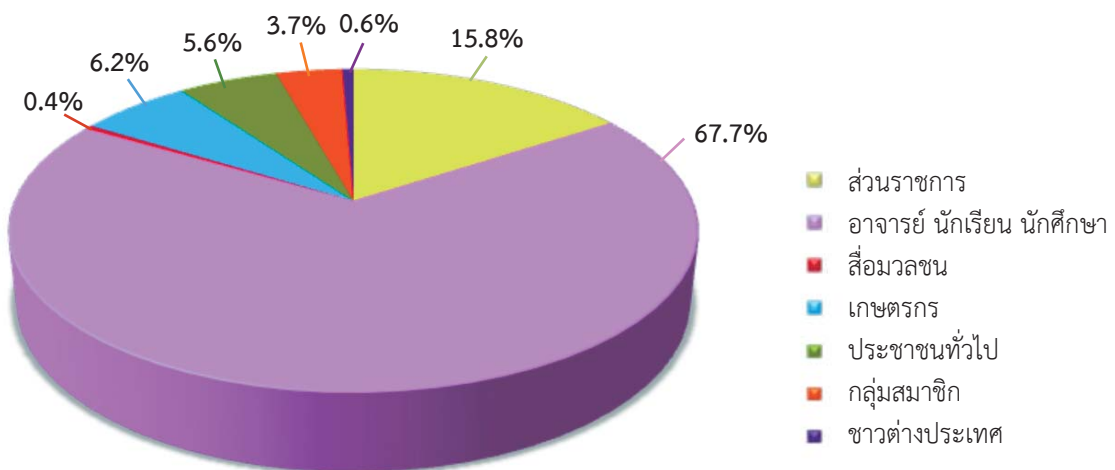
- 1) การประชาสัมพันธ์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้การต้อนรับคณะศึกษาดูงานภายในโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง เพื่อหาแนวทางการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด และพื้นที่พรุ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป็นต้นแบบความสำเร็จ เป็นแหล่งรวมการพัฒนาแบบสหวิทยาการ สาธิตแสดงผลการศึกษาในลักษณะพิพิธภัณฑ์ ธรรมชาติที่มีชีวิตสามารถเข้ามาดูจับต้องได้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เป็นที่รวมกำลังของเจ้าหน้าที่ทุกกรมกอง นักวิชาการ นักปฏิบัติ ประชาชน ใช้แลกเปลี่ยนสื่อสารกัน เป็นแหล่งให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (one stop service) มีการบริการแบบบูรณาการ โดยการประสานสัมพันธ์ผลสำเร็จจากการศึกษาค้นคว้าวิจัยสู่ประชาชนเกษตรกร นักวิชาการ ในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ศูนย์ฯสาขา ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ อย่างยั่งยืน ซึ่งในแต่ละปีมีคณะเข้ามาศึกษา เรียนรู้ ประมาณ 25,000 -70,000 ราย

สรุปจำนวนผู้เข้ามาศึกษา ดูงาน ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี 2556

ประเภท ผู้ชมงาน	ปีงบประมาณ 2556	
	คณะ	ราย
1. ส่วนราชการ	96	5,423
2. อาจารย์/นักเรียน/นักศึกษา	275	23,307
3. เกษตรกร	24	2,148
4. ประชาชนทั่วไป	29	1,917
5. สื่อมวลชน	15	142
6. กลุ่ม/สมาชิก	30	1,274
7. ชาวต่างประเทศ	6	220
รวม	475	34,431

แผนภูมิแสดงจำนวนผู้เยี่ยมชมงานประจำปี 2556



จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า คณะที่เข้าศึกษา
 ชงงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จำนวนมากที่สุด
 คือประเภทอาจารย์ นักเรียน นักศึกษา จำนวน 23,307
 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.7 รองลงมาคือ ส่วนราชการ
 จำนวน 5,423 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.8 ประเภท
 เกษตรกร จำนวน 2,148 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.2 ประเภท
 ประชาชนทั่วไป จำนวน 1,917 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.6
 ประเภทกลุ่ม/สมาชิก จำนวน 1,274 ราย คิดเป็นร้อยละ
 3.7 ประเภทชาวต่างประเทศ จำนวน 220 ราย คิดเป็น
 ร้อยละ 0.6 และน้อยที่สุดคือประเภทสื่อมวลชน จำนวน
 142 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.4

2) การจัดทำเอกสารเผยแพร่
 ประชาสัมพันธ์ ดังนี้

(1) จัดพิมพ์คู่มือทางวิชา
 การ จำนวน 3 เรื่อง คือ การปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุ
 เศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำเนินชีวิต
 และหญ้าแฝกกำแพงธรรมชาติที่มีชีวิต รวม 3,000 เล่ม

(2) จัดพิมพ์หนังสือราย
 งานผลการดำเนินงานประจำปี 2556 จำนวน 500 เล่ม

(3) จัดพิมพ์เอกสาร
 ประชาสัมพันธ์ ศึกษาการพัฒนาพิภูลของฯ จำนวน 10
 เรื่อง รวม 80,000 ฉบับ

(4) จัดพิมพ์เอกสารเผย
 แพร่ทางวิชาการรายไตรมาส ประจำปี 2556 จำนวน 2,000
 ฉบับ

(5) จัดนิทรรศการใน
 โอกาสต่างๆ ประจำปี 2556 จำนวน 10 ครั้ง

(6) ปรับปรุงซุ้มรับเสด็จ
 จำนวน 2 ซุ้ม

(7) ปรับปรุงซุ้มจุดชม
 งาน จำนวน 14 ซุ้ม

(8) จัดพิมพ์โปสเตอร์
 ป่าพรุโต๊ะแดง จำนวน 2,000 แผ่น

(9) จัดพิมพ์แผ่นพับ
 ภาษาไทยและอังกฤษ จำนวน 5,000 แผ่น

(10) จัดพิมพ์หนังสือ
 ประชาสัมพันธ์ และสมุดบันทึก “เพื่อนชาวพรุ”
 จำนวน 4,000 แผ่น

(11) จัดทำป้ายกรอบ
 สื่อความหมายขนาด 60x150 เซนติเมตร พร้อมไวเนล
 ป่าพรุโต๊ะแดง จำนวน 20 แผ่น

(12) จัดทำป้ายเพื่อจัด
 นิทรรศการ “เพื่อนชาวพรุ” จำนวน 10 ชุด

(13) จัดทำป้ายชื่อ
 พรรณไม้ในป่าพรุ จำนวน 500 ชิ้น



3) การอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นแหล่งรวบรวมศึกษา พรรณไม้ เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์กรรมพืช ให้มีความ หลากหลายทางชีวภาพ โดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น และสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียน เยาวชน ให้รู้จักและ หวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ มีกิจกรรมดังนี้

(1) กิจกรรมปลูก ปัก พันธุ์กรรมพืช พื้นที่ป่าพรุภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ พื้นที่ 85 ไร่ ซึ่งมีหม้อข้าว หม้อแกงลิง ขึ้นปะปนกับต้นเสม็ดและไม้ป่าพรุ จึงจัดทำเป็นพื้นที่ ปลูกปักพันธุ์กรรม หม้อข้าวหม้อแกงลิง เพื่อรักษาและ ป้องกันพันธุ์กรรมพืชไม่ให้ถูกทำลาย

(2) กิจกรรมสำรวจ รวบรวมพันธุ์กรรมพืช ดำเนินการสำรวจเก็บรวบรวม พันธุ์กรรมพืชในเขตพื้นที่รอบศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ ครอบคลุมรัศมี 50 กิโลเมตร จากนั้นเก็บ ตัวอย่างแห้ง และตัวอย่างดอง

(3) กิจกรร ม ปลูก รักษาพันธุ์กรรมพืช ดำเนินการรวบรวมพันธุ์กรรมพืช 2 จุด คือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในพื้นที่ แปลงปลูก จำนวน 9 แปลง ได้แก่ แปลงดาหลา แปลงกล้วยไม้พื้นเมืองและไม้ประดับพื้นเมือง แปลงหวาย แปลงหม้อข้าวหม้อแกงลิง แปลงพันธุ์บัว แปลงสมุนไพร แปลงรวบรวมพรรณไม้พื้นเมืองและ พรรณไม้หายาก แปลงมันพื้นบ้าน และแปลง มเหสักข์-สักสยามมินทร์ และพื้นที่บริเวณเขาสำนึก และอ่างเก็บน้ำไกล่บ้าน เพื่อปลูกรักษาและอนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืช



(4) กิจกรรมอนุรักษ์และ ใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืช ดำเนินการคัดเลือกพืชที่ คาดว่าจะใช้ประโยชน์ และนำมาวิเคราะห์ทางกายภาพ เช่น ตัวอย่างดิน คุณสมบัติของน้ำและพืช ศึกษาการ ขยายพันธุ์ของหม้อข้าวหม้อแกงลิง

(5) กิจกรรมศูนย์ข้อมูล พันธุ์กรรมพืช ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูล จากการเก็บ สำรวจ รวบรวม ศึกษา ประเมินอนุรักษ์ และใช้ ประโยชน์ รวมทั้งงานจัดฐานข้อมูล เช่นการถ่ายรูป จัด ทำแผนผังของแปลง ที่ปลูกพืช และการจับพิกัด (GPS) ของพืชที่ปลูกรักษาของกิจกรรมต่างๆ

(6) กิจกรรมวางแผน พัฒนาพันธุ์พืช ดำเนินการคัดเลือกพันธุ์พืช คือ หม้อข้าว หม้อแกงลิง เพื่อวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช เพื่อการใช้ ประโยชน์ในอนาคต

(7) กิจกรรมสร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช ดำเนินการออกเยี่ยม โรงเรียนที่เป็นสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านหัวเขา บ้านโคกศิลา และโรงเรียนพิมานวิทย์ อำเภอเมืองนราธิวาส พร้อมทั้ง ให้คำแนะนำปัญหาต่างๆ ที่พบในโรงเรียน และให้ แนวทางการดำเนินงานตามแบบองค์ประกอบทั้ง 5 หลัก คือ การจัดทำป้ายชื่อพันธุ์ไม้ การเก็บรวบรวมพันธุ์ไม้ มาปลูกในโรงเรียน ทำการศึกษาข้อมูล การเขียนรายงาน และการนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนตาม สาขาวิชาต่างๆ



(8) กิจกรรมการจัดนิทรรศการ ร่วมจัดนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ครั้งที่ 7 ทรัพยากรไทย: ก้าวสู่โลกกว้างอย่างมั่นใจ ณ ศูนย์ฝึกหนองระเวียง มหาวิทยาลัยภาคอีสาน จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ 1-7 พฤศจิกายน 2556 โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับ ปาล์มสาคร ประโยชน์จากต้นสาคร แสดงพันธุ์ไม้ที่มีประโยชน์ในพื้นที่ป่าพรุ ผลการศึกษา ทดลอง การปลูก ปาล์มสาครในพื้นที่พรุ การทำและเลี้ยงด้วงสาคร การเพาะเลี้ยงและผลิตภักดิ์จากสาคร

4) การดูแลรักษาสวนพฤกษศาสตร์จังหวัดชายแดนภาคใต้

ดำเนินการปรับปรุงบำรุงดิน ดูแลรักษาต้นไม้ ซึ่งเป็นสถานที่ให้ความรู้ด้านธรรมชาติวิทยา โดยเฉพาะการศึกษาหาความรู้ด้านพฤกษศาสตร์แก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและผู้สนใจทั่วไป พร้อมทั้งมีการรวบรวมพันธุ์ไม้ประจำถิ่นภาคใต้ของประเทศไทย และบริเวณคาบสมุทรมลายู ทั้งพันธุ์ไม้บกและพันธุ์ไม้น้ำ อนุรักษ์พันธุกรรมพืช ป่าดิบชื้น โดยเฉพาะพรรณพืชประจำถิ่นภาคใต้

5) แหล่งเรียนรู้ด้านหม่อนไหม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการปรับปรุงอาคารนิทรรศการ แสดงกิจกรรมการเลี้ยงไหม ครัววงจร การทอผ้าไหม การลอกกาบเส้นไหม การฟอกย้อมสีเส้นไหม เพื่อเป็นอาคารให้บริการคณะศึกษา ชมนงาน

6) การบริหารจัดการด้านการปรับปรุงโรงงานสกัดและแปรรูปน้ำมันปาล์มขนาดเล็ก ดำเนินการปรับปรุงห้องสำหรับผลิตสบู่กลีเซอริน พร้อมอุปกรณ์การผลิต ขนาด 4x2 เมตรและปรับปรุงห้องผลิต ขนาด 4x6 เมตร และปรับปรุงเครื่องกรองน้ำมันปาล์มดิบเพื่อนำมาใช้กรองกลีเซอริน

4.1.2 โครงการพัฒนาปรับปรุงดูแลรักษาพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดให้มีการพัฒนาปรับปรุงดูแลรักษาพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ อย่าง

ต่อเนื่อง เพื่อให้คณะที่มาเยี่ยมชมกิจกรรมการดำเนินงาน ได้มีการเรียนรู้ และสัมผัสในพื้นที่จริง และบางกิจกรรมสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตัวเอง ซึ่งจัดแสดงไว้จำนวน 8 โครงการประกอบด้วย

1) โครงการรวบรวมพืชตระกูลปาล์มเฉลิมพระเกียรติ 50 ปี ครองราชย์ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่พรุ ซึ่งเป็นร่องน้ำจัดให้เป็นพื้นที่สวยงาม ในปี 2539 บนพื้นที่ 6 ไร่ จัดเป็นสวนรวบรวมพืชตระกูลปาล์มชนิดต่างๆ มากกว่า 50 ชนิด โดยเฉพาะพืชตระกูลปาล์มในภาคใต้ เช่น ช้างให้กะพ้อ ตาลเสด หลาวชะโอน และจัดเป็นสวนสวยงามเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ โดยจัดให้มีการดูแลรักษา ตัดแต่ง กำจัดวัชพืชและศัตรูพืช ใส่ปุ๋ยและตัดหญ้า และจัดซื้อพันธุ์ไม้เพิ่มเติมแทนต้นที่ตาย

2) โครงการรวบรวมพันธุ์ไม้หายากและพืชสมุนไพรเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ลุ่ม ในปีพ.ศ. 2541 พื้นที่ 7.3 ไร่ ให้เป็นสวนรวบรวมพันธุ์ไม้หายากและพืชสมุนไพรพื้นเมืองภาคใต้ กว่า 320 ชนิด ซึ่งในอดีตชาวบ้านนิยมปลูก เพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน ซึ่งในปัจจุบันมีการคัดเลือกพันธุ์พืชใหม่ๆ จึงทำให้พืชพันธุ์ดั้งเดิมได้รับความนิยมน้อยลงและมีแนวโน้มที่จะสูญหายไป ซึ่งภายในสวนได้แบ่งพื้นที่เป็น 2 ส่วน คือ 1.พันธุ์ไม้หายากและสวนสมุนไพร ซึ่งมีสมุนไพรกว่า 320 ชนิด เช่น ต้นธัมมั่ง ราม ปุด หนุมานั่งแทน เป็นต้น 2.การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช จำพวก บัว เช่น บัวฝรั่ง บัวผัน จำพวกหวาย เช่น หวายข้าวสาร จำพวกกล้วยไม้ เช่น ว่านเพชรหึง เป็นต้น จึงจัดให้มีการดูแลรักษา ตัดแต่ง กำจัดวัชพืชและศัตรูพืช ใส่ปุ๋ยและตัดหญ้า อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นสถานที่ในการศึกษา ชมนงานและพักผ่อนหย่อนใจ



3) โครงการสวนไม้มงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 76 พรรษา ดำเนินการ พัฒนาปรับปรุงพื้นที่ลุ่ม ในปีพ.ศ. 2546 พื้นที่ 9.3 ไร่ โดยจัดหาพันธุ์ไม้ต่างๆ มาปลูกรวบรวมโดยแยกประเภทและชนิดตามลักษณะพันธุ์ไม้ คือ พันธุ์ไม้มงคล 9 ชนิด พันธุ์ไม้มงคลประจำวันเกิด พันธุ์ไม้มงคลเสริมโชควาสนาตามปีเกิด พันธุ์ไม้มงคลเสริมดวงตามทิศต่างๆ พันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัด และเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ด้านประโยชน์ของพืชชนิดต่างๆ ซึ่งมีการดูแลรักษา ตัดแต่ง กำจัดวัชพืชและศัตรูพืช ใส่ปุ๋ยและตัดหญ้า มาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ต้นไม้ในสวนสวยงาม ร่มรื่น เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและสนทนาการแก่ผู้ชมงานและประชาชนทั่วไป

4) โครงการรวบรวมบัวพันธุ์และไม้หอม จัดทำสวนเพื่อรวบรวมพันธุ์บัวและพันธุ์ไม้หอมพื้นเมือง ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ ในพื้นที่ 9.3 ไร่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชเพื่อให้คนมาเยี่ยมชม ดูกาน ได้รู้จักและควรรค่าแก่การอนุรักษ์



5) โครงการพืชสวนประดับ พืชสวนครัวประดับ มีพื้นที่ 2 ไร่ จัดเป็นสวนที่มีการทำเกษตรโดยการปลูกพืชผักสวนครัวไว้ประดับสถานที่และสามารถนำผลผลิตมาบริโภคประจำวันในครัวเรือน โดยการปรุงอาหารแบบง่ายๆ และที่สำคัญมุ่งเน้นให้เป็น สวนครัวตัวอย่างแก่โรงเรียนที่มีโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เป็นระบบการปลูกพืชผักแบบเกษตรอินทรีย์ โดยไม่ใช้สารเคมี

เน้นการใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพในการปรับปรุงบำรุงดิน รวมถึงการนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ประโยชน์ด้วย มีการรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนไม่ใช้พืชหรือสัตว์ที่เกิดจากการตัดต่อทางพันธุกรรมที่อาจก่อให้เกิดมลพิษในสภาพแวดล้อม ยังเป็นสถานที่เพื่อให้นักเรียนและผู้สนใจได้มาศึกษา เรียนรู้เชิงปฏิบัติ ตั้งแต่การทำและการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ การปรับปรุงบำรุงดิน การเตรียมพื้นที่ปลูกพืชผัก การเพาะเมล็ดพันธุ์ การปลูกพืชผักรูปแบบต่างๆ เพื่อบริโภคในชีวิตประจำวัน เช่น กะเพรา แตงกวา บวบเหลี่ยม มะเขือ พักเขี้ยว พริกชี้หนู โหระพา ผักบุ้ง มะระขี้นก ถั่วฝักยาว กระเจี๊ยบ ข้าวโพด เป็นต้น



6) โครงการปรับปรุงดูแลรักษา ภูมิทัศน์ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พื้นที่ต่างๆ ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำต้องมีการดูแลรักษาความสะอาด และความสวยงาม อย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งปรับปรุง ซ่อมแซม ไม้ดอกไม้ประดับนานาชนิด โดยทำการอนุบาลพันธุ์ไม้ที่ได้จากการขยายพันธุ์ด้วยวิธีต่างๆ เช่นการปลูกไม้ในกระถางหรือในภาชนะต่างๆ เพราะจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีคนมาเยี่ยมชมอยู่เสมอ

7) โครงการสวนสาธิตการเกษตรเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2550 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้สนองพระราชดำริตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้จัดทำ “สวนสาธิตการเกษตรเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา” ขึ้น ในพื้นที่ 14 ไร่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวาระมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรผสมผสานอย่างเหมาะสมและยั่งยืน ที่สำคัญได้จัดให้เป็นจุดเรียนรู้เรื่องดิน และการฟื้นฟูทรัพยากรดินเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ โดยได้ดำเนินการปลูกไม้ใช้สอย และไม้ร่มเงาเพื่อใช้ประโยชน์ด้านเนื้อไม้ และใบนำมาใช้ทำเป็นปุ๋ยหมัก จัดทำแปลงปลูกพืชผัก ปลูกสลับหมุนเวียนชนิดพืชโดยไม่ใช้สารเคมี ปลูกไม้ผล และพืชแซม รวมทั้งปลูกพืชคลุมดิน โดยไม่ทำลายโครงสร้างของดิน จัดทำ

ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้หญ้าแฝก ซึ่งจะประกอบด้วยตัวอย่างพันธุ์หญ้าแฝก แสดงรูปแบบการปลูกหญ้าแฝก และโครงการเพื่อศึกษา “การอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้หญ้าแฝกในพื้นที่ความลาดชันต่างๆ กัน” สาธิตการจัดการดินกับการปลูกพืชในระบบเกษตรอินทรีย์

8) โครงการสวนเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระชนมายุ 84 พรรษา ในปี พ.ศ.2554 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดทำสวนอนุรักษ์พันธุ์ไม้พื้นเมืองและไม้ในป่าพรุ บนเนื้อที่ 9.3 ไร่ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งภายในสวนได้ปรับแต่งพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจเชิงอนุรักษ์ ศึกษาหาความรู้ รวมทั้งปลูกฝังให้เยาวชนและประชาชนทั่วไป มีใจรักที่จะปลูกต้นไม้มากขึ้น



4.2 แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการศึกษาทดลองวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดและในพื้นที่พรุ เพื่อแก้ปัญหาการประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกรในจังหวัดนราธิวาสและพื้นที่ใกล้เคียง ตั้งแต่ปี 2526 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีโครงการศึกษาทดลองวิจัยด้านต่างๆ รวมทั้งสิ้น จำนวน 291 โครงการ แล้วเสร็จ จำนวน 236 โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 55 โครงการ

ตารางแสดง ผลการดำเนินงานวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ตั้งแต่ปี 2528 ถึง 2556

หน่วยงาน	รวม (เรื่อง)	ผลการดำเนินงาน				การใช้ประโยชน์			
		แล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	รายงานผล การวิจัย		ส่งเสริมอาชีพ	จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม	เอกสารเผยแพร่	คู่มือส่งเสริมอาชีพ
				นำไปขยายผล	ฐานข้อมูลทางวิชาการ				
งานพัฒนาที่ดิน	113	78	35	29	113	15	4	12	26
งานวิชาการเกษตร	38	32	6	13	26	20	8	19	3
งานป่าไม้	51	47	4	11	41	2	1	45	2
งานปศุสัตว์	50	43	7	30	46	34	2	9	3
งานประมง	14	13	1	5	9	5	3	7	1
งานควบคุมปราบปรามโรคติดต่อฯ	15	14	1	-	15	-	-	15	-
งานส่งเสริมอุตสาหกรรม	1	-	1	-	1	-	-	-	-
งานชลประทาน	2	2	-	-	2	-	-	2	-
มหาวิทยาลัยมหิดล	2	2	-	-	2	-	-	2	-
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	1	-	-	1	-	-	1	-
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	4	4	-	-	4	-	-	4	-
รวมทุกหน่วยงาน	291	236	55	88	260	76	18	116	35

ในปีงบประมาณ 2556 นี้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดทำโครงการศึกษาทดลองวิจัยใหม่ๆ เพิ่มขึ้น 7 เรื่อง รวมทั้งงานวิจัยที่มีความต่อเนื่องซึ่งผลการดำเนินงานดังนี้

4.2.1 โครงการศึกษา ทดลอง วิจัย รวมทั้งสิ้น 13 เรื่อง ประกอบด้วยงานพัฒนาที่ดิน 7 เรื่อง งานปศุสัตว์ 1 เรื่อง งานประมง 2 เรื่อง งานป่าไม้ 2 เรื่อง และงานอุตสาหกรรม 1 เรื่อง ดังนี้

1) การประเมินต้นทุนและผลตอบแทนของปาล์มน้ำมันที่ปลูกในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด และพื้นที่ดินอินทรีย์จังหวัดนราธิวาส เป็นการศึกษาโดยการเก็บข้อมูล สํารวจแบบสอบถามเกษตรกรที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่อำเภอ ตากใบและอำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ด้านลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม การใช้ปัจจัยในการปลูกปาล์มน้ำมัน ต้นทุนและผลตอบแทน รวมไปถึงทัศนคติการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด ข้อคิดเห็นและ

ข้อเสนอแนะ ของเกษตรกรที่สำรวจไปแล้ว จำนวน 171 ราย ดังนี้ บ้านทรายขาว 18 ราย บ้านโคกชุมบก 27 ราย บ้านโคกอธิฐ-โคกใน 8 ราย บ้านโคกกระท่อม 6 ราย บ้านต่อหลัง 40 รายบ้านยูโย 32 ราย และสหกรณ์นิคม ปีเหล็ก 40 ราย ส่วนแผนการดำเนินงานต่อไปจะดำเนินการสำรวจแบบสอบถามเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ให้ครบ 200 ราย เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลค่าผลผลิต และผลตอบแทน

2) การประเมินต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด จังหวัดนราธิวาส เป็นการศึกษาโดยการเก็บข้อมูลสำรวจแบบสอบถามเกษตรกรที่ปลูกข้าวในพื้นที่อำเภอตากใบ ด้านลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม การใช้ปัจจัยในการปลูกข้าว เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึง ปัญหาที่พบในการปลูกข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยว ข้อคิดเห็นทัศนคติ และข้อเสนอแนะ ของเกษตรกรที่สำรวจไปแล้ว จำนวน 185 ราย ดังนี้ บ้านทรายขาว 35 ราย บ้านโคกชุมบก 32 ราย บ้านโคกอธิฐ-โคกใน 28 ราย บ้านโคกกระท่อม 24 ราย บ้านต่อหลัง 36 ราย บ้านยูโย 30 ราย แผนการดำเนินงานต่อไป จะดำเนินการสำรวจแบบสอบถามเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ให้ครบ 200 ราย เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนมูลค่าการผลิตและผลตอบแทนใช้หลักทางเศรษฐศาสตร์

3) ศึกษาการจัดระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่พรุ (ชุดดินนราธิวาสและชุดดินระแงะ) เพื่อปลูกปาล์มน้ำมันเปรียบเทียบ 2 สายพันธุ์ เป็นการศึกษาการปรับสภาพพื้นที่ที่ขุดยกร่องปลูกปาล์ม น้ำมันมาแล้ว ทำการปรับสภาพพื้นที่ใหม่โดยการขุดยกร่องกว้าง 12 เมตร และคุระบายน้ำ กว้าง 4 เมตร เพื่อดำเนินการปลูกปาล์มน้ำมันเปรียบเทียบการเจริญเติบโตและผลผลิตของปาล์มน้ำมัน 2 สายพันธุ์ คือ พันธุ์มอ.2 และพันธุ์สุราษฎร์ธานี 2 ที่ปลูกในแต่ละชุดดิน คือ ชุดดินนราธิวาส และชุดดินระแงะ ที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ซึ่งอยู่ระหว่างการเตรียมการปลูก โดยมีวิธีการปลูกแบบสลัฟพื้นปลา ระยะปลูก

ระหว่างต้น 8x8x8 เมตร ซึ่งต่อไปจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้านการเจริญเติบโตและผลผลิตปาล์มน้ำมันทั้ง 2 สายพันธุ์ในแต่ละชุดดินมาเปรียบเทียบเพื่อนำผลสำเร็จที่ได้ส่งเสริมแก่เกษตรกรให้ปลูกปาล์มน้ำมันในโอกาสต่อไป

4) การแยกและคัดเลือก จุลินทรีย์ส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืชในพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาส เป็นการศึกษาการแยกและคัดเลือก จุลินทรีย์ทนกรดที่ตรึงไนโตรเจนและสร้างฮอร์โมนที่ส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช ในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง และพื้นที่ดินเปรี้ยวภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้แก่ พื้นที่โครงการแก่งดิน พื้นที่ปลูกมะพร้าว กินยอต พื้นที่แปลงปลูกปาล์มน้ำมัน และพื้นที่นาร้าง บริเวณใกล้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยมีการเก็บตัวอย่างดินในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อทำการแยกและคัดเลือกจุลินทรีย์ดินที่ผลิตสารส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืชและตรึงไนโตรเจนแบบอิสระ แล้วนำมาทำการวิเคราะห์กิจกรรมตรึงไนโตรเจนและปริมาณฮอร์โมนที่เชื่อผลผลิต และทดสอบประสิทธิภาพแบคทีเรียที่สร้างฮอร์โมนออกซินและจิบเบอเรลลินต่อการงอกของเมล็ดข้าวและคะน้า พร้อมทำการศึกษาคูณลักษณะของจุลินทรีย์ที่ผ่านการคัดเลือกรวมทั้งรักษาต้นตอเชื้อให้เซลล์อยู่ในสภาพแห้ง

5) การแยกและคัดเลือก จุลินทรีย์ย่อยสลายสารอินทรีย์ในพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาส เป็นการศึกษาการแยกและคัดเลือก จุลินทรีย์ทนกรดที่ย่อยสลายสารอินทรีย์ในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดง และพื้นที่ดินเปรี้ยวภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้แก่ พื้นที่โครงการแก่งดิน พื้นที่ปลูกมะพร้าว กินยอต พื้นที่แปลงปลูกปาล์มน้ำมัน และพื้นที่นาร้าง บริเวณใกล้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จากการเก็บตัวอย่างดินในพื้นที่ดังกล่าว พบว่าในพื้นที่พรุโต๊ะแดง ดินบริเวณรากพืชทุกระดับความลึกของดิน พบแบคทีเรียย่อยสลายเซลลูโลสได้ และพบแบคทีเรียย่อยโปรตีนได้ 8 ไอโซเลท และพบ

จุลินทรีย์ย่อยสสารประกอบฟอสฟอรัส ซึ่งพบเฉพาะ เชื้อราเท่านั้นซึ่งแยกได้ 4 ไอโซเลท ส่วนพื้นที่ภายใน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จากการเก็บตัวอย่าง ดินบริเวณต่างๆ สามารถนับปริมาณและคัดแยก จุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน ดังนี้ พบแบคทีเรียและ เชื้อราที่ย่อยสลายเซลลูโลส 4 ตัวอย่าง พบแบคทีเรีย และเชื้อราย่อยโปรตีนได้ 8 ไอโซเลท

6) โครงการศึกษาการ เปลี่ยนแปลงความเป็นกรดของดินกรดกำมะถัน (โครงการ แกล้งดิน) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ทำการศึกษาดูแลวิจัยโครงการแกล้งดินตั้งแต่ปี 2527 เป็นต้นมา ในพื้นที่ 6 ไร่ โดยแบ่งพื้นที่เป็น 6 แปลง ทำการปลูกข้าว ปลูกพืชผัก พืชไร่ และปล่อย ทิ้งร้าง เพื่อทำการศึกษาแก้ไขปัญหา ดำเนินงานดังนี้ การแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวมี 3 วิธี คือการน้ำชะล้าง การใช้ปูน และการใช้น้ำควบคู่กับการใช้ปูน พบว่าข้าว ที่ปลูกในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดผ่านการปรับปรุงโดยใช้น้ำ ล้างสารพิษและการใช้ปูนควบคู่กัน ข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดถึง 653 กิโลกรัม/ไร่ พืชผัก และพืชไร่ ที่ปลูกในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดผ่านการ ปรับปรุงโดยกระบวนการใส่ปูน ปุ๋ยหมักและปุ๋ยคอก มีการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตดี ส่วนในพื้นที่ดิน เปรี้ยวจัดที่ผ่านการปรับปรุงดินแล้วปล่อยทิ้งร้าง พบพันธุ์ไม้ธรรมชาติเพิ่มขึ้น จำนวน 3 ชนิด จากปี 2554 พบ 20 ชนิด ปัจจุบันปี 2555 พบ 23 ชนิด ส่วนใหญ่เป็นไม้ใหญ่ ไม้พุ่ม พืชตระกูลหญ้าและเฟิน และในแปลงที่ปล่อยตามธรรมชาติ พบว่ามีพันธุ์ไม้ เพิ่มขึ้น 4 ชนิด จากปี 2554 พบ 17 ชนิด ในปี 2555 พบ 21 ชนิด



7) การศึกษาคุณสมบัติของน้ำ ในพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาส เป็นการศึกษาการ เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติทางเคมีของน้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำบางนรา หลังจากมีการพัฒนาพื้นที่พรุ ซึ่งมีการเก็บตัวอย่างน้ำใน พื้นที่พรุโต๊ะแดง พรุบาเจาะ และแหล่งน้ำธรรมชาติใน จังหวัดนราธิวาส จำนวน 37 จุด ประจำทุกเดือน แล้ว นำมาวิเคราะห์ความเป็นกรดต่าง(pH) และค่าการนำ ไฟฟ้า(EC) พบว่า 1. บริเวณพรุโต๊ะแดง ค่า pH ของน้ำ ก่อนเข้าพรุ อยู่ระหว่าง 6.4-6.7 เมื่อน้ำไหลเข้าไปในพื้นที่พรุ ค่า pH ของน้ำจะต่ำลงอยู่ระหว่าง 4.6-6.1 และเมื่อน้ำ ไหลออกจากพื้นที่พรุ ค่า pH จะมีค่าใกล้เคียงกับน้ำในพรุ คือ 4.5-6.1 ส่วนค่าการนำไฟฟ้า (EC) พบว่า ค่า EC ของ น้ำก่อนเข้าพรุ อยู่ระหว่าง 0.02-0.05 dS m⁻¹ เมื่อน้ำ ไหลเข้าไปในพื้นที่พรุ ค่า EC อยู่ระหว่าง 0.03-0.27 dS m⁻¹ และเมื่อน้ำไหลออกจากพื้นที่พรุ ค่าEC ของน้ำจะมีค่า ใกล้เคียงกับน้ำในพรุคือ 0.03-0.20 dS m⁻¹ 2. บริเวณ พรุบาเจาะ ค่าpH ของน้ำก่อนเข้าพรุ อยู่ระหว่าง 6.2- 6.7 เมื่อน้ำไหลเข้าไปในพื้นที่พรุ ค่า pH ของน้ำจะต่ำลงอยู่ ระหว่าง 3.6-6.5 และเมื่อน้ำไหลออกจากพื้นที่พรุ ค่าpH อยู่ระหว่าง 4.6-6.7 ส่วนค่าการนำไฟฟ้า (EC) พบว่า ค่า EC ของน้ำก่อนเข้าพรุ อยู่ระหว่าง 0.04-0.23 dS m⁻¹ เมื่อน้ำไหลเข้าไปในพื้นที่พรุ ค่าการนำไฟฟ้าจะสูงขึ้น เช่นเดียวกับพรุโต๊ะแดงอยู่ระหว่าง 0.04-0.38 dS m⁻¹ และเมื่อน้ำ ไหลออกจากพื้นที่พรุ ค่า EC ของน้ำจะสูงขึ้นอยู่ ระหว่าง 0.1-2.4 dS m⁻¹ 3. แหล่งน้ำธรรมชาติ ในลุ่มน้ำ สาขาของแม่น้ำบางนรา มีค่า pH อยู่ระหว่าง 3.0-6.4 มี ค่าการนำไฟฟ้าอยู่ระหว่าง 0.11-0.68 dS m⁻¹ ยกเว้นจุด เก็บตัวอย่างสะพานท่าแพรก ที่มีค่า EC สูงระหว่าง 5.76- 8.92 dS m⁻¹ 4. บริเวณปากแม่น้ำที่ไหลลงทะเลอ่าวไทย มีค่า pH อยู่ระหว่าง 6.4-8.0 มีค่าการนำไฟฟ้าอยู่ ระหว่าง 7.27-51.91 dS m⁻¹ 5. แหล่งน้ำใต้ผิวดิน มีค่า pH อยู่ระหว่าง 6.4-7.7 มีค่าการนำไฟฟ้าอยู่ระหว่าง 0.07-0.42 dS m⁻¹ 6. แหล่งน้ำธรรมชาติที่ไม่ผ่านพื้นที่พรุ มีค่า pH อยู่ระหว่าง 6.3-6.8 มีค่าการนำไฟฟ้าอยู่ ระหว่าง 0.4-0.6 dS m⁻¹ ค่า pH ที่เหมาะกับการเกษตร

อยู่ระหว่าง 6.0-8.5 และค่าการนำไฟฟ้า (EC) ที่เหมาะสมกับการเกษตร คือน้ำที่มีค่าการนำไฟฟ้าน้อยกว่า 0.7 dS m⁻¹ ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาความเป็นพิษเนื่องจากความเค็ม



8) ศึกษาคุณค่าทางอาหารสัตว์ของใบพืชพื้นเมืองบางชนิดที่ใช้เป็นอาหารเลี้ยงแพะในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยทำการศึกษาใบพืช 12 ชนิดแบ่งเป็น 3 ชุดการศึกษา ชุดละ 1 ปี ดังนี้

- (1) ใบกันเกรา
ใบโคลงเคลง ใบคอแห้งป่า และใบกระถินเทพา
- (2) ใบย่อป่า ใบกระถิน
ใบชะ และในเสม็ดขาว
- (3) ใบโลด ใบเม่า
ใบมันปู และใบมะฮัง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณค่าทางโภชนาการ ปริมาณการกิน การย่อยได้ และค่าพลังงานใช้ประโยชน์ได้ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการประกอบสูตรอาหารแพะ โดยเน้นศึกษาเฉพาะพืชอาหารสัตว์พื้นเมืองที่เกษตรกรรู้จักและมีความเหมาะสมกับพื้นที่โดยทำการทดลองหมักใบไม้แต่ละชนิดในถังพลาสติกที่มีฝาปิดสนิท

ส่วนแพะที่ใช้ทดลองเป็นแพะลูกผสมพื้นเมือง จำนวน 6 ตัว น้ำหนักเฉลี่ย 25 กิโลกรัม โดยแพะแต่ละตัวอยู่ในชงขังเดี่ยว มีรางอาหารอยู่ด้านหน้า มีน้ำและก้อนแร่ธาตุให้กินตลอดเวลา ทำการทดลองใบไม้หมักทีละชนิด ให้แพะได้รับใบไม้หมักกินเป็นอาหารเดี่ยวอย่างเต็มที่ โดยให้อาหารวันละ 3 ครั้ง คือเวลา 8.00 น. 12.00 น. และ 16.00 น. ทำการทดลองที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นราธิวาส ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส การทดลองแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

- ระยะ preliminary period เป็นช่วงให้สัตว์ได้ปรับตัวเข้ากับอาหารทดลอง โดยค่อย ๆ เพิ่มปริมาณพืชอาหารสัตว์ทดลองและลดอาหารชนิดเดิม ที่สัตว์เคยได้รับเป็นเวลา 14 วัน หลังจากนั้นให้สัตว์กินพืช อาหารสัตว์ทดลองอย่างเดียวแบบเต็มที่ (ad libitum) เพื่อให้อาหารเก่าที่หลงเหลือในทางเดินอาหารถูกขับออกจนหมด ตลอดจนเพื่อเก็บข้อมูลของปริมาณการกินได้ (Voluntary feed intake, VFI) ในแต่ละมื้อและแต่ละวัน เป็นเวลา 7 วัน ต่อจากนั้นลดปริมาณอาหารที่ให้เหลือเพียง 90 เปอร์เซ็นต์ของปริมาณที่กินได้เต็มที่ (90% VFI) เป็นเวลา 3 วัน เพื่อให้สัตว์กินอาหารทดลองได้หมด ป้องกันการกินเหลือ และเพื่อให้ปริมาณอาหาร

ที่แพะกินได้ และปริมาณมูลที่ขับถ่ายออกมาอยู่ในสัดส่วนที่คงที่

- ระยะ Collection period ทำการบันทึกปริมาณอาหารที่แพะกินได้ ปริมาณมูลและปัสสาวะทุกวัน วันละ 1 ครั้ง (ตอนเช้าของวันถัดไป) เป็นเวลา 7 วัน เพื่อนำไปวิเคราะห์หาองค์ประกอบทางเคมี ค่าการย่อยได้และค่าพลังงานของพืชพื้นเมือง ทั้ง 12 ชนิด ขณะนี้ดำเนินการวิเคราะห์ทางเคมีและคุณค่าทางอาหารสัตว์ ของพืชดังกล่าวเพื่อนำมารายงานผลต่อไป ว่าพืชชนิดใดที่สามารถนำมาใช้เลี้ยงและเหมาะสมในการเลี้ยงแพะมากที่สุด จากผลการทดลองใช้พืชพื้นเมืองเลี้ยงแพะ ชุดที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2554 จำนวน 4 ชนิด ประกอบด้วย ใบก้นเกรงหมัก ใบโคลงเคลงหมัก ใบคอแห้งป่าหมัก และใบกระถินเทพาหมัก สามารถนำมาเป็นแหล่งอาหารหยาบที่ใช้เลี้ยงแพะได้ แต่ต้องมีการจัดสัดส่วนร่วมกับวัตถุดิบอาหารสัตว์ชนิดอื่นๆ ด้วย เพื่อให้แพะได้รับโภชนาครบถ้วนตามที่ร่างกายต้องการ ข้อมูลงานทดลองนี้สามารถนำไปใช้ในการคำนวณสูตรอาหารเพื่อจัดสัดส่วนอาหารสำหรับเลี้ยงแพะ และนำไปใส่ในตารางคุณค่าทางโภชนาของวัตถุดิบอาหารแพะได้



9) ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพสภาพแวดล้อมของพรุโตะแดงแบบบูรณาการจังหวัดนราธิวาส ดำเนินงานในพื้นที่ส่วนที่เป็นป่าธรรมชาติที่ยังคงความสมบูรณ์ของป่าพรุโตะแดงโดยวางแผนถาวรขนาด 100 x 100 เมตร จำนวน 1 แปลง แสดงให้เห็นถึงการกระจายของพืชชนิดต่างๆ ในสังคมป่าพรุ จากการศึกษ พบว่า มีพันธุ์ไม้ยืนต้นที่มีค่าความถี่สูงจะพบกระจายไปทั่วสังคมพืช รวม 34 ชนิด ที่พบมากเช่น ฝาดขาว หว่าหิน สักน้ำ สะเตียว ชะเมาน้ำ พันธุ์ไม้ที่มีค่าความถี่ต่ำสุด มี 9 ชนิด ได้แก่ กล้วย ขนุน ป่าแดง มะฮิง ระไมป่า โลด สังขยา เสม็ดแดงโอบมน และหุยาน และพบพืชวงศ์ปาล์มและไม้พื้นล่าง 13 ชนิด เช่น หวายลิง ผักกูดขม กะพ้อแดง หญ้าคอบาง เป็นไม้เด่น

10) ศึกษาเพิ่มมูลค่าป่าเสม็ดขาว การสร้างไม้พาดล่อผึ้งหลวง ให้สร้างรวงรังพื้นที่ป่าเสม็ดขาว บ้านตอหลังและบ้านทรายขาว ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ผลการดำเนินงานได้ดำเนินการในพื้นที่ป่าเสม็ดบริเวณบ้านตอหลัง ทรายขาว พื้นที่ 500 ไร่ โดยนำไม้สดที่มีเปลือกแข็ง ได้แก่ ไม้ตีนเป็ด ไม้หลาวชะโอน ไม้กะบวย ไม้ทัง มีขนาดยาว 2 เมตร ขึ้นไปเป็นไม้พาดบนต้นเสม็ด จำนวน 200 ซุ้ม เพื่อให้ผึ้งมาสร้างรวงรังที่ไม้พาด พบว่าในช่วงเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน ของทุกปี เป็นช่วงที่ดอกเสม็ดบานสะพรั่งส่งกลิ่นหอม และเป็นปัจจัยสำคัญในการล่อตัวผึ้งให้มาสร้างรวงรังที่ไม้พาด พบว่ามีผึ้งมาสร้างรวงรัง ทั้งหมด 9 ซุ้ม ได้นำผึ้งทั้งหมด จำนวน 28.5 ขวด ราคาขวดละ 700 บาท คิดเป็นเงิน 19,950 บาท คาดว่าต่อไป ผึ้งจะมาสร้างรวงรังเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ



11) การเลี้ยงปลาหมอในกระชัง ในสภาพน้ำที่มีฤทธิ์เป็นกรด ดำเนินการเลี้ยงปลา หมอไทยสายพันธุ์ชุมพร 1 ในกระชังเนื้ออวนโพลีเอสเตอร์ที่ลิน หลังจากนั้น นับจำนวน และสูบน้ำหนัก - วัดขนาด ปลาหมอ กระชังทดลองละ 50 ตัว โดยน้ำหนักปลาหมอ ทดลองเฉลี่ย 6.74 กรัม ความยาวเฉลี่ย 7.03 เซนติเมตร ให้อาหารลูกปลาเม็ดจิ๋ว (ไฮเกรด) โปรตีนไม่ต่ำกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ เป็นระยะเวลา 1 เดือนหลังจากนั้นให้อาหาร เม็ดสำเร็จรูปโปรตีนไม่ต่ำกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ ให้กินจนอิ่ม หรือมากเกินพอ วันละ 2 ครั้ง ทำการสูบน้ำหนัก วัดขนาด ทุกๆ 30 วัน ทำการทดลอง เลี้ยงเป็นระยะ เวลา 4 เดือน หรือจะได้น้ำหนักและขนาดที่ตลาด ต้องการ (7-10 ตัวต่อกิโลกรัม)



12) ความชุกชุมและการแพร่ กระจายของประชาคมปลาในพрудึงแดง ดำเนินการ ศึกษา จำนวน 9 จุดสำรวจ ใน 3 อำเภอของจังหวัด นครราชสีมา คือ อำเภอตากใบ สุโขทัย และอำเภอสุโขทัย โภค-ลก เก็บตัวอย่างปลาทุก 2 เดือน ด้วยเครื่องมือ อวนลากทับตลิ่ง ความยาว 25 เมตร นับจำนวนปลา แต่ละชนิดที่จับได้ ชั่งน้ำหนัก-วัดขนาด เก็บตัวอย่างน้ำ เพื่อหาค่า wTemp, wDep, Tran, Turb, wpH, Cond, DO, Alk, Hard, free CO₂ แอมโมเนียไนโตรเจน ไนโตรที่ไนโตรเจน ไนเตรตไนโตรเจน ออร์โธฟอสเฟต คลอโรฟิลล์ เอ และปริมาณสารแขวนลอย ตัวอย่างดิน เพื่อศึกษาความเป็นกรด-ด่าง อินทรีย์คาร์บอน ไนโตรเจน ทั้งหมด ฟอสฟอรัสทั้งหมด และกำมะถันทั้งหมด

จากการศึกษาชนิดปลาที่พบทั้ง 9 จุดสำรวจ ได้แก่ ปลาแป้นแก้ว ,ตะเพียนแคระ, เสือข้างลาย, กริม, แบบบาง, สร้อยนกเขาพรุ, สลาด, หมอข้างเหยียบ, กระตี่หม้อ, ชิวทางกรรไกร, เข็มวง, ตะเพียนลาย, ซ่อนเข็ม, ชิวข้างขวานใหญ่, แบบหางดอก, กุ้ง, ชิวควาย, จิ้มฟัน จระเข้แคระ, สร้อยนกเขา, และปลาไส้ตันตาแดง



13) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ สิ่งทอจากเส้นใยหญ้าแฝก เป็นการศึกษาการนำ ใบหญ้าแฝกมาแปรรูปเพื่อทำเส้นใยสู่การพัฒนา ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โดยนำส่วน ของใบหญ้าแฝกที่มีอายุ 4-5 เดือน มาต้มในสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่มีความเข้มข้น 0.4 โมลาร์ หญ้าแฝกปริมาณ 250 กรัม ใช้เวลาในการต้ม 60 นาที อุณหภูมิ 100 องศา เซลเซียส แล้วแช่สารละลาย Softening ที่อุณหภูมิ ห้องเป็นเวลา 20 นาที จะสกัดเส้นใยได้ 1-2 กรัม ได้เส้นใยที่มีความยาวขนาด 3-10 เซนติเมตร ได้เส้นใยที่มีลักษณะทางกายภาพคล้ายเส้นใยป่าน มีขนาดค่อนข้างใหญ่ ไม่หึงงอ ไม่มีสปริง หากนำมา ผสมกับเส้นใยฝ้ายปริมาณ 50:50 ทำให้ยึดเกาะกันได้ดี เหมาะที่ใช้เป็นด้ายพุ่งในการทอผ้า เหมาะที่จะนำไปผ่านกระบวนการต่างๆในการผลิตผ้า และพัฒนาในเชิงพาณิชย์ต่อไป

4.2.2 งานทดสอบข้อมูลวิจัย ต่อเนื่อง 5 โครงการ ได้แก่

- 1) ทดสอบปาล์มน้ำมันในพื้นที่พิจิตรจังหวัดนครราชสีมา 3 พื้นที่ คือ 1. พริกแดง 2. พริกขาว 3. บ้านทรายขาว โดยใช้ระยะเวลา 2 ปี

เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนตุลาคม 2555 ดำเนินการศึกษา ทดสอบ การปลูกปาล์มน้ำมัน ทั้ง 3 พื้นที่ โดยเก็บ ข้อมูลการเจริญเติบโตของต้นปาล์มน้ำมัน รวบรวม ผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ปลูกในพื้นที่พรุ เพื่อใช้เป็นข้อมูล พื้นฐานในการนำไปศึกษาและพัฒนาการปลูกปาล์ม น้ำมันในพื้นที่พรุ ในอนาคตต่อไปรวมถึงการ ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เกษตรกรในพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมัน ต่อไป

2) ทดสอบผลผลิตของ ปาล์มน้ำมันตามระดับความหนาของชั้นอินทรีย์ 3 ระดับในพื้นที่พรุบาเจาะ เริ่มดำเนินการในปี 2545 พื้นที่จำนวน 8,000 ไร่ ดำเนินการโดยใช้ระบบ GPS และ GIS สำรวจและแบ่งความหนาของชั้นดินอินทรีย์ เป็น 3 ระดับ คือ 1.ความหนาของชั้นดินอินทรีย์ 40 ซม.-1 เมตร 2. ความหนาของชั้นดินอินทรีย์ 1-2 เมตร 3. ความหนาของชั้นดินอินทรีย์ ตั้งแต่ 2 เมตร ขึ้นไป ทำการเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์หาค่าธาตุ อาหารพืช วัดความสูงเส้นรอบโค่นและนับทางใบทุกๆ 6 เดือน พร้อมทั้งเก็บน้ำหนักผลผลิตและนับจำนวน ทะลายปาล์ม แต่ไม่สามารถรวบรวมข้อมูลผลผลิตได้ อย่างต่อเนื่อง เพราะเกษตรกรนำผลผลิตไปจำหน่าย นอกพื้นที่

3) ทดสอบการใช้โปรแกรม บัญชีตัดที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช ที่ปลูกในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดในพื้นที่ต่างๆ กัน ระยะเวลาทำการวิจัย 3 ปี เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนตุลาคม 2553 ผลการดำเนินงานดังนี้ ทำการศึกษาคัดเลือก พื้นที่แปลงนาข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด 4 แห่ง ของ จังหวัดนราธิวาส คือ 1.พื้นที่แปลงทดลองวิจัยภายใน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ 2. พื้นที่แปลง หมู่บ้านรอบศูนย์ 1 แปลง บ้านคีรี หมู่ที่ 10 ตำบล กะลุวอเหนือ อำเภอเมือง 3. แปลงบ้านตอหลังทราย ขาว หมู่ที่ 3 ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ 4. แปลง บ้านโคกอิฐ-โคกใน หมู่ที่ 2 ตำบลพร่อน อำเภอ ตากใบ การดำเนินการได้กำหนดพื้นที่แปลงทดลอง วิจัยภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เป็นพื้นที่

ทดลองแห่งแรก และคัดเลือกปลูกข้าวพันธุ์ชัยนาท 1 จน ได้รับผลสำเร็จและนำผลสำเร็จไปขยายผลต่อใน 3 พื้นที่ ดังกล่าว โดยทำการเก็บตัวอย่างดินเพื่อศึกษาคุณสมบัติ ทางเคมีก่อนดำเนินการทดลองและหลังการเก็บเกี่ยว ผลผลิต และเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตและผลผลิต

4) ทดสอบเปรียบเทียบการ เจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของข้าวพันธุ์พื้นเมือง ชนิดต่างๆ ที่ปลูกในดินเปรี้ยวจัด ระยะเวลาทำการวิจัย 8 ปี เริ่มดำเนินการเดือน ตุลาคม 2548 เพื่อศึกษาพันธุ์ข้าว ที่ปลูกในดินเปรี้ยวจัดและให้ผลผลิตดีที่สุด และศึกษา การเจริญเติบโตของข้าวพันธุ์พื้นเมืองและให้ผลผลิตได้ดี ที่สุดในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด โดยคัดเลือกชนิดข้าวพันธุ์ พื้นเมือง จำนวน 9 ชนิดได้แก่ ข้าวหอมรอด ลูกแดง สังข์หยด เข้ม ลูกนก ลูกดำ ลูกขาว หอมกระดังงา และ ข้าวหอม ปลูกข้าวเฉพาะข้าววนฟาปีโดยวิธีปักดำใช้ ต้นกล้าที่มีอายุ 25 วันระยะปักดำ 25x25 เซนติเมตร จำนวน 3 ต้นต่อกอ จากนั้นเก็บข้อมูลการเจริญเติบโต และผลผลิตที่เก็บเกี่ยว คือ วัดการแตกกออายุ 40 วัน ช่วงการเก็บเกี่ยว วัดความสูง จำนวนรวงต่อกอ ความยาวรวง น้ำหนักเมล็ดข้าวที่ความชื้น 14 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อสรุป ผลการดำเนินงานต่อไป



5) ศึกษาทดลองปลูกย่านลิเภา ภายใต้สวนยางในพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ มีระยะเวลาทำการวิจัย 3 ปี เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนตุลาคม 2553 โดยปลูกย่านลิเภา 2 ชนิด คือ ลิเภาyoung และ ลิเภาใหญ่ จากการตรวจวัดความเจริญเติบโต พบว่า ลิเภาyoung มีความยาวเส้นที่ใช้ประโยชน์ได้ เฉลี่ยประมาณ 122.02 เซนติเมตร มีค่าเฉลี่ยการเจริญเติบโต ปีละ 40.67 เซนติเมตร และมีผลผลิตเฉลี่ยปีละ 40.67 เมตร ลิเภาใหญ่ มีความยาวเส้นที่ใช้ประโยชน์ได้มีค่าเฉลี่ยประมาณ 116.68 เซนติเมตร มีค่าเจริญเติบโต ปีละ 39.89 เซนติเมตร และมีผลผลิตเฉลี่ย 38.89 เมตร ต่อปี หากเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของย่านลิเภาทั้ง 2 ชนิดพันธุ์ พบว่ามีค่าการเจริญเติบโตใกล้เคียงกัน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

4.2.3 งานสาธิต ข้อมูลงานวิจัย ต่อเนื่อง 15 โครงการ ได้แก่

- 1) สาธิตการปลูกปาล์มสาคว ในดินอินทรีย์
- 2) สาธิตการปลูกสละในชุดดิน มูโนะในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
- 3) สาธิตการทำกรเกษตร ยั่งยืนตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
- 4) สาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด ตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พื้นที่บ้านยูโย
- 5) สาธิตการจัดการดินเปรี้ยว เพื่อปลูกไม้ผลแบบผสมผสาน(ปรับปรุงสภาพพื้นที่ใหม่)
- 6) สาธิตการปรับปรุงดินชุดดิน ระแงะเพื่อปลูกส้มจุก ส้มตรา
- 7) สาธิตการปรับปรุงดินและ น้ำเพื่อปลูกพืชน้ำในชุดดิน ระแงะ
- 8) สาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพื่อปลูกผักกูดเชิงเศรษฐกิจ
- 9) สาธิตการใช้หินปูนฝุ่น ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดชุด ดินระแงะเพื่อปลูกมะพร้าว น้ำหอม

10) สาธิตการทำโครงการ วิทยาศาสตร์ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้หญ้าแฝก ในพื้นที่โรงเรียน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดพระพุทธ โรงเรียนบ้านหัวเขา และโรงเรียนบ้านโคกงู

11) สาธิต อิทธิพล ของ โดโลไมท์และโบรอนต่อการ เจริญเติบโตและผลผลิต ปาล์มน้ำมันในชุดดินเชียรใหญ่

12) สาธิตการปลูกตาลโตนด บนหัวไร่ปลายนาในศูนย์ศึกษาฯ

13) สาธิตชนิดของปุ๋ยพืชสด ในการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดชุดดิน มูโนะ (ทำเฉพาะนาปี)

14) สาธิตการจัดการดินเปรี้ยวจัด เพื่อปลูกผักพื้นบ้านเชิงการค้า 4 ชนิด

15) สาธิตการจัดการปุ๋ย เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพพริกไทย

แปลงสาธิตการจัดการ ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของพริกไทย จัดเป็น โครงการใหม่ ซึ่งมีแปลงเดิมอยู่แล้ว เพียงต้องการ สาธิตให้แก่เกษตรกรที่สนใจในการเพิ่มผลผลิตและ คุณภาพพริกไทยโดยการใส่ปุ๋ยตามหลักวิชาการ กรมวิชาการเกษตร โดยทำการปรับปรุงแปลงที่มีอยู่ จัดระบบการใส่ปุ๋ยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ สามารถเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตพริกไทย โดยการปลูกพริกไทยในสวนไม้ผลเดิมที่มีอยู่

ปัจจุบัน การดำเนินงาน ทั้ง 15 โครงการ จัดทำเป็นแปลงสาธิตในส่วนต่างๆ ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อให้บริการ แก่คณะผู้มาเยี่ยมชม ศึกษาดูงานและดำเนินการ เก็บข้อมูลด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง



4.3 แผนงานขยายผลการพัฒนา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้นำองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ไปได้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเกษตรด้านต่างๆ แก่พี่น้องเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ทั้งการประสานงาน และสนับสนุนให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามาส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสนองพระราชดำริ เพื่อร่วมกัน พัฒนาชุมชนและสังคมของตนเอง สู่ความเป็นอยู่ แบบพอเพียง ทั้งให้การส่งเสริม สนับสนุนพร้อม การสาธิต ในพื้นที่ต่างๆ ที่รับผิดชอบ ดังนี้

4.3.1 การพัฒนาพื้นที่

1) พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ งานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่เพื่อการเพาะปลูก (ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3) โดยชุดคูยกร่อง พัฒนา พื้นที่ให้เกษตรกรสามารถปลูกพืชผักและทำเกษตร ผสมผสาน โดยการปลูกพืชหมุนเวียนบนคันดิน ยังช่วยทำให้ร่องสวน มีการระบายน้ำดีขึ้น และ ยังสามารถใช้เลี้ยงปลาไว้บริโภคซึ่งได้ดำเนินการ 2 หมู่บ้าน คือ 1. พื้นที่บ้านคีรี ม.10 ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ 55 ไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 18 ราย 2. พื้นที่บ้านยาบี ม.1 ต.กะลุวอ อ.เมือง จ.นราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ 48 ไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 14 ราย



2) พื้นที่ศูนย์สาขา งานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการขยายผลการพัฒนาในพื้นที่ต่างๆ ของศูนย์สาขาที่ 4 จำนวน 2 รูปแบบ ดังนี้

(1) ดำเนินการปรับปรุง พัฒนาพื้นที่เพื่อการเพาะปลูก (ปรับปรุงแปลงนา ลักษณะที่ 3) โดยชุดคูยกร่อง พื้นที่บ้านโคกสูง ม.3 ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ จ.นราธิวาส พื้นที่ 103 ไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วม โครงการจำนวน 16 ราย ทั้งนี้เพื่อช่วยพัฒนาพื้นที่ ให้เกษตรกรสามารถปลูกพืชผักและทำเกษตรผสมผสาน โดยการปลูกพืชหมุนเวียนบนคันดินยังช่วยทำให้ร่องสวน มีการระบายน้ำดีขึ้น และยังสามารถใช้เลี้ยงปลา ไว้บริโภค

(2) ดำเนินการปรับปรุง และพัฒนาพื้นที่เพื่อการเพาะปลูก (ปรับปรุงแปลงนา ลักษณะที่ 2) ในพื้นที่บ้านโคกชุมบก ม.5 ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ จ.นราธิวาส พื้นที่ 30 ไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วม โครงการ 6 ราย และบ้านโคกอิฐ-โคกโน ม.2 ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส พื้นที่ 20 ไร่ มีเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ 4 ราย เกษตรกรสามารถควบคุมระดับน้ำ เพื่อการปลูกข้าว คูล้อมรอบแปลงนาสามารถใช้เลี้ยงปลา และบนคันดินใช้ปลูกพืชผสมผสาน



3) พื้นที่ที่มี พระราชดำริ ให้ดำเนินการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการ มีหลายโครงการ และในปี 2556 ได้ดำเนินกิจกรรม ในพื้นที่โครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในเขต กลุ่มน้ำบางนรา

(1) ไถเตรียมพื้นที่เพื่อปลูกข้าว บ้านกำแพง ม.2 ต.กะลุวอ อ.เมือง จ.นราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ 163 ไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 48 ราย เพื่อช่วยฟื้นฟูและปรับปรุงพื้นที่นาร้างให้เกษตรกรใช้ทำนาได้ดังเดิม



(2) โครงการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์การเกษตร มอบให้ศูนย์เรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวกในการต้อนรับผู้เรียนรู้ดูงานในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้จำนวน 10 แห่ง ดังนี้

ก) นายจันทร์ ชาญแท้ ม.3 บ้านโคกกระท่อม ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส

ข) นายสิทธิชัย สะมะแอ โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวบ้านยูโย ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ จ.นราธิวาส

ค) นายธนาพจน์ สุขเพชร ม.2 บ.โคกอิฐ-โคกโน ต.พร่อนอ.ตากใบ จ.นราธิวาส

ด) นายแส้มิง เจ๊ะมะ 121 ม.7 บ้านโคกสะอาด ต.สุโหงปาตี อ.สุโหงปาตี จ.นราธิวาส

ง) นายอนิรุทธ ศรีสุรินทร์ 63/5 ม.2 บ้านเปล ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส

จ) นายประเวศ ประพันธ์วงศ์ 77/2 ม.8 บ้านโคกสยา ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส

ฉ) นายเพียร สอิ่งทอง หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ม.4 ต.โฆษิต อ.ตากใบ จ.นราธิวาส

ช) นายสะอาดอิง ยี่ดิง 118/2 ม.10 บ้านคีรี ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส

ซ) นายดำ หะยะมิน 52/3 ม.6 บ้านพิกุลทอง ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส

ณ) นายประสิทธิ์ บูรณภาส 83/3 ม.5 บ้านใหม่ ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส



(3) โครงการส่งเสริมการเพิ่มปริมาณผลิตผลในโรงเรียนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อให้โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของแต่ละโรงเรียน ได้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยให้นักเรียนได้รู้จักวิธีการปลูกพืชผัก แบบปลอดจากสารพิษ เลี้ยงปลา เลี้ยงสัตว์ และสามารถนำมาประกอบอาหาร และการแปรรูปอาหารได้หลากหลาย ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ส่งเสริมและให้การสนับสนุน พร้อมทั้งสาธิต การทำปุ๋ยหมักจากทะเลสาบปาล์ม โรงเรียนละ 2 ตัน เพื่อช่วยเพิ่มปริมาณผลิตผลพืชผักที่ปลูก นอกจากนี้ ยังสนับสนุนหน้าดินถม ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี เมล็ดพันธุ์พืชผัก อุปกรณ์การเกษตร เช่น จอบ เสียม พลั่ว กระบุง จำนวน 5 โรงเรียน ดังนี้

- ก) โรงเรียนบ้านโคกสยา ม.8 ตำบลกะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส
- ข) โรงเรียนบ้านบางมะนาว ม.12 ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส
- ค) โรงเรียนบ้านหัวเขา ม.6 ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส
- ฅ) โรงเรียนบ้านสะปอม ม.8 ต.ไพรวัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส
- ง) โรงเรียนวัดพระพุทธ ม.3 ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส



4.3.2 งานส่งเสริมและพัฒนา

- 1) ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นราธิวาส จำนวน 2 โครงการ คือ
 - (1) ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นราธิวาส ได้สนับสนุนกิ่งตอนหม่อนพันธุ์ดี จำนวน 7 ศูนย์ๆ ละ 200 ต้น รวม 1,400 ต้น
 - (2) โรงเรียนในเขตโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 5 โรงเรียน ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นราธิวาส ได้สนับสนุนกิ่งตอนหม่อนพันธุ์ดี โรงเรียนละ 200 ต้น รวม 1,000 ต้น
- 2) งานส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้การส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยการผลิตพร้อมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบ ให้มีความรู้และสามารถประกอบอาชีพเกษตรอย่างต่อเนื่อง มีความเป็นอยู่แบบ

พอเพียงและสามารถพึ่งตนเองได้ โดยแบ่งเป็น 3 กิจกรรมดังนี้

(1) กิจกรรมส่งเสริมการปลูกข้าว ดำเนินการถ่ายทอดความรู้พร้อมส่งเสริมการปลูกข้าวเพื่อฟื้นฟูพื้นที่นาร้างและสนับสนุนปุ๋ย จำนวน 1.6 ตัน เพื่อให้เกษตรกรให้ความสำคัญกับการปลูกข้าวเพื่อการบริโภคโดยส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่ บ้านกำแพง หมู่ที่ 2 ต.กะลุวอ อ.เมือง จ.นราธิวาส พื้นที่ 100 ไร่ เกษตรกร 20 ราย บ้านบาง หมู่ที่ 1 ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ จ.นราธิวาส พื้นที่ 100 ไร่ เกษตรกร 20 ราย บ้านโคกอิฐ-โคกใน หมู่ที่ 2 ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส พื้นที่ 100 ไร่ เกษตรกร 20 ราย บ้านรอตันบาตู หมู่ที่ 7 ต.กะลุวอ อ.เมือง จ.นราธิวาส พื้นที่ 100 ไร่ เกษตรกร 20 ราย รวมพื้นที่ 400 ไร่ เกษตรกร 80 ราย



(2) กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชผัก พืชไร่ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และให้การสนับสนุน เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด จำนวน 30 กิโลกรัม และปุ๋ยซีไค่ จำนวน 400 กระสอบ ให้แก่เกษตรกร พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ ได้แก่ บ้านพิกุลทอง โพธิ์ทอง เขาตันหยง ยาบี่ คีรี และบ้านรอตันบาตู และโครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ มีเกษตรกร 50 ราย รวมพื้นที่ 60 ไร่



(3) กิจกรรมส่งเสริมการปลูกไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยว ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และให้การสนับสนุน ต้นพันธุ์มะนาว จำนวน 1,600 ต้น พันธุ์มะพร้าวน้ำหอม จำนวน 600 ต้น ให้แก่เกษตรกรบ้านปีนหมูด ต.บุกิต บ้านโคก ต.มะรือโบออก อ.เจาะไอร้อง และเกษตรกรบ้านโคกสะตอ ต.สุไหงปาตี อ.สุไหงปาตี จ.นราธิวาส มีเกษตรกร 100 ราย รวมพื้นที่ 80 ไร่



4.3.3 งานฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

1) งานพัฒนาที่ดิน

จัดทำโครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร ภายใต้ผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้น เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง มีจำนวน 5 รุ่นๆ ละ 2 วัน เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย 250 คน เพื่อช่วยแก้ไขและบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ดังนี้

- (1) หลักสูตร “การเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่/เป็ด)” ระหว่างวันที่ 15-16 กรกฎาคม 2556
- (2) หลักสูตร “การเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้” ระหว่างวันที่ 18-19 กรกฎาคม 2556
- (3) หลักสูตร “การเลี้ยงปลาในบ่อ” ระหว่างวันที่ 24-25 กรกฎาคม 2556
- (4) หลักสูตร “การดินเพื่อปลูกพืชผัก” ระหว่างวันที่ 29-30 กรกฎาคม 2556
- (5) หลักสูตร “การบำรุงดินเพื่อปลูกข้าว” ระหว่างวันที่ 5-6 สิงหาคม 2556



2) งานส่งเสริมการเกษตร

เพื่อส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และขยายพันธุ์บอนสีให้แพร่หลายยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในพื้นที่ต่างๆของจังหวัดนราธิวาส จึงจัดให้มีโครงการฝึกอบรม ขึ้น 1 โครงการ คือ โครงการฝึกอบรมส่งเสริมและอนุรักษ์บอนสี ในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในวันที่ 15 สิงหาคม 2556 โดยมีครูและนักเรียน รวม 100 ราย จำนวน 10 โรงเรียน พร้อมทั้งให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิต



3) งานวิชาการเกษตร ให้การส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 4 กิจกรรม ดังนี้

(1) การผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกผักให้ความสำคัญกับการบริโภคผักที่ปลอดสารพิษต่างๆ รวมไปถึงประชาชนผู้บริโภค จึงได้ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีการปลูกผัก แนะนำวิธีการผลิตผักเพื่อให้ปลอดภัยจากสารพิษ พร้อมทั้งสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก สารเคมีป้องกันกำจัดโรคแมลง และวัสดุการเกษตร ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ที่มีอาชีพปลูกผักเป็นอาชีพหลัก ให้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ มีเกษตรกรจำนวน 15 ราย รวมพื้นที่ 15 ไร่ และได้มีการติดตามให้คำแนะนำการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง



(2) การเพาะเห็ดในถุงพลาสติกถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีเกี่ยวกับการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก ทั้งให้การสนับสนุนโรงเรือนเพาะเห็ดและก้อนเชื้อเห็ดให้แก่เกษตรกร รายละ 1,878 ก้อน บ้านเขานาคา หมู่ที่ 5 ต.กะลุวอ อ.เมือง จ.นราธิวาส 1 ราย และเกษตรกรบ้านทรายขาว หมู่ที่ 2 ต.ไพร่หวัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส จำนวน 2 ราย และได้มีการติดตามให้คำแนะนำการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาโรงเรือนและก้อนเชื้อเห็ดเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง รวมเกษตรกร 3 ราย โรงเรือนเพาะเห็ด จำนวน 3 โรง รวมก้อนเชื้อเห็ดจำนวน 5,634 ก้อน



(3) การเพิ่มประสิทธิภาพยางพารา เพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้และวิธีการดูแลรักษาสวนยางพาราหลังเปิดกรีตและการใส่ปุ๋ยยางพาราอย่างถูกหลักวิชาการ ตลอดจนแนะนำเทคนิคการใส่ปุ๋ยให้แก่เกษตรกร บ้านพิกุลทอง และบ้านโคกสยา บ้านจาระาะสะโตร บ้านเขานาคา พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ สารเคมีกำจัดวัชพืช และได้มีการติดตามให้คำแนะนำการดูแลสวนยางเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง มีเกษตรกร 10 ราย รวมพื้นที่ 50 ไร่

(4) การเพาะเห็ดในถุงพลาสติกในโรงเรียน ดำเนินการในพื้นที่โรงเรียนที่มีโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในพื้นที่รับผิดชอบรวม 15 โรงเรียน เพื่อให้มีผลผลิตเพียงพอกับโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน โดยให้การสนับสนุนก้อนเชื้อเห็ดพร้อมโรงเรือนเปิดดอกเห็ดโรงเรียนละ 1 โรงเรือน จำนวน 3 โรงเรือน ได้แก่ โรงเรียนบ้านยาปี โรงเรียนบ้านค่าย และโรงเรียนบ้านตอหลัง และให้การสนับสนุนก้อนเชื้อเห็ด สำหรับโรงเรียนที่มีโรงเรือนพร้อมอยู่แล้ว จำนวน 12 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านเปล บ้านกำแพง บ้านหัวเขา ไทยรัฐวิทยา 10 (บ้านใหม่) บ้านไร่พญา บ้านท่าเนียบ บ้านเขาตันหยง มิตรภาพที่ 153 บ้านโคกสยา บ้านโคกศิลา บ้านสะปอม บ้านบางมะนาว และโรงเรียนวัดพระพุทธ รวมโรงเรือนเปิดดอกเห็ด จำนวน 3 โรง ก้อนเชื้อเห็ด โรงเรียนละ 1,000 ก้อน รวมก้อนเชื้อเห็ด 1,500 ก้อน



4) งานส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดทำโครงการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกร รวม 3 หลักสูตร

(1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพนอกภาคเกษตร จำนวน 2 หลักสูตร

ก) หลักสูตร “การตกแต่งผลิตภัณฑ์ด้วยวิธี Decoupage” กลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกกลุ่มอาชีพต่างๆ จำนวน 5 กลุ่ม รวม 15 ราย และผู้สังเกตการณ์ จำนวน 5 ราย โดยฝึกให้กลุ่มเป้าหมายรู้จักออกแบบและตกแต่ง ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ทำในกลุ่ม เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบแปลกจากเดิมเพิ่มความทันสมัย ทั้งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ด้วยวิธีการเพ้นท์ เดคูพาจ ตามความต้องการของตลาด

ข) หลักสูตร “การทอหญ้าแฝกและแปรรูป” กลุ่มเป้าหมายคือราษฎรในพื้นที่บ้านเกียร์ หมู่ที่ 1 ตำบลเกียร์ อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส จำนวน 11 ราย โดยให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ด้วยการนำใบหญ้าแฝกมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าด้วยการทอ จักสาน และแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมากขึ้น

(2) โครงการส่งเสริมผลิตภัณฑ์เพื่อการตลาด 1 หลักสูตร คือ “การออกแบบบรรจุภัณฑ์และจัดทำต้นแบบฉลากสินค้า” กลุ่มเป้าหมายคือ สมาชิกกลุ่มหัตถกรรมในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ และพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 15 ราย เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้จักออกแบบสร้างตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ประจำกลุ่มสอดคล้องกับเป้าหมายด้านการตลาด เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ในชุมชนให้มีมาตรฐานสินค้ามากขึ้น

5) งานประมง คือโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อคอนกรีตในโรงเรียนตามพระราชดำริ จำนวน 28 โรงเรียน โดยให้การสนับสนุนพันธุ์ปลาดุกบิ๊กอุย จำนวน 2,000 ตัว

/ โรงเรียน อาหารสัตว์น้ำวัยอ่อน จำนวน 2 ฤๅ/
โรงเรียน อาหารปลาทุกชนิดเม็ด จำนวน 12
กระสอบ/โรงเรียน เพื่อให้เด็กเรียนมีทักษะความรู้และ
ประสบการณ์ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การแปรรูป
ผลผลิตสัตว์น้ำและวิธีการถนอมอาหารอย่างถูก
สุขลักษณะตามหลักโภชนาการ และมีอาหารโปรตีน
เพื่อการบริโภคอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง โรงเรียน
สามารถเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ความรู้ด้านการ
ประมงสู่ชุมชน

6) งานปศุสัตว์ จัดอบรมให้
ความรู้เกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบ 3 โครงการ

(1) การจัดทำเสปียง
สำรอกเพื่อการเลี้ยงสัตว์ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-
เกษตรมูโนะ จัดประชุมเกษตรกรเพื่อถ่ายทอดความรู้
เกี่ยวกับการจัดทำเสปียงสำรอกเพื่อการเลี้ยงสัตว์ โดย
มีการสาธิตการทำหมักและต้องหมักไว้ อย่างน้อย
21 วัน จึงสามารถใช้เลี้ยงสัตว์ได้ พร้อมทั้งสนับสนุน
หมักหมักดังกล่าวให้เกษตรกรสมาชิกหมู่บ้านปศุสัตว์-
เกษตรมูโนะ จำนวน 25 รายๆ ละ 2 ถัง เพื่อสำรอกเป็น
อาหารสัตว์ไว้ใช้ยามเกิดภัยธรรมชาติ

(2) กิจกรรมส่งเสริม
การเลี้ยงสัตว์ปีกถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก



ให้แก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 ราย ใน
พื้นที่ 5ตำบล ได้แก่ ตำบลกะลุวอเหนือ 7 ราย
ตำบลพร่อน 7 ราย ตำบลบางขุนทอง 3 ราย ตำบล
ไพรวัน 1 ราย ตำบลตันหยงลิมอ 2 ราย พร้อม

ฝึกปฏิบัติการเลี้ยงดูแลและป้องกันโรคสัตว์ปีก พร้อมทั้ง
ให้การสนับสนุนไก่ลูกผสมพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งเป็นไก่รุ่น
รายละเอียด 30 ตัว เพศผู้ 3 ตัว เพศเมีย 27 ตัว และ
เวชภัณฑ์ที่จำเป็นเบื้องต้น โดยมีเงื่อนไขว่าเกษตรกร
ทุกรายต้องสร้างโรงเรือนในการเลี้ยงไก่เอง และต้อง
ส่งคืนลูกไก่ที่มีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 0.5 กิโลกรัม ตาม
จำนวนที่ได้รับการสนับสนุน เพื่อนำไปสนับสนุนเกษตรกร
รายอื่นต่อไป

(3) โครงการคลินิก
เกษตรกรเคลื่อนที่ภายใต้การส่งเสริมโคเนื้อขยายผลและ
ศูนย์เรียนรู้ เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ออกตรวจเยี่ยมติดตาม
การเลี้ยงโคเนื้อของสมาชิกที่ได้รับการสนับสนุนโคเนื้อ
เมื่อปี 2544 2548 2549 และ2550 และเจ้าของศูนย์
เรียนรู้ที่มีการเลี้ยงโค พร้อมทั้งให้คำแนะนำด้านต่างๆ
เกี่ยวกับการเลี้ยงโคอย่างต่อเนื่อง และให้การสนับสนุน
เวชภัณฑ์เบื้องต้น รวมเกษตรกร 208 ราย ซึ่งออก
ติดตามผลการเลี้ยงโคและบันทึกข้อมูลเป็นระยะ

7) ศูนย์วิจัย และ ศี ก ษา
ธรรมชาติป่าพรุสิรินธร จัดทำโครงการเผยแพร่และ
ประชาสัมพันธ์ “เพื่อนชาวพรุ” มี 3 กิจกรรมย่อย ดังนี้

(1) กิจกรรมฝึกอบรม
อาสาสมัครมัคคุเทศก์ท้องถิ่น “วัยใสไกด์ธรรมชาติ”
รุ่นที่ 14 อบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนโรงเรียนใน
พื้นที่อำเภอสุโขทัย-ลก และอำเภอสุโขทัย-ปาดิ รวม
6 โรงเรียน จำนวน 120 คน แบ่งเป็น 2 รุ่นๆ ละ 60 คน
เพื่อให้เด็กเรียนมีความรู้และเป็นมัคคุเทศก์นำคณะชมงาน
ภายในป่าพรุได้ และสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นๆ ได้



(2) กิจกรรมฝึกอบรม “ผู้พิทักษ์อนุรักษ์ป่าพรุโต๊ะแดง” รุ่นที่ 24 - 25 อบรม ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนโรงเรียนในพื้นที่อำเภอ สุโงโ-ลก และอำเภอสุโงปาตี รวม 12 โรงเรียน จำนวน 240 คน แบ่งเป็น 4 รุ่นๆ ละ 60 คน เพื่อให้ นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของป่าพรุและ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าพรุให้คงอยู่สืบไป



(3) กิจกรรมอบรม “ค่ายเพื่อนชาวพรุ” อบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับ เยาวชนและประชาชนในพื้นที่อำเภอสุโงโ-ลก และ สุโงปาตี มีเยาวชนนักเรียน 7 โรงเรียน ชมรม ผู้สูงอายุ อสม. และกลุ่มจิตอาสาฯ รวม 240 คน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจในความ หลากหลายของป่าพรุ ให้มีความรักความหวงแหน พร้อมที่จะปกป้องดูแลทรัพยากรธรรมชาติในป่าพรุ ให้คงอยู่ตลอดไป



8) งานควบคุมปราบปราม โรคติดต่อและการสาธารณสุข เจ้าหน้าที่โภชนาการติดตามโครงการปรับปรุงภาวะโภชนาการของเด็กอายุ 0-72 เดือนตามกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

(1) การติดตามเด็ก ขาดสารอาหารซึ่งเป็นเด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ รูปร่างเตี้ยและรูปร่างผอมตามโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบลในแต่ละหมู่บ้าน ทุกเดือนๆ ละ 1 ครั้ง มีกิจกรรมดังนี้

- ชั่งน้ำหนัก และวัด ส่วนสูงเด็กขาดสารอาหาร น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ พร้อมทั้งให้โภชนศึกษา เกี่ยวกับการกิน กอด เล่น เล่า แก่ผู้ปกครองเด็กขาดสารอาหาร

- จัดสนทนากลุ่ม ผู้ปกครองเด็กขาดสารอาหาร เพื่อถอดบทเรียน เกี่ยวกับภาวะโภชนาการของเด็กโดยให้ผู้ปกครอง เสนอแนะปัญหา และข้อคิดเห็นเพื่อให้เจ้าหน้าที่โภชนาการ ให้ความช่วยเหลือ ณ สถานบริการ จำนวน 115 แห่ง

- จัดซื้อนมผงเพื่อมอบให้แก่เด็กขาดสารอาหาร จำนวน 3 ถุง/คน/ปี ณ สถานบริการ จำนวน 124 แห่ง

(2) ให้โภชนศึกษาหญิงตั้งครรภ์ ณ สถานบริการ ครั้งละ 1 ปี ตามโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 102 แห่งใน 13 อำเภอของจังหวัดนราธิวาส รวม 115 ครั้ง โดยจัดอบรมคู่สมรสรายใหม่ และหญิงตั้งครรภ์อายุน้อย เพื่อให้ความรู้ในการปฏิบัติตนระหว่างตั้งครรภ์ เช่น อาหารที่ควรบริโภค

(3) ให้โภชนศึกษาแก่ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ละ 1 ครั้ง/ปี จำนวน 17 ศูนย์ โดยจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็ก รวม 205 คน



4.4 แผนงานฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งานป่าไม้ (โครงการพัฒนาป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง และโครงการศูนย์ศึกษาและพัฒนาป่าไม้พิกุลทอง) เพื่อสร้างความตระหนัก ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของป่าพรุให้คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป โดยช่วยกันดูแลรักษาและไม่ทำลายป่าไม้ อีกทั้งสนับสนุนการปลูกต้นไม้โครงการปลูกป่าในใจคน เพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนทั่วไป ส่วนราชการ นักเรียน นักศึกษา และสนับสนุนกิจกรรมการปลูกต้นไม้ในโอกาสต่างๆ จึงดำเนินกิจกรรมด้านป่าไม้ดังนี้

4.4.1 กิจกรรมงานเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป (ไม้ 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง) ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้เพื่อการแจกจ่าย มี 22 ชนิด จำนวน 200,000 กล้า



เช่น มะฮอกกานี โมก ดาหลา กันเกรา เหลืองเขียงราย ยางนา สะเดา ชี้เหล็ก ฯลฯ

4.4.2 กิจกรรมงานเพาะชำกล้าไม้มีค่าและหายาก มี 26 ชนิด จำนวน 50,000 กล้า เช่น สาละ ใบไม้สีทอง ต่าหยาว เต่าร้าง ส้มแขก จำปอหริ่ง ลังแข เหลืองปรดิยาร รักนา กำขำ ฯลฯ

4.4.3 โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ไม้เสม็ดในงานหัตถกรรม ศึกษาการแปรรูปไม้เสม็ดขาวในขนาดและรูปแบบที่ต่างกัน เพื่อนำมาจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น ชุดรับแขก โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ กรอบรูป ฯลฯ พร้อมนำผลิตภัณฑ์จัดแสดงนิทรรศการ พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้สู่ประชาชน

4.4.4 โครงการส่งเสริมปลูกไม้เสม็ด และไม้โตเร็วในพื้นที่ดินเปรี้ยว เพาะชำกล้าไม้เสม็ดและ ไม้โตเร็วอื่นๆ เช่น จำปาป่า กระถินเทพาพันธุ์ดี จำนวน 10,000 กล้า พร้อมขยายผลและส่งเสริมให้เกษตรกร ปลูกในพื้นที่

4.4.5 โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อ สร้างความตระหนักให้ราษฎรรักและหวงแหนป่าพรุ โตะแดงและช่วยป้องกันไฟป่า ซึ่งมีกิจกรรมย่อยดังนี้

1) จัดทำป้ายนิทรรศการกลาง แจ้างเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าพรุ ใช้ในโอกาสต่างๆ จำนวน 4 ป้าย

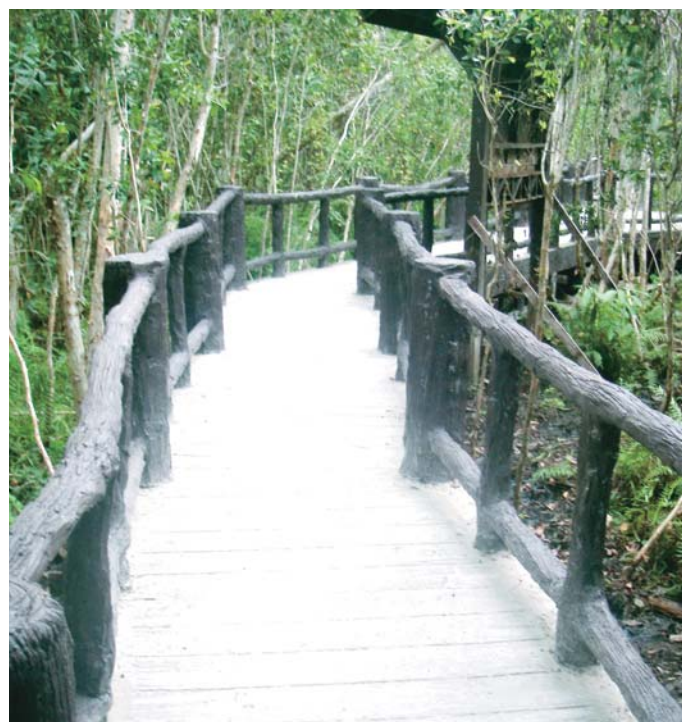
2) จัดนิทรรศการนอกสถานที่ ตามสถานศึกษา จำนวน 3 ครั้ง

3) จัดพิมพ์เอกสารประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับป่าพรุ เรื่องนกน้ำ ในแหล่งอาศัยพื้กกุลทอง จำนวน 1,000 เล่ม

4) จัดพิมพ์สมุดและภาพ ปฏิทิน เพื่อประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 2,000 ชุด

4.4.6 โครงการบูรณะซ่อมแซม ทางเดินศึกษาธรรมชาติป่าพรุ เส้นทางเดิมทำด้วยไม้ และเกิดการชำรุดเสียหาย ทำให้ผู้เดินชมไม่สามารถเดิน ชมและศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง จึงดำเนินการซ่อมแซม เส้นทางเดินชมด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นระยะทาง 20 เมตร พร้อมปรับปรุงซ่อมแซมซ่านพักจุดที่มีการ ติดตั้งป้ายสื่อความหมาย จำนวน 5 จุด

4.4.7 โครงการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ นิเวศน์แหล่งอาศัยของนกน้ำ ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยการ ขุดลอกบึง หนองน้ำ และปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อ ความเป็นอยู่ของนกน้ำ และปลูกต้นไม้เพิ่มเติมพวก จิกน้ำ หว่านา ชะเมาน้ำ พร้อมทำบอร์ดนิทรรศการ สื่อความหมาย เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ทางธรรมชาติเกี่ยวกับวงจรชีวิตและความเป็นอยู่ ในสภาพธรรมชาติของนกน้ำ





ส่วนที่ 4

กิจกรรม

- การจัดงานชมศูนย์ฯ
- แข่งขันตอบปัญหาฯ
- การจัดนิทรรศการในโอกาสต่างๆ



1. การจัดงาน “ชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ดุสิตรรศการ” ระหว่างวันที่ 3 - 7 กันยายน 2556

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ มาตั้งแต่ปี 2525 จนถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลากว่า 30 ปี โดยได้น้อมนำแนวพระราชดำริ มาดำเนินงานด้านการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย แบบบูรณาการ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินพรุ และพื้นที่ที่มีปัญหาต่างๆ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการประกอบอาชีพของราษฎรในพื้นที่ และนำผลสำเร็จที่ได้มาจัดแสดงสาธิต เพื่อการศึกษา เรียนรู้ ของพี่น้องประชาชนใน

รูปแบบ พิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิต โดยยึดหลักแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานมาจัดทำศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว และจัดเป็นศูนย์ศึกษาแบบสหวิทยาหรือ ต้นแบบแห่งการพัฒนา คือ ได้มีการพัฒนากิจกรรมด้านต่างๆ ให้มีความสมบูรณ์พร้อมมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง โดยจัดเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้ความชำนาญทุกหน่วยงานให้มีความพร้อมเพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกพร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้ แก่ผู้มาเยี่ยมชมหรือนักท่องเที่ยวได้มาศึกษาเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงจากการเที่ยวชม อันนำไปสู่ภาคปฏิบัติ สามารถหาแนวทางเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอาชีพได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สุขกับครอบครัว ชุมชน และสังคมต่อไป

ในโอกาสนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้จัดงาน “ชมศูนย์ศึกษาพัฒนาความรู้ ดุสิตรรศการ” ขึ้น ในระหว่าง



วันที่ 3 - 7 กันยายน 2556 ณ บริเวณ ศูนย์ศึกษา
การพัฒนาพิกุลทองฯ และกำหนดจัดให้มีการ แข่งขัน
ตอบปัญหาทางวิชาการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ซึ่งถวายเป็นพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม
บรมราชกุมารี ทั้งนี้เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัด
ตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ แห่งนี้ขึ้น พร้อมทั้งได้
เผยแพร่พระราชดำริพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถ
และพระอัจฉริยภาพ ที่ก่อให้เกิดคุณูปการต่อพี่น้อง
ประชาชนและประเทศชาติมาอย่างต่อเนื่อง และเพื่อ
เป็นการเผยแพร่ผลงานด้านการพัฒนาที่ศูนย์ศึกษาการ
พัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินงาน
มากกว่า 30 ปี



นอกจากนี้ เพื่อให้พี่น้องประชาชน ได้สำนึกถึง
พระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ที่ทรงห่วงใยเอาพระราชหฤทัยใส่ในทุกข์สุขของอาณา
ประชาราษฎร์เสมอมา โดยเฉพาะชาวจังหวัดนราธิวาส
สามารถใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน มีความ
เป็นอยู่แบบพอเพียง รู้จักพึ่งตนเองได้จริง และยัง
ซาบซึ้งถึง พระอัจฉริยภาพและพระวิสัยทัศน์
ที่ทรงเล็งเห็นการณ์ไกลเพื่อประโยชน์อันหาที่สุดมิได้
ของประชาชนทั้งประเทศ และทรงเป็นพระมหากษัตริย์
ที่ทรงงานหนักที่สุดในโลกเพื่อพสกนิกรของพระองค์
ได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น



พิธีเปิดงาน

วันอังคาร ที่ 3 กันยายน 2556 จัดให้มี
การแสดง ของนักเรียน และการร้องเพลงของเหล่า
ศิลปินอาสาสืบสานงานพระราชดำริ จากนั้น นายภินันท์
ชื่อธามวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส กล่าวต้อนรับ
ประธานและผู้มีเกียรติที่มาร่วมงาน นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์
เลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานการจัดงาน นายอำพล
เสนาณรงค์ องคมนตรี ประธานกล่าวเปิดงาน และ
ตีฆ้องเปิดงาน ท่ามกลางผู้มีเกียรติที่มาร่วมพิธีเปิดงาน
กันอย่างคับคั่ง ประกอบด้วย นายอุตร น้อยทับทิม
รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่
สำนักงาน กปร. นายปรีดา ศรีสุวรรณ ผู้อำนวยการ
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 หัวหน้าส่วนราชการ
จังหวัดนราธิวาส และปัตตานี เกษตรกร คณะครู

นักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน หลังจากเปิดงาน ประธานพร้อมด้วย ผู้มีเกียรติเดินชมนิทรรศการ ภาพพระราชกรณียกิจ ผลสำเร็จ 17 เมนูหลัก และชมภาพยนตร์แอนิเมชัน พระราชาผู้ยิ่งใหญ่ จากนั้น ประธานและผู้มีเกียรติ เดินชมการแสดง และนิทรรศการทางวิชาการของ ส่วนราชการต่างๆ และเลือกซื้อผลผลิตการเกษตร ปลอดภัยจากสารพิษ พร้อมทั้งพบปะทักทายเกษตรกร ในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และเจ้าหน้าที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ที่มาออกร้าน จำหน่ายผลผลิต ต่อจากนั้นประธานและผู้มีเกียรติ นั่งรถลากฟ่วงไปยังสวน 50 ปี ครองราชย์ เพื่อ ปล่อยปลาหมอ จำนวน 8,886 ตัว



1. นิทรรศการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

จัดแสดงนิทรรศการผลสำเร็จ 17 เมนูหลัก และฉายภาพยนตร์แอนิเมชัน โดยจัดแสดงผลสำเร็จ จาก ผลงานทดลองวิจัยของ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สู่การประกอบอาชีพเกษตรด้านต่างๆ ทั้งจัดแสดงผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร พร้อมชมภาพยนตร์ การ์ตูนแนะนำศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งขึ้น (ภายในห้องประชุม 2)

2. นิทรรศการของส่วนราชการต่างๆ ประกอบด้วย

2.1 ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นราธิวาส จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง หม่อนไหมสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์หม่อนไหม พร้อมสาธิตการเลี้ยงไหมและการสาวไหมแบบครัวเรือน สาธิตการแปรรูปชาใบหม่อน และการแปรรูปข้าวเกรียบจากลูกหม่อนและใบหม่อน และเพื่อการจำหน่าย



ศึกษา เรียนรู้ ดูงาน สู่การประกอบอาชีพ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดให้มี นิทรรศการทางวิชาการของศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ ทั้งด้านดิน น้ำ พืช สัตว์ ประมง ป่าไม้ อุตสาหกรรม และสาธารณสุข โดยจัดแสดงเกี่ยวกับ ผลสำเร็จที่ได้ภายในศูนย์ฯ ปรากฏผลสำเร็จในพื้นที่ ของพี่น้องราษฎร และมีส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัด นราธิวาส มาร่วมจัดนิทรรศการเพื่อการเรียนรู้ สู่การพัฒนาอาชีพ ของผู้มาศึกษาชมงาน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ



2.2 โครงการชลประทานนราธิวาส จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกี่ยวกับ โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในจังหวัดนราธิวาส



2.3 สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส จัดแสดงนิทรรศการเรื่อง พัฒนาการที่ดินกับการสืบสานงานพระราชดำริ เกี่ยวกับการจัดทำเขตการใช้ที่ดินในจังหวัดนราธิวาส (Zoning) การใช้พืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน และการแจกจ่ายผลิตภัณฑ์สารเร่ง และน้ำหมักชีวภาพ



2.4 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส จัดแสดงนิทรรศการเรื่อง ศิลปะการจัดสวน พร้อมทั้ง จัดแสดงผลงานการจัดสวนรูปแบบต่างๆ และ จัดกิจกรรมการฝึกจัดสวนในแก้วใส



2.5 วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส จัดแสดงนิทรรศการเรื่อง การจักสานกระจูด ชมกระบวนการจักสานกระจูด

2.6 ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนราธิวาส จัดแสดงนิทรรศการเรื่อง ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกับการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับ ภารกิจของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน พร้อมทั้ง สาธิตการต่อปลั๊กไฟนอกประตูด การทำแก๊วสำเร็จรูปจากไม้ยางพารา บริการทำพวงกุญแจ และรูปถ่ายที่ระลึก



2.7 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง ทุนการศึกษา สาธิต และจำหน่าย การทำผลิตภัณฑ์ จากกระจูดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส โครงการอบรมศิลปาชีพเพื่อผู้สนใจ ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.8 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง วาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ เกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติ ด้านสหกรณ์ และการแสดงผลสัมฤทธิ์กลุ่มอาชีพ สมาชิกสหกรณ์

2.9 โภชนาการศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง เมนูเสริม โภชนาการ เกี่ยวกับเมนูอาหารเสริมโภชนาการเด็ก

2.10. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง การฝึกอาชีพ พร้อมทั้ง การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากกลุ่มที่ได้รับการฝึก



2.11 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา จัดแสดงสินค้า OTOP พร้อมทั้งการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ OTOP และสินค้าชุมชน



2.12 งานควบคุมปราบปรามโรคติดต่อและ การสาธารณสุข ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดแสดงนิทรรศการการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรไผ่ไผ่ใน พื้นที่พรุ พร้อมทั้งสาธิตขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์ สมุนไพรไผ่ไผ่



2.13 งานวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ จัดแสดงนิทรรศการการเพาะเห็ดสกุลนางรม ด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา พร้อมทั้งสาธิตการเพาะเห็ดในถุง

2.14 งานประมง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดแสดงนิทรรศการการเลี้ยงปลาตู้กอยเทศในพื้นที่พรุ

2.15 งานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ จัดแสดงนิทรรศการ การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพื่อปลูกข้าวหอมกระดังงา

2.16 งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดแสดงนิทรรศการการปลูกและแปรรูปปาล์มสาคว นกและเฟินในป่าพรุโต๊ะแดง



2.17 งานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดแสดงนิทรรศการการผลิตอาหารชั้นสำหรับไก่พื้นเมือง พร้อมทั้งสาธิตวิธีการผลิตอาหารชั้นสำหรับไก่พื้นเมือง

2.18 งานส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ นิทรรศการหญ้าแฝกในมุมมองใหม่ พร้อมทั้งจัดแสดงผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก

2.19 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง การทำบัญชีแบบเศรษฐกิจพอเพียง เกี่ยวกับ ตัวอย่างการทำบัญชี พร้อมทั้งแจกสมุดบัญชี



2.20 สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดนราธิวาส จัดนิทรรศการ เรื่อง การจัดการสวนยางพาราอย่างยั่งยืน เกี่ยวกับการปลูกยางพาราอย่างถูกวิธี และ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม



2.21 วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง 108 อาชีพ ขอเชิญ ร่วมฝึกอาชีพ 108 อาชีพ เช่น การทำผ้าบาติก การเพ้นท์กระเบื้อง การประดิษฐ์ของชำร่วย การทำยาต้ม และรับปรึกษา การแนะแนวการศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพ

2.22 องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอเหนือ จัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง อบต. ห่วงใยประชาชน



2.23 กลุ่มหอยประดิษฐ์ จัดแสดงการผลิตของตกแต่งจากเปลือกหอย สาธิตการทำของตกแต่งจากเปลือกหอยและการผลิตของเล่นโบราณ

2.24 กลุ่มแปรรูปดอกไม้ จัดแสดงการใช้ประโยชน์จากดอกไม้เหลือใช้ สาธิตการทำผลิตภัณฑ์จากดอกไม้เหลือใช้

2.25 อีซูบลีอกประสาน สาธิตขั้นตอนการผลิตอีซูบลีอกประสาน และการจัดสวนโดยใช้อีซูบลีอกประสาน

2.26 โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ จัดนิทรรศการ เรื่อง การให้ความรู้ด้านแพทย์แผนไทย และนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ เกี่ยวกับการทำลูกประคบ การวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน น้ำสมุนไพรปรับธาตุ และการบริการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ

กิจกรรมภายในงาน ดังนี้

1. การแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งถวายพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ 14

2. การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

- การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ โดยเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ ศูนย์สาขา และโครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในจังหวัดนราธิวาส



- การจำหน่ายสินค้า OTOP จังหวัดนราธิวาส ผ้าบาติก ข้าวเกรียบปลา ฯลฯ
- สาธิตและจำหน่าย อาหารพร้อมเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ หลากหลายรูปแบบ

3. กิจกรรมบันเทิงและอื่น ๆ

ชมการแสดงบนเวที และการแสดงดนตรีของส่วนราชการ และให้บริการรถลากพ่วงนั่งชมงาน อีกทั้งบริการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ โดยเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์







สรุปคณะศึกษา ชมงาน

“ชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ศูนย์ราชการ” ครั้งที่ 14

ระหว่างวันที่ 3 - 7 กันยายน 2556

ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันที่	คณะ	จำนวน	รวม สะสม	หมายเหตุ
3	70	5,068	5,068	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ร่วมงานลงทะเบียนรับกระเป๋าและเอกสารที่ระลึก - วงโยธวาทิต โรงเรียนนราธิวาส - เหล่าศิลปินอาสาฯ ขับร้องเพลงพระราชนิพนธ์ - ชมการแสดงชุดได้ร่วมฉัตรแห่งพระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา โรงเรียนนราธิวาส - นายอภิรักษ์ ชื่อธามวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส กล่าวต้อนรับ - นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ เลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานจัดงาน - พิธีเปิดงาน โดยนายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ประธานเปิดงาน - ประธานและผู้มีเกียรติปล่อยปลาหมอ 8,886 ตัว
4	50	4,497	9,565	<ul style="list-style-type: none"> - เกมส์ตอบคำถามชิงรางวัล และร้องคาราโอเกะ
5	38	4,360	13,925	<ul style="list-style-type: none"> - เกมส์ตอบคำถามชิงรางวัล และร้องคาราโอเกะ
6	26	2,433	16,358	<ul style="list-style-type: none"> - การแสดงดนตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ - เกมส์ตอบคำถามชิงรางวัล และร้องคาราโอเกะ
7	16	1,187	17,545	<ul style="list-style-type: none"> - การแข่งขันตอบปัญหา รอบชิงชนะเลิศ (ทีมชนะเลิศคือ ด.ญ.ซามาณี แตะ และด.ญ.วิอาม ดอเลื้อย จาก รร.อัสตรากีเยาะห์อิสลามียะห์) - เกมส์ตอบคำถามชิงรางวัล และร้องคาราโอเกะ
รวม	200	17,545	17,545	

หมายเหตุ : ปีนี้ จัดงานรูปแบบนิทรรศการ โดยรวมกิจกรรมของแต่ละหน่วยงาน ให้อยู่บนพื้นที่ตอนทั้งหมด ส่วนคณะชมงานเดินชมงานเป็นหมู่ คณะ โดยไม่มีวิทยากรนำชม และบริการรถลากฟ่วงนั่งชมพื้นที่ตอน



ด.ช.อันนา เจอะฮาลี และ ด.ญ.ฮัสซาเมลา สุปลาจิ SS.อัครดิษะห์หรือฮัสซาเมียะห์ ทีมชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาฯ ปี 2555

2. แข่งตอบปัญหาทางวิชาการ โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ชิงถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดกิจกรรม “การแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ชิงถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ 14 ประจำปี 2556 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งในปีนี้มีนักเรียนสมัครเข้าแข่งขัน

ทั้งหมด 43 โรงเรียน จำนวน 86 ทีม โดยแยกเป็นจังหวัดนราธิวาส 33 โรงเรียน 66 ทีม จังหวัดปัตตานี 5 โรงเรียน 10 ทีม และจังหวัดยะลา 5 โรงเรียน 10 ทีม ซึ่งทั้งหมดได้ทำการสอบแข่งขันรอบแรก เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2556 เพื่อคัดเลือกให้เหลือ 5 ทีม

ในวันเสาร์ ที่ 7 กันยายน 2556 เป็นวันแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ โดยมีนางสายหยุด เพ็ชรสุข นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เป็นประธานกล่าวเปิดการแข่งขัน โดยมีหัวหน้าและผู้แทนส่วนราชการเจ้าหน้าที่ ครูและเพื่อนนักเรียน มาร่วมเป็นเกียรติและชมการแข่งขัน และเมื่อการแข่งขันจบลง นายศุภณัฐ สิริพันธ์เวณี รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เป็นผู้มอบทุนการศึกษา และประกาศนียบัตร ให้แก่ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 5 ทีม ซึ่งผลการแข่งขันมีดังนี้



ทีมชนะเลิศ ได้แก่ เด็กหญิงชามานี ตะ และ เด็กหญิงวิอาม ตอเล้าะ โรงเรียนอัสตรอทรีกีเยห์อิสลามียะห์ จังหวัดนราธิวาส ได้รับทุนการศึกษา จำนวน 5,000 บาท พร้อมประกาศนียบัตรและเข้ารับถ้วยรางวัลพระราชทาน จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสที่เสด็จมาปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในพื้นที่ จังหวัดนราธิวาส ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2557

รองชนะเลิศ ได้แก่ เด็กชายพนปกัส วรรณเพ็ชร และเด็กชายชานน นนทฤทธิ โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา ได้รับทุนการศึกษา จำนวน 3,000 บาท และประกาศนียบัตร

ทีมชมเชย ได้รับรางวัลทุนการศึกษาทีมละ 1,000 บาท พร้อมเกียรติบัตร จำนวน 3 ทีม ได้แก่

ทีมที่ 1 ได้แก่เด็กหญิงปาณิสสา ปุ่มอารี และเด็กหญิงไบเตย ศรีสวัสดิ์ โรงเรียนนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ทีมที่ 2 ได้แก่เด็กชายรอซาลี สะมุแย และเด็กชายฮัมซอห์ ตอแลมา โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา

ทีมที่ 3 ได้แก่เด็กหญิงพิชญ์สินี อำนวยพาณิชย์ และเด็กหญิงอัครนาฏ น้อยเอียด โรงเรียนนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส





3. การจัดนิทรรศการโอกาสต่างๆ

3.1 นิทรรศการ “กึ่งศตวรรษพัฒนาที่ดิน ธำรงถิ่นเกษตรไทย ก้าวไกลด้วยนวัตกรรม”

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ร่วมจัดนิทรรศการในงานวันคล้ายวันสถาปนากรมพัฒนาที่ดิน เนื่องในโอกาสครบรอบ 50 ปี “กึ่งศตวรรษพัฒนาที่ดิน ธำรงถิ่นเกษตรไทย ก้าวไกลด้วยนวัตกรรม” โดยจัดนิทรรศการ เกี่ยวกับความเป็นมา สภาพปัญหา ลักษณะพื้นที่พรุ โครงการแก้มลิงดิน และงานขยายผลสู่เกษตรกร เพื่อให้ผู้เข้าร่วมชมงานได้รู้จักศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ มากขึ้น ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินได้จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 22 - 24 พฤษภาคม 2556 ณ กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพมหานคร





3.2 นิทรรศการ ดิน น้ำ ลม ไฟ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ร่วมจัดแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “ป่าพรุเสื่อมโทรม สดสมบูรณ์เปรี้ยว แกล้งดินอย่างเดียว พัฒนาได้ยั่งยืน” โดยจัดแสดงเกี่ยวกับพระราชดำริแก้แล้งดิน แนวคิดการพัฒนา และการขยายผลสู่พื้นที่เกษตรกรเพื่อการมีอาชีพอย่างยั่งยืน และแสดงผลผลิตภัณฑ์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 86 พรรษา ในปีพุทธศักราช 2556 โดยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาธินัดดามาตุ เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดงาน วันที่ 20 เมษายน 2556 ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคร่วมกันจัดขึ้น ในระหว่างวันที่

20-22 เมษายน 2556 ณ ชาเลนเจอร์ ฮอลล์ อิมแพค เมืองทองธานี เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงปฏิบัติ พระราชกรณียกิจเพื่อพสกนิกรชาวไทย มาโดยตลอด อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการนำไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ สร้างความอยู่ดีมีสุขแก่ประชาชนและประเทศชาติอย่างอนงกอนันต์



3.3 โครงการรวมพลังสื่อ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร่วมจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับงานขยายผลการพัฒนา และ 17 ผลสำเร็จที่โดดเด่นของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ งาน “โครงการรวมพลังสื่อ...สืบสานพระราชดำริ (ท้องถิ่น)” ครั้งที่ 1/2556 ที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) จัดขึ้นในวันอังคาร ที่ 2 กรกฎาคม 2556 ณ ห้องสุคนธา โรงแรมเซ็นทาราไฮเต็ล หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมี นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ เลขาธิการ กปร. เป็นประธาน ในพิธีเปิดงานพร้อมทั้งบรรยายสรุปแนวทางในการสนองพระราชดำริและผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในทุกภูมิภาคของประเทศและการสืบสานพระราชดำริไปสู่สาธารณชน



3.4 นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ 4,350 การทรงงานเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ร่วมจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติในงาน “4,350 การทรงงานเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน” และ ร่วมการเสวนาทางวิชาการ ในงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่สำนักงาน กปร. ร่วมกับ กองทัพอากาศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดขึ้น ระหว่างวันที่ 13 - 20 กรกฎาคม 2556 ณ อาคาร รัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดแสดงเกี่ยวกับการขยายผลสำเร็จของศูนย์ฯ แบบจำลองเรื่องพลังงานทดแทน และโครงการแก้มลิง พร้อมทั้งจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากพื้นที่ขยายผลของศูนย์ฯ

ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2556 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาเสด็จฯ เป็นองค์ประธานทรงเปิดงาน และในวันที่ 14 กรกฎาคม 2556 เวลา 10.00-11.00 น. นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี บรรยายพิเศษ เรื่อง “พิพิธภัณฑ์เพื่อประโยชน์สุขประชาชน” เวลา 11.00 - 12.30 น. นางสาวหยุด เพ็ชรสุข นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาฯ รวมทั้ง 6 ศูนย์ร่วมเป็นวิทยากรการเสวนาวิชาการหัวข้อ “การขยายผลสำเร็จของศูนย์ฯสู่ประชาชน” โดยมีนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ เลขาธิการ กปร. เป็นผู้ดำเนินการเสวนา



3.5 กิจกรรมอื่นๆ

3.5.1 เมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานบริหารมูลนิธิชัยพัฒนา พระราชทานเมล็ดพันธุ์พืช ให้แก่เกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมี ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นายพิมลศักดิ์ สุวรรณทัต เภรัญญิกมูลนิธิชัยพัฒนา ม.ล.จिरพันธุ์ ทวีวงศ์ รองเลขาธิการ กปร. นายอภิรักษ์ ชื่อธานวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส และคณะ ได้เดินทางมามอบเมล็ดพันธุ์พืช ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานให้แก่เกษตรกรจำนวน 2,003 ราย และโรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จำนวน 22 โรงเรียน ที่ประสบอุทกภัยในช่วงเดือนธันวาคม 2555 ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้คือ จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี และจังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2556 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริน จังหวัดนราธิวาส



3.5.2 ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการศูนย์ฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริน ได้จัดให้มีการประชุม “คณะกรรมการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษา

การพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริน” ครั้งที่ 1/2555 ขึ้น ในวันพุธ ที่ 27 มีนาคม 2555 ตั้งแต่เวลา 09.30 น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัดจังหวัดนราธิวาส ในฐานะประธานคณะกรรมการเป็นประธานการประชุม นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. และนายสุทัศน์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์ ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ 4 นางสาวหยุด เพ็ชรสุข รักษาการผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ อนุกรรมการและเลขานุการ พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมจำนวน 50 หน่วยงาน



3.5.3 ประชุมศูนย์ศึกษาสัญจร

สำนักงาน กปร. จัดให้มี “การประชุมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินสัญจร” ครั้งที่ 1/2556 (ครั้งที่ 7) วันที่ 4 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริน เป็นประธานเปิดการประชุม โดยมี รองเลขาธิการ กปร. ทั้ง 2 ท่าน คือ นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ และ ม.ล.จिरพันธุ์ ทวีวงศ์ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่กลุ่มต่างๆ ของสำนักงาน กปร. ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง 6 แห่ง และเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมการประชุม



3.5.4 โครงการ ค่ายเยาวชนรู่้งาน... สืบสานพระราชดำริ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร่วมสานฝันเยาวชนภาคใต้ในโครงการ “ค่ายเยาวชนรู่้งาน...สืบสานพระราชดำริ” ที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดกิจกรรมโครงการ “ค่ายเยาวชน รู่้งาน...สืบสานพระราชดำริ” (RDPB Camp) รุ่นที่ 3/3 ขึ้น ระหว่างวันที่ 10 - 12 กรกฎาคม 2556 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมี นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ที่เดินทางมาเป็นประธานในพิธีเปิดงาน โดยมีนักศึกษาจาก 7 สถาบันในพื้นที่ภาคใต้ เข้าร่วมโครงการ จำนวน 82 ราย และนางสายหยุด เพ็ชรสุข นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้บรรยายพิเศษ หัวข้อ “รู้จักศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” นอกจากนี้เยาวชนได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อการศึกษาเรียนรู้ และสร้างสิ่งสืบสาน แก่รุ่นต่อไป



ส่วนที่ 5

การรับเสด็จ

- พระราชดำริ
- พระราชกรณียกิจ ประจำปี 2556
- ปุ่มประจำปี 2524 - 2555



พระราชดำริ

กระแสพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานแก่นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ เลขาธิการ กปร. นายอภิรักษ์ ชื่อธานวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. นายเกรียงศักดิ์ หงษ์โต อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน นายอภิชาติ จงสกุล นางสาวสายหยุด เพ็ชรสุข นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษรักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร ณ แปลงโครงการพืชสวนครัวระดับ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ วันอังคาร ที่ 24 กันยายน 2556 ความว่า

“...เมื่อส่งเสริมให้โรงเรียนและนักเรียนเข้ามาศึกษาดูงานการปลูกผักสวนครัวของโรงเรียนก็ควรส่งเสริมขยายผลให้ นักเรียนไปทำในพื้นที่ที่บ้านของตนเองด้วย รวมทั้งโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน นักเรียนสามารถทำได้แล้วก็ต้องส่งเสริมให้นักเรียนไปทำที่บ้านให้ต่อเนื่องต่อไป...”

“...การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชต้องให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ เมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการปลูกของเกษตรกรจำเป็นต้องมีการคัดเลือก ตรวจสอบคุณภาพ อาทิ ค่าความงอก เนื่องจากคุณภาพไม่ได้ดีเสมอไป ดังนั้นจึงควรมีการสอนให้ความรู้แก่เกษตรกร สำหรับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่มีความสมบูรณ์ควรสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปปลูกเพื่อบริโภค...”

พระราชกรณียกิจ ประจำปี 2556

2556



14 มกราคม 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมายังศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส และทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้



17 มกราคม 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานถ้วยรางวัล แก่ทีมชนะเลิศ การแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ 13 ประจำปี 2555 ได้แก่ เด็กชายอันวา เจอะอาลี และเด็กหญิงซัดซาบีลา สุปรานิจ จากทีมโรงเรียนอัสตดร์กีเยห์อิสลามียะห์ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



17 มกราคม 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมด้านการเรียนการสอนของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดรูตตะบาตู หมู่ที่ 7 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ได้พระราชทานสิ่งของแก่ผู้ดูแลเด็ก และผู้แทนเด็กเล็ก



16 มกราคม 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการสวนยางเขาสำนัก ใกล้พื้นที่อ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ



17 มกราคม 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ติดตามความก้าวหน้าหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บ้านรอตันบาตู ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



17 มกราคม 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตร กิจกรรมด้านการเรียนการสอน และโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โรงเรียนบ้านเปเล ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส



17 มกราคม 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการแก่งดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยจุลินทรีย์ทนกรดในพื้นที่พรังจังหวัดนราธิวาส และความหลากหลายของเฟินในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงและนก ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ



17 มกราคม 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ร่วมกับจังหวัดนราธิวาส และส่วนราชการต่างๆ จัดถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ โอกาสนี้ทรงขับร้องเพลง และทรงดนตรี กับ วง ดิโอดแมน และ เข้าของวันที่ 18 มกราคม 2556 ทรงฉายพระรูปร่วมกับข้าราชการเจ้าหน้าที่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และคณะต่างๆ ที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ



24 กันยายน 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทอดพระเนตรความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการพืชสวนครัวระดับ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในการนี้ทอดพระเนตรแปลงปลูกพืชสวนครัวระดับ โดยมีนายนรา สุขไชย หัวหน้างานปฏิบัติการ กราบบังคมทูลรายงานความก้าวหน้ากิจกรรมการดำเนินงานโครงการพืชสวนครัวระดับ และนางสายหยุด เพ็ชรสุข รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ กราบบังคมทูลรายงาน เกี่ยวกับโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร



24 กันยายน 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ด้านเกษตรผสมผสาน ของนายสะแปอิง ยีดิง บ้านคีรี ซึ่งเป็น 1 ใน 13 ของหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรม ด้านการปลูกไม้ผลแบบผสมผสาน การเพาะเห็ด ป่าไม้ ปศุสัตว์ พัฒนาที่ดิน



24 กันยายน 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทอดพระเนตรความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการสาธิตการปรับปรุงดินอินทรีย์เพื่อปลูกปาล์มสาकु ในบริเวณพื้นที่กลุ่มของ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในการนี้ทรงรับฟังการบรรยายสรุป 3 เรื่อง ได้แก่ 1. ผลการศึกษาโครงการสาธิตการปรับปรุงดินอินทรีย์เพื่อปลูกปาล์มสาकु 2. ความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการกำจัดโรคเท้าช้างในจังหวัดนราธิวาส 3. แพะพระราชทาน



24 กันยายน 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้นางพรรณทอง ชมรุ่ง และครอบครัวผู้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินให้มูลนิธิชัยพัฒนา เข้าเฝ้าฯ และนางสายหยุด เพ็ชรสุข รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เฝ้าทูลละอองพระบาทกราบบังคมทูลรายงานความก้าวหน้าและแผนการดำเนินงานการพัฒนาพื้นที่ดินของมูลนิธิชัยพัฒนา



24 กันยายน 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ ทอดพระเนตรงานวันลองกอง ครั้งที่ 38 ประจำปี 2556 โดยมี ส่วนราชการและเอกชน ร่วมจัดนิทรรศการแสดงผลงาน จำนวน 28 ร้าน ที่จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 21 - 25 กันยายน 2556 ณ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา ศูนย์ราชการ เมืองนราธิวาส ในโอกาสนี้ได้เสด็จฯ ทอดพระเนตร ร้านนิทรรศการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ที่ร่วมจัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง “17 เมนูหลักจากงานศึกษาวิจัย และการขยายผลสู่เกษตรกร” ซึ่งเมนูหลักที่จัดแสดงเกี่ยวเนื่องกับเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่พรุ โดยเฉพาะเขตอนุรักษ์และเขตพัฒนา และขยายผลสู่เกษตรกรจังหวัดตรังที่ได้เรียนรู้จากเมนูหลัก ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง จำนวน 2 ราย คือ นายไม ไกรสุทธิ และนายสมนึก ทองปรุง



25 กันยายน 2556

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไป ทอดพระเนตรกิจกรรมการดำเนินงาน ด้านต่างๆ ของ โครงการฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บ้านโคกไร่ใหญ่ หมู่ที่ 3 ตำบลสุไหงปาดิ อำเภอสุไหงปาดิ จังหวัดนราธิวาส และ ในโอกาสนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

ปทุม 2524-2555

2524

18 สิงหาคม - 3 ตุลาคม 2524

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ แปรพระราชฐานมาประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวสต์ และเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในพื้นที่ ทรงทราบถึงความเดือดร้อนของราษฎรในเรื่องที่ดินทำกิน จึงมีพระราชกระแสรับสั่งต่อเจ้าหน้าที่ และผู้ติดตามเสด็จฯ ให้พัฒนา และปรับปรุงพื้นที่พรุให้ใช้ประโยชน์ได้ โดยร่วมกันพัฒนาพื้นที่พรุแบบผสมผสาน

24 สิงหาคม 2524

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ สถานที่พัฒนาที่ดินนราธิวาส ทอดพระเนตรการทดลองปรับปรุงพื้นที่ดินพรุเพื่อปลูกพืช มีพระราชดำริให้ส่วนราชการต่างๆ ร่วมกันพัฒนาพื้นที่พรุในลักษณะผสมผสาน

2526



23 สิงหาคม 2526

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ อ่างเก็บน้ำไกลบ้านศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอฯ มีพระราชดำริให้ขยายพื้นที่โครงการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า วิจัยด้านต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง



2525

6 มกราคม 2525

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีมติอนุมัติหลักการให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอฯ

11 กันยายน 2526

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอฯ มีพระราชกระแสรับสั่งให้ศูนย์ฯ เป็นที่รวบรวมของการสาธิต และการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ

2527



16 กันยายน 2527

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอฯ มีพระราชดำริให้ทดลองทำดินให้เปรี้ยวจัด และศึกษาหาวิธีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ประสิทธิภาพในการเกษตร และทุกพระองค์ทรงปลูกต้นพิภพ บริเวณหน้าอาคารสำนักงาน

2528



6 กันยายน 2528

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอฯ ทรงรับสั่งให้ส่งเสริมการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2528

10 กันยายน 2528

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ บ้านใหม่สะพาน ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส มีพระราชดำริให้กรมชลประทาน ศึกษาและสำรวจพื้นที่บริเวณบ้านใหม่สะพานเพื่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ได้นำไปใช้ในพื้นที่ทำนา



2530

19 กันยายน 2530

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการ



1 ตุลาคม 2530

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการฯ มีพระบรมราโชบายด้านงานวิจัย

2529

20 กันยายน 2529

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีพระราชเสาวนีย์ให้มีการศึกษารวบรวมและขยายพันธุ์ดอกดาหลา



2531

21 กันยายน 2529

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงเป็นองค์ประธานในการเปิดประชุมผู้บริหารโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และทรงติดตามการดำเนินงาน โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

26 กันยายน 2529

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการ



1 ตุลาคม 2531

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ สวนยางเขาสำนัก ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงรับสั่งให้ศึกษาการผลิตยางแบบถูกหลักวิชาการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกรเข้าใจ

2532



23 กันยายน 2532

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อทอดพระเนตรโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มขนาดเล็กและโรงงานผลิตข้าวเกรียบปลา โดยมีการทดลองใช้น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ทอดข้าวเกรียบปลา และเสด็จฯ ทอดพระเนตรโรงงานอุตสาหกรรมยางพารา

2533



18 กันยายน 2533

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงเป็นองค์ประธานเปิดการประชุมทางวิชาการ และทอดพระเนตรป่าพรุจ่าลองและทรงปลูกต้นมะฮัง 1 ต้น



7 ตุลาคม 2533

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการแก้มลิงดิน และทอดพระเนตรการดำเนินงานโรงงานสกัดและแปรรูปน้ำมันปาล์ม มีพระราชดำริให้นำกากปาล์มไปทดลองเลี้ยงสัตว์



24 กันยายน 2532

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงเยี่ยมราษฎรบ้านโคกกระท่อม อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา



3 ตุลาคม 2533

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ตรวจเยี่ยมโครงการคลองส่งน้ำและระบายน้ำโคกคูแวง มีพระราชดำริให้นำน้ำจืดจากโครงการมูโนะ มาใช้ล้างดินเปรี้ยวในพื้นที่บ้านโคกกระท่อม โคกอิฐ-โคกโน และโคกชุมบก อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา

2534



26 พฤษภาคม 2534

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงนำนักเรียนนายร้อย จปร. เยี่ยมชมกิจกรรมศูนย์ฯ

2534



22 สิงหาคม 2534

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรพื้นที่ทำนุบ้านโคกอิฐ-โคกโน ตำบลพร่อน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

2536



28 กันยายน 2536

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริให้จัดทำแปลงสาธิตการแก้ปัญหาดินเปรี้ยว เพื่อให้ราษฎรเห็นรูปแบบการปรับปรุงคุณภาพดินเปรี้ยวให้ปลูกพืชได้



28 กันยายน 2536

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการโคกกุแหว ตำบลพร่อน บริเวณพื้นที่ส่งน้ำประทานบ้านโคกอิฐ-โคกโน และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ

2535



23 กันยายน 2535

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงติดตามการศึกษากิจกรรมการเผาไหม้ในพื้นที่พรุ และทอดพระเนตรแปลงสาธิตการผลิตพืชสวนครัวประดับ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน



5 ตุลาคม 2535

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการแก้มลิงดิน ทรงชื่นชมผลสำเร็จการแก้ไขปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชต่อจากนั้นเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรหญ้าแฝกที่ปลูกบริเวณขอบสระโรงเรียนบ้านโคกสยา



7 ตุลาคม 2536

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ทอดพระเนตรคลองแม่แม่ ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี



9 ตุลาคม 2535

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรพื้นที่นำผลงานวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ไปขยายผลเพื่อการปลูกข้าวของเกษตรกร ณ บ้านโคกอิฐ-โคกโน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

2536



14 ตุลาคม 2536

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการแก้มลิง มีพระราชดำริให้ศึกษาหน้าตัดดินในพื้นที่ป่าพรุ

2537



21 กันยายน 2537

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทอดพระเนตรพื้นที่หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

2538



30 กันยายน 2538

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงเป็นองค์ประธานเปิดประชุมทางวิชาการ และนิทรรศการ “หนึ่งทศวรรษวิชาการ”



23 กันยายน 2537

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรบ้านพิกุลทอง ทอดพระเนตรพื้นที่พรุหลังวัดพิกุลทอง มีพระราชเสาวนีย์ให้หาแนวทางพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ที่ดิน



18 ตุลาคม 2538

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทอดพระเนตรพื้นที่หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส



23 กันยายน 2537

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทอดพระเนตรศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส



24 กันยายน 2537

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และการผลิตไม้ประดับ

2539

17 กันยายน 2539

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ บ้านเขาดันหยง อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร และติดตามการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาดันหยง

2539



20 กันยายน 2539

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ทอดพระเนตร การดำเนินงานโครงการผลิตพืชสวนครัว ประดับและติดตามความก้าวหน้า ของโครงการศูนย์ศิลปาชีพ

25 กันยายน 2539

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ พื้นที่หลังวัดพิกุลทอง อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงติดตาม การก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน การจัดระบบการพัฒนาที่ดิน

4 ตุลาคม 2539

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ อาคาร บังคับน้ำสุโขงป่าตี 2 อำเภอสุโขงป่าตี เพื่อ ทอดพระเนตรการก่อสร้างคลองส่งน้ำ สุโขงป่าตี ในการนำน้ำดีจากคลอง สุโขงป่าตีมาใช้ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านยูโย อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

2540



18 กุมภาพันธ์ 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้าน สันคีรี อำเภอศรีสาคร และศูนย์พัฒนา เด็กเล็กบ้านธรรมเจริญ อำเภอรือเสาะ เพื่อทรงติดตามการดำเนินงาน

19 กุมภาพันธ์ 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี เสด็จฯ บ้านปิยะมิตร 2 อำเภอ เบตง จังหวัดยะลา เพื่อทอดพระเนตร การดำเนินงานโครงการผลิตไม้ดอก ไม้ประดับภาคใต้

20 กุมภาพันธ์ 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรม การดำเนินงานด้านประมงอาคารปรุง น้ำเปรี้ยว สวน 50 ปีครองราชย์ และ ในโอกาสนี้ ทรงชูดเนื้อสาकु เพื่อนำไป แปรรูปข้าวเกรียบปลาผสมแป้งสาकु

18 กุมภาพันธ์ 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี เสด็จฯ บ้านกาหลง อำเภอ ศรีสาคร ทรงเปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สิรินคร

2540



20 กุมภาพันธ์ 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านยูโย เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ของนายแดง ทองคุปต์ เกษตรกรบ้านยูโย

8 กันยายน 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ พื้นที่พรุบาเจาะ เพื่อทอดพระเนตรการศึกษา การยุบตัวของดินอินทรีย์ และการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่พรุ เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน

16 กันยายน 2540

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอดากไบ เพื่อทรงติดตามการดำเนินงานโครงการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ

15 กันยายน 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ พื้นที่พรุแมแซ อำเภอบะนาเระ จังหวัดปัตตานี เพื่อทอดพระเนตรการพัฒนาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูกของพรุแมแซ



23 กันยายน 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตรการเลี้ยงแพะ-แกะ แบบปล่อยในสนามหญ้าและติดตามความก้าวหน้าโครงการแก้มดิน โรงงานสกัดและแปรรูปน้ำมันปาล์มขนาดเล็ก

16 กันยายน 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านราษฎร์พัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโต๊ะไม้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านภูเขาทอง อำเภอสุดิริน เพื่อทรงติดตามการดำเนินงาน และพระราชทานสิ่งของให้แก่ผู้ดูแลเด็ก

16 กันยายน 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอดากไบ เพื่อทรงติดตามการดำเนินงาน และทอดพระเนตรแปลงเกษตรผสมผสานของเกษตรกร

2541

22 กันยายน 2540

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสิรินธร อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เพื่อทรงติดตามการดำเนินงาน และทอดพระเนตรกิจกรรมของเด็กเล็ก

15 กันยายน 2541

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอดากไบ เพื่อทรงติดตามการดำเนินงาน และพระราชทานพันธุ์ไก่ พันธุ์เป็ด แก่เกษตรกร

2541



23 กันยายน 2541

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงเยี่ยมราษฎร และทรงติดตามดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะนม และทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาต้นหยง

24 กันยายน 2541

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ พื้นที่พรุโตะแดง อำเภอสุโขงโก-ลก เพื่อศึกษารวมชาติป่าพรุ และหาแนวทางมาตรการป้องกันไฟไหม้

24 กันยายน 2541

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กเล็ก หมู่ 1 ตำบลบางขุนทอง อำเภอดากไบ ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน

24 กันยายน 2541

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรบ้านโคกกระท่อม ตำบลพร่อน อำเภอดากไบ จังหวัดนราธิวาส



23 กันยายน 2541

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฟักทองฯ เพื่อทอดพระเนตรการทดลองการปลูกผักกูด หม้อข้าวหม้อแกงลิง การปลูกผักอนามัย และแปลงทดลองปลูกพืชอาหารสัตว์



24 กันยายน 2541

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาหมู่บ้านปีแฉมุดอ (ศูนย์สาขาที่ 2 ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฟักทองฯ) ตำบลลูกกิต อำเภोजะเอย์ริง เพื่อทรงติดตามการดำเนินงาน

1 ตุลาคม 2541

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว บ้านตอหลัง อำเภอดากไบ จังหวัดนราธิวาส และทรงหว่านข้าวในแปลงนาเกษตรกร

24 กันยายน 2541

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ บ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอดากไบ เพื่อทอดพระเนตรแปลงสาธิตการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ให้แก่ผู้ปกครองเด็กในโครงการปรับปรุงภาวะโภชนาการเด็กขาดสารอาหาร

2542



3 ตุลาคม 2542

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ พื้นที่บ้านตอหลัง อำเภอดากไบ เพื่อทรงติดตามการดำเนินงานโครงการและทรงเกี่ยวข้าวในแปลงของเกษตรกร

2542



7 ตุลาคม 2542

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และหม่อมเจ้าสิริวิภาวรีรังสรรค์ เสด็จฯ หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ (ศูนย์สาขาที่ 3 ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ) ตำบลโฆสิต อำเภอดากใบ เพื่อทอดพระเนตรการจัดการพื้นที่เพื่อการเกษตรของนายบุญมี วงศ์เขื่อนแก้ว พระราชทานพันธุ์เป็ด ไก่ แก่เกษตรกรในโครงการและติดตามงานศิลปาชีพ

23 สิงหาคม 2543

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ อ่างเก็บน้ำใกล้บ้านศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตรบัวสุธาสิโนบล ซึ่งทรงรับสั่งให้ขยายพันธุ์

25 สิงหาคม 2543

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ บ้านโคกตำบลจวบ อำเภोजေးไอร่อง จังหวัดนราธิวาส ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา

2543



1 กุมภาพันธ์ 2543

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้ 1. ทอดพระเนตรต้นพิกุล ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงปลูกเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2527 2. ทอดพระเนตรนิทรรศการความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านต่างๆ ภายในห้องประชุม 1 3. ประทับรถลากพ่วงพระที่นั่ง ทอดพระเนตรกิจกรรมด้านป่าไม้ และ 4. สว่น 72 พรรษา ทอดพระเนตรพันธุ์ไม้มีนาคชนิดและข้าวพันธุ์ต่างๆ และทรงปลูกต้นละไม 1 ต้น



4 กันยายน 2543

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ทอดพระเนตรการดำเนินงานพื้นที่ปลูกข้าว และทรงหว่านข้าวลงในแปลงเกษตรกร



5 กันยายน 2543

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ บ้านทรายขาว ตำบลไพรวัน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ทรงติดตามการดำเนินงานขยายพื้นที่ทำนา และทรงหว่านข้าวในพื้นที่ของเกษตรกร



5 กันยายน 2543

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ โครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ บ้านจาเราะสโตร์ ตำบลกะลุวอ อำเภอมือ่ง จังหวัดนราธิวาส ทรงติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

24 กันยายน 2543

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านจาเราะสโตร์ ตำบลกะลุวอ อำเภอมือ่ง จังหวัดนราธิวาส ทอดพระเนตรการดำเนินงานของฟาร์มฯ

2543

24 กันยายน 2543

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พระราชทานถ้วยรางวัลแก่นักเรียนที่ชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการฯ และแข่งขันจักรยานแรลลี่วิชาการ และประทับรถพ่วงทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ ภายในศูนย์ฯ



26 กันยายน 2543

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ บ้านปลักปลา อำเภอดงไถ่ จังหวัดนครราชสีมา ทอดพระเนตรสภาพพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด เพื่อหาแนวทางพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ให้ราษฎรใช้ทำกิน

12 กันยายน 2544

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอดงไถ่ จังหวัดนครราชสีมา ทรงติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และทรงงานศิลปาชีพ

2544



4 กันยายน 2544

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านจาเราะสโตร์ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ



6 กันยายน 2544

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ โครงการฟื้นฟูและพัฒนากาหรเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา บ้านโคก ตำบลจวบ อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงติดตามการดำเนินงาน

23 กันยายน 2544

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พระราชทานถ้วยรางวัลแก่นักเรียนที่ชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ



5 ตุลาคม 2544

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ อ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตรบัวพันธุ์ต่างๆ

2545

31 สิงหาคม 2545

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จฯ วัดพระพุทธ ตำบลพร่อน อำเภอดงไถ่ จังหวัดนครราชสีมา ทรงงานศิลปาชีพ เยี่ยมเยียนราษฎร สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์

31 สิงหาคม 2545

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ประจวบฯ ปล่อยน้ำสู่หางป่าตี 2 ทอดพระเนตรการควบคุมและการรักษาระดับน้ำในพรุโต๊ะแดงด้านทิศตะวันตก และทิศใต้ รวมทั้งควบคุมปริมาณน้ำเปรี้ยวที่ไหลออกจากพรุโต๊ะแดงไม่ให้ไหลลงสู่แม่น้ำบางนรา

2545

31 สิงหาคม 2545

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ทอดพระเนตรการนำเทคโนโลยีการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวมาสาธิต และขยายผลให้กับเกษตรกรในพื้นที่



31 สิงหาคม 2545

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ บ้านโคกอิฐ-โคกใน (ศูนย์สาขาที่ 4 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ) ทอดพระเนตรการผลิตข้าวซ้อมมือของกลุ่มเกษตรกรบ้านโคกอิฐ-โคกใน ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส



16 กันยายน 2545

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ อ่างเก็บน้ำไถล้บ้าน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตรบัวพันธุ์ต่างๆ เช่น บัวผันหรือบัวสุสาสิโนบล บัวจงกลนี และบัวหลวง

23 กันยายน 2545

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นองค์ประธานเปิดงานวันลองกอง ประจำปี 2545 ทอดพระเนตรร้านนิทรรศการและกิจกรรมต่างๆ ของส่วนราชการ



23 มกราคม 2546

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ หมู่บ้านโคกอิฐ-โคกใน (ศูนย์สาขาที่ 4 ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ) ทรงเยี่ยมราษฎร และทอดพระเนตรการผลิตข้าวซ้อมมือของกลุ่มเกษตรกรบ้านโคกอิฐ-โคกใน ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

24 มกราคม 2546

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โรงเรียนบ้านธรรมเจริญ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ทอดพระเนตรการเรียนการสอน และเสด็จฯ ทอดพระเนตรติดตามการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านธรรมเจริญ และเสด็จฯ โรงเรียนอภิตตาวินทยา ตำบลลาไส๊ะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตร การเรียนการสอนและ กิจกรรมด้านการเกษตร

2546



23 มกราคม 2546

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตรนิทรรศการงานศึกษาทดลอง วิจัย ณ อาคารพิกุลนกพร้อมพระราชทานถ้วยรางวัลแก่นักเรียนที่ชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการฯ ทรงประทับรถพ่วงเยี่ยมชมกิจกรรมในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

5 กันยายน 2546

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ ทรงงานศิลปาชีพ และทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดพระพุทธ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

6 กันยายน 2546

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทอดพระเนตรการเลี้ยงปลากระพง ทรงเยี่ยมราษฎรกลุ่มผู้เลี้ยงปลากระพง และทรงงานศิลปาชีพ ณ บ้านปาตาคีมอ ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

2546

7 และ 28 กันยายน 2546

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ อ่างเก็บน้ำไถลี้บ้าน ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาพิกุลทองฯ อำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมา ทรงประทับเรือทอดพระเนตร บัวพันธุ์ต่างๆ

9 กันยายน 2546

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทรงงานศิลปาชีพและเยี่ยมราษฎร ณ บ้านคลองระ ตำบลบาระใต้ อำเภอ บาเจาะ จังหวัดนราธิวาส



11 กันยายน 2546

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ทรงงาน ศิลปาชีพ และเยี่ยมราษฎรบ้านละเวง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี และทอด พระเนตรกิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ตำบลดอนทราย อำเภอไม้แก่น จังหวัด ปัตตานี

15 กันยายน 2546

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎ ราชกุมาร เสด็จฯ ฝายทดน้ำ อำเภอยิงอ จังหวัดนราธิวาส และเสด็จฯ เยี่ยม ราษฎรกลุ่มเลี้ยงปลาบ้านปลากาเม็ง หาดนราทัศน์ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

22 กันยายน 2546

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ โครงการฟาร์มตัวอย่างตาม พระราชดำริ บ้านโคกป่าขามปือซา จังหวัด นครราชสีมา ทรงติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงาน และทอดพระเนตร กิจกรรมด้านต่างๆ ของฟาร์มฯ



16 กันยายน 2546

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยี่ยมราษฎร และทรงงานศิลปาชีพบ้านละเวง ตำบล ดอนทราย อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี

22 กันยายน 2546

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี เสด็จฯ งานลองกอง พระราชทาน รางวัลแก่เกษตรกรที่ชนะเลิศการ ประกวดผลผลิตผลการเกษตร และ ทอดพระเนตรนิทรรศการของหน่วยงานต่างๆ

13 กันยายน 2546

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎ ราชกุมาร เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในพื้นที่ บ้านโคกสะตอ อำเภอสุไหงปาดี และ เสด็จฯ ติดตามการดำเนินงาน โครงการ พัฒนาพื้นที่บ้านยูโย อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ทรงหว่านข้าว ในแปลงสาธิตของเกษตรกร และเสด็จฯ ทอดพระเนตรพื้นที่นาร้างบ้านบาวง ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ จังหวัด นครราชสีมา



16 กันยายน 2546

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎ ราชกุมาร เสด็จฯ ทรงเยี่ยมราษฎร และ ทอดพระเนตรความก้าวหน้าการดำเนินงาน โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแมแม อำเภอ สายบุรี จังหวัดปัตตานี



30 กันยายน 2546

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตรกิจกรรม การดำเนินงานด้านป่าไม้ สวน 72 พรรษา และทรงปลูกต้นสังหยด ในสวน 72 พรรษา

2546



6 ตุลาคม 2546

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ อ่างเก็บน้ำไถ่บ้าน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงประทับเรือทอดพระเนตรบัวพันธุ์ต่างๆ

26 กันยายน 2546

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ บ้านเก่าร้าง ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ทอดพระเนตร และทรงเยี่ยมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์

18 กุมภาพันธ์ 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ บ้านโคกกระท่อม (ศูนย์สาขาที่ 4 ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ) ตำบลพร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรแปลงเกษตรผสมผสาน ในพื้นที่ดินเปรี้ยวของนายจันทร์ ชาญแท้

18 กุมภาพันธ์ 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านโคกปาหมาบือซา ตำบลกะลุวอ อำเภอมือ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรการปลูกพืช และการปฏิบัติงานการทำบัญชีฟาร์ม

2547



17 กุมภาพันธ์ 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแม่แม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เพื่อทอดพระเนตรการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ พรุให้สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และทรงเกี่ยวข้าวในแปลงเกษตรกร ทอดพระเนตรการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

18 กุมภาพันธ์ 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรการฟื้นฟู และพัฒนาพื้นที่นาร้างเพื่อการปลูกข้าว

18 กุมภาพันธ์ 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ บ้านพิกุลทอง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอมือ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษของนายทัต แสนสุข



18 กุมภาพันธ์ 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านตอหลัง อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่ปลูกในพื้นที่ดินเปรี้ยว และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ และได้พระราชทานถ้วยรางวัลแก่นักเรียนที่ชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการฯ ประจำปี 2546 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ



18 กุมภาพันธ์ 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ บ้านโคกอิสฺ-โคกโน (ศูนย์สาขาที่ 4 ของศูนย์ศึกษาพัฒนาพิกุลทองฯ) ตำบลพร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรการปลูกข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยว และทรงเยี่ยมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวซ้อมมือ บ้านโคกอิสฺ-โคกโน และราษฎรในพื้นที่

2547



8 ตุลาคม 2547

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ บ้านโคกไทร ตำบลโฆสิต อำเภอดงบัง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร และทรงงานศิลปาชีพของสมาชิกในหมู่บ้าน

18 กุมภาพันธ์ 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการปรับปรุงภาวะโภชนาการของเด็ก อายุ 0-72 เดือน สถานการณ์โรคเท้าช้างของจังหวัดนราธิวาส ทอดพระเนตรการใช้ปัจจัยการผลิตด้านเกษตร ทรงประทับรถพ่วงทอดพระเนตรแปลงทดลองศึกษาการปลูกปาล์มสาคุในพื้นที่พรุ ทรงปลูกต้นปาล์มสาคุในพื้นที่พรุ และพระราชทานเครื่องสี่ขาขนาดเล็กให้แก่ นายมะยี่ดีงแล แร เกษตรกรในโครงการฯ พรุแหมแหม อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

22 กันยายน 2547

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ไปยังโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านบาลูกากาบัส ตำบลเอราวัณ อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการทรงปลูกต้นตะเคียนชันตาแมว ทอดพระเนตรแปลงปลูกพืช และทรงเยี่ยมเกษตรกรผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มฯ



8 ตุลาคม 2547

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน การพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อการปลูกข้าว ทอดพระเนตรกิจกรรมการไถนาเตรียมพื้นที่ปลูกข้าว ที่บ้านปลักปลา ตำบลโฆสิต อำเภอดงบัง จังหวัดนราธิวาส และติดตามการดำเนินงานด้านชลประทาน ทอดพระเนตรคลองส่งน้ำ-ระบายน้ำ เพื่อใช้ในพื้นที่ทำการเกษตรที่บ้านบาวง ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงบัง จังหวัดนราธิวาส

19 กุมภาพันธ์ 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรการเรียนการสอนของโรงเรียนนรินทรวิทยา ตำบลบางปอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



23 กันยายน 2547

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ งานวันลองกอง ทอดพระเนตรนิทรรศการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ นิทรรศการภาวะโภชนาการของเด็กอายุ 0-72 เดือน และนิทรรศการสถานการณ์โรคเท้าช้างในจังหวัดนราธิวาส

9 ตุลาคม 2547

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านโคกป่าหมากป้อ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านต่างๆ ภายในฟาร์มฯ

2547

15 ตุลาคม 2547

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านรอดันบาต หมู่ที่ 7 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



16 ตุลาคม 2547

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บ้านสะเนาะ หมู่ที่ 1 ตำบลเรียง อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส



2548

1 กุมภาพันธ์ 2548

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ทรงติดตามการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ และทอดพระเนตรงานของกลุ่มศิลปะอาชีพพิเศษ หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส



1 กุมภาพันธ์ 2548

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ บ้านโคกอิฐ-โคกใน (ศูนย์สาขาที่ 4 ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ) ทอดพระเนตรการทำเกษตรแบบผสมผสาน แปลงเกษตรกร นายสมโชค สำราญ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

21 กันยายน 2548

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ งานวันลองกอง ทอดพระเนตรนิทรรศการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เกี่ยวกับภาวะโภชนาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ และโครงการปรับปรุงภาวะโภชนาการในเด็กขาดสารอาหาร



6 กุมภาพันธ์ 2548

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างบ้านรอดันบาต ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน และทอดพระเนตรกิจกรรมของฟาร์มฯ



22 กันยายน 2548

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กค่ายสิรินธร ตำบลเขาตม ตำบลยะรัง จังหวัดปัตตานี เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และทรงทอดพระเนตรกิจกรรมของเด็กกิจกรรมของห้องสมุดค่ายสิรินธร

2548



27 กันยายน 2548

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ติดตามการสาธิตการเลี้ยงแพะนม บ้านเขาดันหยง และเสด็จฯ ติดตามงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ บ้านเขาดันหยง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ บ้านบางมะนาว ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



29 กันยายน 2548

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ ติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ทอดพระเนตรผลิตผลทางการเกษตร ทรงปลูกต้นลำพู ในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านรอดันบาต ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส และทรงเยี่ยมเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในฟาร์มฯ



2 ตุลาคม 2548

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จติดตามงานหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมุโนะ บ้านโคกไทร ตำบลโฆษิต อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ทรงเยี่ยมราษฎร และทรงงานศิลปาชีพของกลุ่มสมาชิกศิลปาชีพในหมู่บ้าน



14 ตุลาคม 2548

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ติดตามความก้าวหน้า ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านโคกไร่ใหญ่ อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส ทอดพระเนตรกิจกรรมภายในฟาร์มฯ

18 มกราคม 2549

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรความก้าวหน้า การดำเนินงาน การผลิตไบโอดีเซลของโรงงานสกัดและแปรรูปน้ำมันปาล์ม และโครงการแก้งัดดิน

2549



17 มกราคม 2549

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านรอดันบาต หมู่ที่ 7 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



17 มกราคม 2549

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ตามพระราชดำริน โรงเรียนวัดพระพุทธ หมู่ที่ 3 ตำบลพร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส



2549



19 มกราคม 2549

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่พรุแหม แอนเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี



19 มกราคม 2549

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรการสาธิตการใช้ น้ำมันปาล์มทดแทนน้ำมันดีเซลของกลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน บริเวณหาดนราทัศน์ ตำบลบางนาค อำเภอมืองจังหวัดนราธิวาส



5 กันยายน 2549

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จฯ ทอดพระเนตร โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านรอดันบาดู หมู่ที่ 7 ตำบลกะลุวอ อำเภอมืองจังหวัดนราธิวาส



25 กันยายน 2549

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการแก้มลิงดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส



27 กันยายน 2549

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นองค์ประธานในพิธีพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและผู้ชนะการประกวดกิจกรรมต่างๆ ในงานวันลองกอง ณ บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา ศูนย์ราชการจังหวัดนราธิวาส และทอดพระเนตรร้านนิทรรศการของส่วนราชการต่างๆ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

2550



6 กุมภาพันธ์ 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังสวน 72 พรรษา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และทรงพระดำเนินทอดพระเนตรพันธุ์ไม้หายากใกล้สูญพันธุ์ พืชสมุนไพร และการอนุรักษ์พันธุกรรมบัว ภายในสวน 72 พรรษา และทรงพระดำเนินต่อไปยังสวนไม้มงคลเฉลิมพระชนม์ 76 พรรษา ทรงปลูกต้นตะเคียนชันตาแมว ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้พระราชทานฯ ประจำจังหวัดนราธิวาส จากนั้นทรงพระดำเนินทอดพระเนตร พันธุ์ไม้มงคลนานาชาติ

7 กุมภาพันธ์ 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงพระดำเนินทอดพระเนตร เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติป่าเสม็ดขาวจำลอง ระยะทาง 150 เมตร และทอดพระเนตรสมุนไพรป่าพรุชนิดต่างๆ จากนั้นทรงพระดำเนินต่อไปยังโรงเรือนกลั่นน้ำมันเขียวจากใบไม้เสม็ดขาว และโรงฝึกหัตถกรรมไม้เสม็ดขาว พร้อมทอดพระเนตรตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้เสม็ดขาว

9 กุมภาพันธ์ 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร สวน 50 ปี ครองราชย์ และการแสดงกรรมวิธีผลิตผลิตภัณฑ์จากตาลโตนดในสวน 50 ปี ครองราชย์ ประกอบด้วยการแปรรูปน้ำตาลสดเป็นน้ำตาลแว่น พร้อมกับทรงหยอดน้ำตาลแว่น และทอดพระเนตรขนมต่างๆ ที่แปรรูปจากตาลโตนด



7 กุมภาพันธ์ 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังบ้านโพธิ์ทอง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองจังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรแปลงเกษตรผสมผสานของ นายสัญญา น้อยสร้าง เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และทรงพระดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกผัก และไม้ผลต่างๆ

8 กุมภาพันธ์ 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาหมู่บ้านปีแถมุดอ หมู่ที่ 10 ตำบลลูกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมการดำเนินงานต่างๆ ในโครงการฯ

22 สิงหาคม 2550

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ไปยังโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บ้านรอดันบาตู หมู่ที่ 7 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ

2550



24 กันยายน 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โรงเรียนวัดพระพุทธตำบลพร่อน อำเภอดงไถ่ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของนักเรียน และทอดพระเนตรโครงการวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้หญ้าแฝก



24 กันยายน 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรแปลงเกษตรผสมผสานของ นายมีอิลิมะแซสะอึ บ้านเลขที่ 234 หมู่ที่ 2 บ้านค่าย ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ



24 กันยายน 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานพิธีปิดการประชุมสัมมนาวิชาการ พื้นที่พรุ: การเปลี่ยนแปลงเชิงพลวัต ณ ห้องประชุมศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

25 กันยายน 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรสวน 50 ปี ครองราชย์ และโครงการแก้มลิงดินของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

25 กันยายน 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังงานของดีเมืองนรา ณ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา ศูนย์ราชการ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส และทรงพระราชทานรางวัลแก่เกษตรกรที่ชนะการประกวดผลผลิตทางการเกษตร จากนั้นทรงพระดำเนินทอดพระเนตรร้านนิทรรศการของส่วนราชการ

2551



16 มกราคม 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ศูนย์สาขาที่ 3 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อทอดพระเนตร ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีชาวบ้านตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง บ้านนางจำปี วงศ์เชื่อนแก้ว สมาชิกหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ตำบลໄໝອິດ อำเภอดงไถ่ จังหวัดนราธิวาส



16 มกราคม 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ตำบลໄໝອິດ อำเภอดงไถ่ จังหวัดนราธิวาส

2551

17 มกราคม 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ บ้านโพธิ์ทอง หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตร ศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้ การเลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2550 บ้านนายวรพงษ์ ขุนพรม หมู่ที่ 9 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



18 มกราคม 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรความก้าวหน้าการดำเนินงาน แปลงสาธิตการปลูกย่านลิเภา การปลูกสละ และดาหลา ในสวนยางพารา การเลี้ยงแพะนมในโรงเรือนในพื้นที่ศูนย์สาขาที่ 1 โครงการสวนยางพระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

22 กันยายน 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บ้านป่าไผ่ ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ทอดพระเนตรการดำเนินงานในโครงการฯ



23 กันยายน 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา เพื่อพระราชทานรางวัลชนะเลิศกิจกรรมต่างๆ ในงานวันลองกอง (ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้รางวัลที่ 2 ในการประกวดร้านนิทรรศการ) และทรงพระดำเนินทอดพระเนตรร้านนิทรรศการส่วนราชการต่างๆ

22 กันยายน 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ สวนสาธิตการเกษตรเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทรงปลูกต้นหังเก 1 ต้น และทรงพระดำเนินทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ ภายในสวนสาธิตการเกษตรเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา

24 กันยายน 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายประดิษฐ์ สุคนธ์สวัสดิ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส ในฐานะประธานกรรมการอำนวยการจัดการแข่งขันวิ่งการกุศล “พิกุลทองมินิมาราธอนเพื่อพ่อของแผ่นดิน” พร้อมด้วยคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการจัดการแข่งขันประชันเสียงนกกรงหัวจุก เข้าเฝ้าฯ เพื่อนำเงินรายได้จากการจัดงาน จำนวน 452,000 บาท ทูลเกล้าฯ ถวาย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย



22 กันยายน 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ งานส่งเสริมการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตรกิจกรรมการดำเนินงาน

2551



24 กันยายน 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานถ้วยรางวัลชนะเลิศแก่นายวัชรินทร์ แวกาจิ และนางสาวสิริกัทธ บุตรจีน ประเภทวังมินิมาราธอน 10.5 กม. ในการแข่งขันวิ่งการกุศล “พิgulทองมินิมาราธอน เพื่อพ่อของแผ่นดิน” และพระราชทานถ้วยรางวัลแก่ เด็กชายภูมิ ไชยรัตน์ และเด็กหญิงจิตปริญญา สีนุชก นักเรียนโรงเรียนนราสิกขาลัย ซึ่งชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ 9 ประจำปี 2551



24 กันยายน 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตร โครงการโรงสีข้าวพระราชทาน : โรงสีข้าวพิgulทอง บ้านเกาะสะท้อน หมู่ที่ 3 ตำบลนานาค อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส



24 กันยายน 2551

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตร กิจกรรมการดำเนินงาน แปลงเกษตรผสมผสานของ นายมานอชัย สุยี เกษตรกรบ้านเปล หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิgulทองฯ หมู่ที่ 3 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



21 กันยายน 2552

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงเปิดอาคาร “ศูนย์การเรียนรู้ด้านสุขภาพพิgulทอง” ณ งานควบคุมปราบปรามโรคติดต่อและการสาธารณสุข ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิgulทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

21 กันยายน 2552

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตร การดำเนินงานโรงสีข้าวพระราชทาน : โรงสีข้าวพิgulทอง ที่สร้างใหม่แทนโรงสีเดิมที่ชำรุด บ้านเกาะสะท้อน หมู่ที่ 3 ตำบลนานาค อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

2552



8 มกราคม 2552

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว บ้านโคกอิฐ-โคกโน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตร โครงการโรงเรียนกับการฟื้นฟูน้ำแร่เพื่อการปลูกข้าวในโครงการพระราชดำรินี้ ทรงมอบพันธุ์ข้าวพระราชทานแก่ผู้แทนครู และเกษตรกรในโครงการฯ และทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าฯ รับเสด็จ



8 มกราคม 2552

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตร การดำเนินงานเป็นการส่วนพระองค์ภายในศูนย์ฯ อาทิ โครงการแก้มลิงดิน เกษตรทฤษฎีใหม่ สวน 72 พรรษา และงานประมง



2552



23 กันยายน 2552

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา เพื่อพระราชทานรางวัลชนะเลิศกิจกรรมต่างๆ ในงานวันลองกอง และทรงพระดำเนินทอดพระเนตรร้านนิตรรศการจำนวน 30 ร้าน ที่ส่วนราชการต่างๆ จัดขึ้นประจำปี 2552

2553



2 กุมภาพันธ์ 2553

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรกิจกรรมการดำเนินงานของงานประมงงานป่าไม้ และงานส่งเสริมการเกษตร



22 กันยายน 2553

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา และทรงพระดำเนินทอดพระเนตรร้านนิตรรศการ จำนวน 30 ร้าน ที่ส่วนราชการต่างๆ จัดขึ้น ในงานวันลองกองประจำปี 2553 (ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดร้านนิตรรศการ)



3 กุมภาพันธ์ 2553

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทรงติดตามความก้าวหน้าโครงการแก่งดิน ในครั้งนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการทดลองเกี่ยวกับการใช้จุลินทรีย์กับการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวต่อไป และนำผลสรุปที่ได้ไปขยายผลให้แก่เกษตรกร จากนั้นเสด็จฯ ไปยังโรงงานสกัดและแปรรูปน้ำมันปาล์มขนาดเล็ก



4 กุมภาพันธ์ 2553

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านโคกอิฐ-โคกโน ทรงหว่านปุ๋ยลงในแปลงนาข้าว และทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรการผลิตข้าวหอมมะลิ และทรงเยี่ยมสมาชิกกลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิ



1 ตุลาคม 2553

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงนำคณะกรรมการรางวัลนานาชาติ มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ทอดพระเนตรกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาตันหยง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

2553



2 ตุลาคม 2553

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงนำคณะกรรมการรางวัลนานาชาติ มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล เยี่ยมชมกิจกรรมการดำเนินงาน โครงการแก่งดิน สวน 72 พรรษา และทอดพระเนตรนิทรรศการภาพพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ณ อาคารพิกุลนกก ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

2554



13 มกราคม 2554

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นการส่วนพระองค์ ประทับรถพ่วงพระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรแปลงนาข้าว และแปลงพืชผัก ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อติดตามความก้าวหน้ากิจกรรมการศึกษาทดลองการใช้เชื้อจุลินทรีย์ในดินเปรี้ยวที่ได้จากแปลงแก่งดิน ซึ่ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2553 ความว่า “ให้ศึกษาเชื้อจุลินทรีย์ที่แยกได้ภายในแปลงทดลองพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเพื่อจะได้ทราบผลต่อไป”



13 มกราคม 2554

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประทับรถพ่วงพระที่นั่ง เสด็จฯ ไปยังงานประมง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อทอดพระเนตรความก้าวหน้ากิจกรรมการดำเนินงานด้านประมง



13 มกราคม 2554

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นการส่วนพระองค์ ประทับรถพ่วงพระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรงานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ



14 มกราคม 2554

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานถ้วยรางวัล ให้แก่ทีมชนะเลิศในกิจกรรม “การแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ 11” ประจำปี 2553 ได้แก่เด็กหญิงรุสมิณี ฝั่งฝา และเด็กหญิงฮาบีบะห์ บินดอเลาะ ทีมโรงเรียนพิมานวิทย์นราธิวาส อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



20 กันยายน 2554

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โรงเรียนบ้านโคกสยา เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมด้านการเรียนการสอน และกิจกรรมในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้การสนับสนุน

2554



14 มกราคม 2554

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ และภาวะโภชนาการของเด็ก และทอดพระเนตรกิจกรรมภายในศูนย์เด็กเล็ก



20 กันยายน 2554

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โดยรถพ่วงพระที่นั่งไปยังงานควบคุมปราบปรามโรคติดต่อและการสาธารณสุข ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ เพื่อทอดพระเนตรความก้าวหน้าการดำเนินงานเกี่ยวกับสถานการณ์โรคเท้าช้างและทอดพระเนตรกิจกรรมภายในอาคาร “ศูนย์การเรียนรู้ด้านสุขภาพพิภพทองฯ” จากนั้น ทรงปลูกต้นมเสถียร หน้้าอาคารศูนย์การเรียนรู้ด้านสุขภาพ จำนวน 1 ต้น



20 กันยายน 2554

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทอดพระเนตร “นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา การดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ และผลสำเร็จจากกลุ่มอาชีพจากพื้นที่ขยายผล” ในงานวันลองกองครั้งที่ 36 ประจำปี 2554 ณ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา



16 กุมภาพันธ์ 2555

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานถ้วยรางวัลให้แก่ทีมชนะเลิศ ในการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการฯ ครั้งที่ 12 ประจำปี 2554 ได้แก่ เด็กหญิงปณิตดา ปะหนะ และเด็กหญิงนุรฮาฟิซัน ดาโอ๊ะ ทีมโรงเรียนอัสตรากีเยห์อิสลามียะห์ จ.นราธิวาส

2555



16 กุมภาพันธ์ 2555

วันพฤหัสบดี ที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร (พรุโต๊ะแดง) เพื่อทอดพระเนตรผลงานบทกลอน ภาพวาด เรียงความ ของโรงเรียนเครือข่าย “เพื่อนชาวพรุ” และทรงรับฟังการบรรยายสรุป การแบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงและภารกิจที่เกี่ยวข้อง



16 กุมภาพันธ์ 2555

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ เพื่อทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์การแปรรูปไม้ยางพาราผลิตภัณฑ์กระจุต ย่านลิเภา ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรนิทรรศการป่าพรุจำลองและขั้นตอนการทำขนมหม้อข้าวหม้อแกงลิง ในโอกาสนี้ ทรงปลูกต้นเสม็ดแดงไอบนจำนวน 1 ต้น บริเวณแปลงสมุนไพรรูปพรุ



16 กุมภาพันธ์ 2555

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการเกษตรของโรงเรียนบ้านสะปอม หมู่ที่ 8 ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ พระราชทานพระราชดำริแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ พิกุลทอง ความว่า “ให้ศูนย์ฯ พิกุลทอง ให้การช่วยเหลือโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันให้โรงเรียน ทั้งในด้านการปรับสภาพดินทรายโดยใช้ปุ๋ยหมัก การส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง การสนับสนุนก้อนเชื้อเห็ดให้เพียงพอต่อการประกอบอาหารของโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมการปลูกมะม่วงเบาในโรงเรียน”



16 กุมภาพันธ์ 2555

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนบ้านหัวเขา หมู่ที่ 6 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการเกษตรในโรงเรียน ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ใฝ่ฯ รับเสด็จ ความว่า “ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้การช่วยเหลือเกี่ยวกับเรื่อง การแกะแบบของผลิตภัณฑ์เตยหนามให้แก่กลุ่มเกษตรกร บ้านพงยือติ ตำบลลาโละ อำเภอหรือสาะ จังหวัดนราธิวาส”



25 กันยายน 2555

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ ทอดพระเนตรงานวันลองกอง ครั้งที่ 37 ประจำปี 2555” ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 21 - 25 กันยายน 2555 ณ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา ศูนย์ราชการ เมืองนราธิวาส ซึ่งมีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของส่วนราชการและเอกชน จำนวน 29 ร้าน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ร่วมจัดแสดงผลงาน “30 ปีพระบารมีมหาราชา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ” โดยจัดแสดงนิทรรศการ รูปแบบจำลองผลการดำเนินงานพื้นที่ขยายผลการพัฒนาสู่เกษตรกร เช่น การทำนาข้าว การปลูกปาล์ม น้ำมัน การเพาะเห็ด การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงปลา การทำนาผักบุ้ง

25 กันยายน 2555

25 กันยายน 2555

วันอังคาร ที่ 25 กันยายน 2555 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ด้านการเพาะเห็ด ของนายประเวศ ประพันธ์วงศ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ งานส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อทอดพระเนตรนิทรรศการผลิตภัณฑ์เส้นใยพืช จำพวกกระจูด หญ้าแฝก เตย ป่าหนัน และ กก และทอดพระเนตรการสาธิตสานเส้นใยพืช การทอผ้า ทอกระจูดด้วยกี่ และแปรรูปผลิตภัณฑ์ของสมาชิกกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ ศูนย์สาขา และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายเกษียรศักดิ์	พงษ์ไต้	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายสุรเดช	เด็ยวตระกูล	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายอนุสรณ์	จันทน์โรจน์	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นางกุลรัศมี	อนันตพงษ์สุข	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายปรีดา	ศรีสุวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12

คณะอำนวยการจัดทำ

นางสายหยุด	เพ็ชรสุข	นายอาทิตย์	ภูมิหิ๊งษ์
นายกิตติศักดิ์	ประชุมทอง	นายจรัส	สิงประจิม
นายนรา	สุโขชัย	นายวีโรจน์	ปิ่นพรม
นายอนุรักษ์	บัวคลีคล้าย	นายชัยรัตน์	พุลเทพ
นางสาวศศิภาณูจน์	สุขมี	นางพัชนี	กุลกระโทก
นายสมพงษ์	พรหมดำ	นางสาวรอบิหิณี	เจนะ
นางสายใจ	มณีรัตน์		

บรรณาธิการ

นายกิตติศักดิ์	ประชุมทอง
นางสมพิศ	สุวรรณ

ฝ่ายประสานงานและข้อมูล

นางสมพิศ	สุวรรณ
----------	--------

หน่วยงานร่วมที่ให้การสนับสนุนข้อมูล

ฝ่ายภาพประกอบ

นางสมพิศ	สุวรรณ
นางสาวแฉวนภา	ชาญแท้
นายสัมพันธ์	เอ็ดน้อย
นายเพ็ริยว	เงินแดง

จัดทำโดย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000
โทรศัพท์ 0 7363 1033 / 0 73631 038 โทรสาร 0 7363 1034







ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000
โทรศัพท์ : 0-7363-1033, 0-7363-1038 โทรสาร : 0-7363-1034
E-mail : cpt_1@ldd.go.th Website : www.pikunthong.com